

Stämmohandlingar
årsstämma 24 april 2021

Innehållsförteckning

Välkommen till årsstämman 2021	3	Nomineringskommitténs rapport.....	24
Dagordning	4	Lekmannarevisors granskningsrapport	25
Arbetsordning för stämman.....	5	Styrelsens propositioner till stämman	26
Nomineringar av förtroendevalda	8	Motioner och styrelsens yttranden	29
Presentation av valberedningens och nomineringskommitténs nomineringar, arbetstagarrepresentanter och vd	9	Arvoderingsregler 2021	38
Styrelsens rapport	18	Förklaring till bilagor	40
Valberedningens rapport	20		
Etikrådets rapport	22		

Välkommen till årsstämman 2021

JAK Medlemsbanks ordinarie föreningsstämma 2021 hålls den 24 april 2021 genom elektronisk uppkoppling i kombination med poströstning, i enlighet med riksdagens beslut i syfte att underlätta för föreningar att hålla stämma utan risk för smittspridning av coronaviruset.

Stämman inleds på lördagen den 24 april kl. 09:00 med föreläsning. Registreringen öppnar kl. 09:30. Stämmoförhandlingarna börjar kl. 10:00 och stämman avslutas cirka kl. 19:00.

Vid stämman kommer flera stadgeändringar att behandlas för ett första beslut. Dels behandlas ändringar med anledning av en ny associationsrättslig reglering för medlemsbanker – till exempel möjlighet till elektroniskt uppkopplad stämma och poströstning – dels tillägg om överlåtelse av kapitaltäckningsinsats, dels när och hur medlemsavgiften ska erläggas samt inom vilket intervall den kan fastställas, dels förändring av hur länge en styrelseledamot får sitta i styrelsen.

Varmt välkommen!

Maxwell Malavan

Styrelsens ordförande

PRAKTISK INFORMATION INFÖR ÅRSSTÄMMAN

Digital årsstämma

För att säkerställa att endast medlemmar med rösträtt deltar i förhandlingarna behöver alla deltagare legitimera sig med BankID. Medlemmar som inte kan eller vill använda BankID kan utöva sin rösträtt genom poströstning.

För att hålla årsstämman digitalt kommer vi använda oss av två webbaserade tjänster: en för stämmoförhandlingarna och en för videomötet. För att delta behöver du en stabil internetuppkoppling samt en uppdaterad webbläsare.

Föreningen kan inte erbjuda personlig teknisk support under mötet.

För mer information se: jak.se/stamma.

Ombud

Om du inte har möjlighet att närvara, kan du låta dig företrädas av ett ombud. Ett ombud har enligt stadgarna rätt att företräda en (1) fysisk person som är medlem och en (1) juridisk person som är medlem.

Varje medlem som fyllt 16 år och betalat grundinsats har rösträtt på stämman. I det fall förmyndare för omyndig medlem bedömer att den omyndige kan företräda sig själv, kan en fullmakt lämnas till denne.

Fullmaktsgivaren (den som lämnar en fullmakt) kan lämna in sin fullmakt till föreningen på följande sätt:

1. Via internetbanken – lämna ifylld fullmaktblankett via meddelande i internetbanken, ämne "Fullmakt årsstämma 2021". Ska vara föreningen tillhanda senast **kl. 09:00 den 23 april**.
2. Via post – lämna ifylld fullmaktblankett samt vidimerad legitimationskontroll i ett kuvert märkt "Fullmakt årsstämma 2021" och skicka in portofritt till: FRISVAR, JAK Medlemsbank, 20305762, Vasagatan 14, 541 20 Skövde. Ska vara föreningen tillhanda senast **den 23 april**.

Fullmaktblanketter finns att ladda ner på: jak.se/stamma.

Poströstning

Medlemmar som inte kan eller vill delta digitalt vid årsstämman kan utöva sin rösträtt genom poströstning.

Så här poströstar du:

1. Fyll i poströstningsformuläret och legitimationskontroll, instruktioner finner du på respektive blankett.
2. Lägg båda dokumenten i ett kuvert som du märker med "Årsstämma". Skicka in portofritt till: FRISVAR, JAK Medlemsbank, 20305762, Vasagatan 14, 541 20 Skövde.
3. Din röst måste vara föreningen tillhanda senast den 23 april, röster inkomna efter detta datum räknas inte.

Poströstningsformulär finns att ladda ner på: jak.se/stamma.

1. Val av mötesordförande, två justerare och två rösträknare
2. Anmälan av protokollförare och övrigt presidium
3. Föreningsstämmans behöriga utlysande
4. Upprättande av röstlängd
5. Fastställande av dagordning och arbetsordning
6. Valberedningens och nomineringskommitténs nomineringar av förtroendevalda
7. Rapportering med anledning av föregående års stämmouppdrag
  - 7.1 Styrelsens rapport
  - 7.2 Valberedningens rapport
  - 7.3 Etikrådets rapport
  - 7.4 Nomineringskommitténs rapport
8. Styrelsens årsredovisning
9. Revisorernas berättelser
10. Fastställande av resultat- och balansräkning
11. Beslut med anledning av föreningens överskott eller underskott enligt den fastställda balansräkningen
12. Beslut angående ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören
13. Behandling av styrelsens propositioner
  - 13.1 Stadgeändring utifrån ny associationsrättslig reglering samt andra förtydliganden
  - 13.2 Stadgeändring av § 7 Insatser
  - 13.3 Stadgeändring av § 8 Medlemsavgift
  - 13.4 Stadgeändring av § 9 Styrelse
  - 13.5 Reglementesändring utifrån ny associationsrättslig reglering samt andra förtydliganden
  - 13.6 Reglementesändring av etikrådets uppdragsbeskrivning
14. Behandling av motioner
  - 14.1 Utveckla lokala valutor
  - 14.2 Analogt alternativ för uttag
  - 14.3 JAK i sociala medier
  - 14.4 Begränsad rösträtt för juridiska personer
  - 14.5 Internetbaserat JAK-arkiv
  - 14.6 Digitalt stämmodeltagande
  - 14.7 JAKs prissättning - jämna slantar
  - 14.8 Erbjud alternativ till BankID
  - 14.9 Pausa IMS ett år till
  - 14.10 JAK:s grafiska framtoning
  - 14.11 Stoppa massavlyssningen
15. Styrelsens redogörelse för prognos för kommande verksamhetsår
16. Fastställande av medlemsavgift för det kommande verksamhetsåret
17. Beslut om antal styrelseledamöter
18. Beslut om ersättning till förtroendevalda
19. Val av ordförande samt ledamöter i styrelsen
20. Val av revisorer och suppleanter
21. Val av ledamöter i etikrådet, varav en sammankallande
22. Val av ledamöter i valberedningen, varav en sammankallande
23. Val av ledamöter i nomineringskommittén
24. Övriga frågor

ALLMÄNT

Stämmodeltagare ska eftersträva en öppen och hjärtlig stämning där var och en ska kunna delta. Alla förslag är lika värda och ska behandlas därefter.

Styrelsen har beslutat att årsstämman 2021 ska hållas genom elektronisk uppkoppling i kombination med poströstning, i enlighet med riksdagens beslut i syfte att underlätta för föreningar att hålla stämma utan risk för smittspridning av coronaviruset. Utöver detta kommer årsstämman i stort sett genomföras enligt samma arbetsordning som tidigare årsstämmor. Röstlängd, dagordning, talarlista, röstning o. dylikt hanteras med en tjänst i en webbläsare. Instruktioner lämnas till anmälda stämmodeltagare innan stämman.

Från och med 1 januari 2021 gäller en ny associationsrättslig reglering för medlemsbanker då Lag (1995:1570) om medlemsbanker upphörde och ersattes av Lag om ekonomisk förening (2018:672) inklusive Lag om bank- och finansieringsrörelse (2004:297). I riksdagens beslut står dock följande: "Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i fråga om medlemsbanker

som är registrerade i bankregistret den 31 december 2020 avseende det räkenskapsår som avslutas närmast efter detta datum." Detta innebär att det är den upphävda lagen som gäller vid årsstämman 2021.

Ordningen inför varje ny punkt på dagordningen är följande:

1. Dagordningspunkten anmäls
2. Frågan föredras
3. Presidiet repeterar "ordningen"
4. Debatt. Alla förslag (yrkanden) ska lämnas skriftligen
5. Debatten avslutas
6. Förslagen justeras, vilket innebär att presidiet läser upp samtliga inkomna förslag och frågar om de är rätt uppfattade
7. Beslut
8. Beslutet annonseras
9. Eventuella följdbeslut

Ärenden	Stämman kan endast fatta beslut i ärenden som anmälts i förväg. Dock kan stämman ta upp vissa övriga frågor. Sådana övriga frågor ska väckas innan stämman fastställer dagordningen.
Begära ordet	Ordet begärs genom att stämmodeltagaren begär ordet i Suffra (app för genomförande av stämmoförhandlingarna). Mötesordförande för en talarlista och tilldelar ordet utifrån en turordning där den stämmodeltagare som gjort minst antal inlägg under stämman hamnar först i talarlistan.
Proposition	En proposition är ett förslag från styrelsen till stämman.
Motion	En motion är ett förslag från en eller flera medlemmar till stämman.
Yrkande	Varje medlem har rätt att yttra sig och ställa förslag (yrkande) vid stämman. Samtliga yrkanden ska lämnas skriftligt via Suffra. Enligt föreningspraxis anses alltid bifallsyrkanden föreligga för styrelsens förslag, så som de är framlagda i befintliga stämmohandlingar (propositioner och förslag till beslut med anledning av motioner). Ett förslag i en motion anses också automatiskt föreligga som yrkande till stämman. Det krävs alltså inte att någon stämmodeltagare yrkat att motionsförslaget ska bifallas för att det ska behandlas som yrkande i plenum.
Nominering	Nominering innebär att föreslå en person som kandidat till en förtroendepost. Valberedningens och nomineringskommitténs nominering av kandidater föreligger alltid. Varje medlem har rätt att nominera andra kandidater. Samtliga nomineringar utom nomineringar till

	nomineringskommitté ska lämnas senast den 1 februari för att behandlas innevarande år. Alla nomineringar förutsätter att den föreslagna personen har accepterat att åta sig uppdraget.
Ordningsfråga	Vid frågor eller förslag som berör mötesordningen, till exempel yrkande på ajournering, stadgetolkning, tidsbegränsning, streck m.m. anmäls "ordningsfråga" i Suffra. Mötesordföranden ansvarar för att framföra ordningsfrågor vid stämman.
Tidsbegränsning	Tidsbegränsning av inlägg har syftet att tvinga deltagarna att koncentrera sina inlägg och att möjliggöra för fler att delta. För sitt första inlägg vid varje ärende har stämmodeltagaren tre (3) minuter och för efterföljande inlägg två (2) minuter.
Replik	Den som blir direkt angripen i diskussionen har rätt att begära replik, som bryter talarordningen. Den på vilken replik begärts har rätt till en motreplik. Repliklängden får inte överstiga en (1) minut.
Streck i debatten	Särskilt förslag om att avsluta en debatt. Ordföranden frågar då stämman om streck ska sättas. Innan strecket slutligen kan sättas ska samtliga lagda förslag justeras. Finns nya förslagsställare får dessa ordet först för att redovisa sina förslag. Därefter kan ytterligare talare anmäla sig till talarlistan. Denna justeras och därefter sätts strecket och några nya yrkanden tas därefter inte upp.
Avslutande av debatten	När talarlistan gått igenom justerar ordföranden lagda förslag. Sedan samtliga förslag visat sig vara rätt uppfattade ställs frågan om huruvida debatten i ärendet är avslutad. Efter att detta skett kan ingen erhålla ordet för annat än ordningsfråga.
Beslut	När debatten avslutats föreslår ordföranden en propositionsordning för beslutet vilken ska godkännas av stämman. Syftet med propositionsordningen är att alla förslag ska vägas mot övriga förslag på ett rättvist sätt. Beslut fattas som regel med acklamation, dvs. att stämmodeltagarna ropar "ja" till det förslag de vill bifalla. Vid digital stämma fattas beslut i Suffra.
Votering	Om någon stämmodeltagare önskar votering, ska en sådan genomföras. Till en början kan försöksvotering användas. Den går till så att ordföranden, med användande av den tidigare fastställda propositionsordningen, ber de röstberättigade att räcka upp sina röstkort för att översiktligt kunna bedöma majoritetsställningen. Om utfallet är klart (bedömningsbart utan egentlig räkning) frågar ordföranden om votering vidhålls. Om ingen då önskar votering sker beslutet i enlighet med försöksvoteringens resultat. Vidhålls voteringen, eller om ingen enkelt avgörbar majoritet kunnat nås, ställs voteringsproposition och rösträkning sker. Vid digital stämma sker votering i Suffra.
Rösträtt	Röstberättigad är den som är medlem den dag kallelse till stämman utfärdas samt har fyllt 16 år och fullgjort sin grundinsats. Röstberättigad medlem har även yttrande- och förslagsrätt vid stämman. Alla medlemmar, med undantag för utesluten medlem, har dock rätt att närvara på stämman.
Röstlängd	Berättigad att delta i beslut är den som finns förtecknad i den av stämman fastställda röstlängden.
Ombud	Ombud med fullmakt har, enligt stadgarna, rätt att företräda en (1) fysisk person som är medlem och en (1) juridisk person som är medlem. En medlem som endast kan delta vid stämman genom ställföreträdare, t.ex. en juridisk person eller underårig, har dock alltid rätt att företrädas av sin ställföreträdare. Medlem får ej företrädas av ombud eller ställföreträdare som är utesluten medlem.
Poströster	Röst som lämnats in via poströstning registreras i Suffra innan stämman påbörjas.
Majoritet	Inom föreningstekniken finns det olika majoritetsbegrepp, beroende på vilka ärenden som ska avgöras. Alla frågor avgörs med enkel majoritet med undantag av frågor som gäller föreningens upplösning, stadgeändring eller reglementesändringar i kapitel 2–5.

	<p><i>Enkel majoritet</i> Enkel majoritet är den vanligaste formen och används vid alla avgörande av sakfrågor. Det betyder att frågan kan avgöras när antalet röster för ett förslag är minst en röst mer än hälften av avgivna röster.</p> <p><i>Kvalificerad majoritet</i> Kvalificerad majoritet används vid stadgeändring eller föreningens upplösning. I dessa frågor gäller lagen om medlemsbanker. Kvalificerad majoritet kan innebära att det erfordras två tredjedelar, tre fjärdedelar eller enighet för att beslutet ska gälla.</p> <p>Ur Lag (1995:1570) om medlemsbanker:</p> <p>7 kap 14 § Beslut att ändra stadgarna fattas av föreningsstämman. Beslutet är giltigt om samtliga röstberättigade har förenat sig om det. Beslutet är även giltigt, om det har fattats på två av varandra följande föreningsstämmor och på den senare stämman biträtts av minst två tredjedelar av de röstande eller den större majoritet som krävs enligt 15 §.</p> <p>7 kap 15 § Ett beslut om sådan ändring av stadgarna som innebär att en medlems förpliktelse att betala insatser till medlemsbanken ökas eller att hans rätt till årsvinst inskränks är giltigt, om beslutet på den senare stämman enligt 14 § biträtts av minst tre fjärdedelar av de röstande.</p> <p>Ett beslut om sådan ändring av stadgarna, som innebär att en medlems rätt till medlemsbankens behållna tillgångar vid dess upplösning inskränks, är giltigt om beslutet på den senare stämman enligt 14 § biträtts av samtliga röstande.</p> <p>Kvalificerad majoritet används även vid reglementesändringar i kapitel 2–5, ett sådant beslut är giltigt om det biträtts av minst tre fjärdedelar av de röstande.</p>
Personval	Vid val behandlas samtliga föreslagna kandidater. Om det endast finns ett förslag till beslut sker votering öppet, såvida ingen påfordrar slutna val. Finns fler kandidater till samma post sker val som regel genom slutna omröstning med röstinlämning enligt röstlängden. Valsedel får endast uppta sådana namn som föreslagits. Någon samlande beteckning för en särskild grupp av kandidater är inte tillåten. Valsedel ska uppta lika många namn som antalet platser som ska utses.
Utlagsröst	Vid lika röstetal i en omröstning i ett sakärende har tjänsteförrättande stämмоordförande utlagsröst. Uppkommer lika röstetal vid personval avgör däremot lotten.
Reservation	Varje röstberättigad har rätt att reservera sig mot ett fattat beslut. Reservation inlämnas skriftligen via Suffra. Reservation är personlig och anmäls i anslutning till fattat beslut. Den skriftliga reservationen ska vara presidiet tillhanda före stämmans avslutning.
Ajournering	Att mötet ajourneras betyder att ett avbrott ska göras. Ajourneringsförslag kan ställas av vilken medlem som helst. Vanligaste orsaken till ajournering är fikapaus eller liknande. Men det kan också bero på att man vill skaffa sig kompletterande information, bättre argumentationsunderlag etc.

FÖRENINGSORGAN	PÅGÅENDE	OMVAL	NYVAL
<i>Styrelsen</i>			
Maxwell Malavan (ordförande)		2021–2022	
Lena Eriksson Åshuvud	2019–2022		
Sten-Inge Kedbäck		2021–2022	
Mats Brenner	2020–2023		
Moa Björnsson	2020–2023		
Ingrid Westerfors	2020–2023		
Erik Johansson	2020–2023		
Tomas Frejarö			2021–2022
<i>Lekmannarevisor</i>			
Anna Hansson (ordinarie)			2021–2022
Bengt Lundholm (suppleant)			2021–2022
<i>Etikrådet</i>			
Marianne Påsse (sammankallande) ¹	2020–2023		
Rand Nezamaldin	2020–2022		
Eva Stenius		2021–2023	
Danial Ali Akbari			2021–2024
<i>Externrevisor</i>			
EY, Micael Engström (huvudansvarig)		2021–2022	
<i>Valberedning</i>			
Kerstin Lönngren		2021–2022	
Gustav Eek	2020–2023		
Michael Softić	2020–2023		
Rikard Rudolfsson			2021–2023
Susanne Reich			2021–2023

¹ Påsse har en pågående mandatperiod, dock ej som sammankallande. Valberedningens förslag är att Påsse utses till sammankallande, vilket innebär ett nyval avseende roll i etikrådet.

Presentation av valberedningens och nomineringskommitténs nomineringar, arbetstagarrepresentanter och vd

STYRELSEN

Styrelseordförande

FÖRESLAGEN OMVAL

Styrelseledamot

PÅGÅENDE MANDAT

Maxwell Malavan (1976) bosatt i Göteborg. Medlem sedan 2015. Styrelseledamot sedan 2016. Ordförande sedan 2020.

Utbildning: Fil.kand. i företagsekonomi, Associate Degree i Hospitality Management.

Sysselsättning: Kontorsområdeschef på Statens Servicecenter i Västra Regionen.

Erfarenhet: Swedsec Licensierad privatrådgivare på Skandia Bank & Försäkringar. Senior placeringsrådgivare på Exceed Värdepappersbolag. Chef Företagsförsäljning på Prognosia.

Bankspecifik erfarenhet: Operativ: 3 år, bankstyrelse: 5 år.

Valberedningens motivering: Maxwell kommer från en räntefri tradition och har erfarenhet från bank- och finansbranschens huvudfåra. Det har gett honom god insikt i bankväsendets funktion och regelverk.

Lena Eriksson Åshuvud (1964) bosatt i Stockholm. Medlem sedan 2019. Styrelseledamot sedan 2019. Vice ordförande sedan 2020.

Utbildning: Handelshögskolan i Stockholm med inriktning på finansiell ekonomi och internationellt företagande.

Sysselsättning: Arbetar i egen firma med rådgivning, coaching och stöd i finansieringsfrågor till företag med hållbarhetsinriktning, framför allt sociala företag.

Erfarenhet: 20 års erfarenhet av ledande befattningar i bank och finans på SEB och Europeiska Investeringsbanken. Har jobbat med impact investeringar och stöd till sociala företag bland annat på PwC och Impact Invest. Sekreterare i verkställande ledningen på SEB, tidigare och pågående styrelseuppdrag i frivilligorganisationer och bolagsstyrelser.

Bankspecifik erfarenhet: Operativ: 23 år, bankstyrelse: 2 år.

Valberedningens motivering: Lena har stor erfarenhet av bankverksamhet och många kompetenser som behövs i JAK:s styrelse. Hon har känt till JAK länge och jobbat större delen av sitt liv för att skapa större hållbarhet inom banksektorn. Hon har ett internationellt perspektiv på finanssektorn och vill gärna bidra till JAK:s utveckling.

Styrelseledamot

FÖRESLAGEN OMVAL

Sten-Inge Kedbäck (1942) bosatt på Orust. Medlem sedan 1997. Styrelseledamot sedan 2015.

Utbildning: Examen inom företagsekonomi.

Sysselsättning: Aktiv pensionär. Ordförande i Utsikten Ekoby ekonomiska förening och Lilla Krossekärrens Samfällighetsförening. Nämndeman i Förvaltningsrätten och Migrationsdomstolen i Göteborg. Ledamot och vice ordförande i Stiftelsen Orustbostäder, Orust.

Erfarenhet: Tio år som bankchef och vd i JAK Medlemsbank. Innan dess 32 års erfarenhet av traditionell bankverksamhet.

Bankspecifik erfarenhet: Operativ: 43 år, bankstyrelse: 8 år.

Valberedningens motivering: Det är få som kan mäta sig med Sten-Inge vad gäller såväl finansiell kompetens som ideellt engagemang. Han har lång och gedigen bankerfarenhet, först i traditionell bank, sedan i bankakuten och från slutet av 90-talet inom JAK. Han är dessutom djupt ideologiskt förankrad, ideellt politiskt engagerad och har varit en centralgestalt i att skapa ekobyen Utsikten.

Styrelseledamot

PÅGÅENDE MANDAT

Mats Brenner (1960) bosatt i Gävle. Medlem sedan 1980-talet. Styrelseledamot sedan 2017.

Erfarenhet av ideellt folkbildningsarbete i ett flertal organisationer.

Utbildning: Akademisk utbildning inom främst pedagogik, Gymnasieekonom.

Sysselsättning: IKT-pedagog vid Ersta Sköndal Bräcke Högskola. Styrelseledamot, ekonomiansvarig, i SFIS.nu, styrelseledamot i SVERD.se

Erfarenhet: Ansvarig för EU-projektet WAMDIA kring webbtillgänglighet. Ansvarig för EU-projekt NAVIGATE kring digital informationskompetens.

Bankspecifik erfarenhet: Bankstyrelse: 4 år.

Valberedningens motivering: Mats brinner för ekonomisk rättvisa och trygghet, hållbar ekonomi, folkbildning för att utvecklas, kritiskt tänkande och livslångt lärande. Han arbetar med processer i ett helhetstänkande med förstudier, utvärderingar och nulägesanalyser samt risk- och sårbarhetsanalyser. Mats är utvecklingsorienterad och strävar efter att se var det finns förbättringspotential.

Styrelseledamot

PÅGÅENDE MANDAT

Moa Björnson (1985) bosatt i Træna, Norge. Medlem sedan 2020. Styrelseledamot sedan 2020.

Utbildning: Kaospiloterna, högskoleexamen, Bachelor i Organisation och Ledarskap.

Sysselsättning: Utvecklingschef Træna kommun, styrelseledamot Stiftelsen Artica Svalbard, styrelseledamot Nord-Norsk Reiseliv AS, styrelseledamot Norges Forskningsråds porteføljestyre.

Bankspecifik erfarenhet: Bankstyrelse: 1 år.

Erfarenhet: Projektledare Innovationsplattform Malmö, processledare hållbar stadsutveckling.

Valberedningens motivering: Moa har stor erfarenhet av utvecklingsarbete och komplexa projekt samt av innovationsverksamhet som kommer väl till pass i den stora organisationsförändring som föreningen genomgår.

Styrelseledamot

PÅGÅENDE MANDAT

Ingrid Westerfors (1981) bosatt i Göteborg. Medlem sedan många år. Styrelseledamot sedan 2020.

Utbildning: Företagsekonomi; Hållbart företagande/Environmental Management, project management for NGO:s and social movements.

Sysselsättning: Projektledare för Coompanion Göteborgsregionen, styrelseledamot i föreningen Egnahemsfabriken, styrelseledamot Mikrofonden Väst.

Erfarenhet: Ingrid har bakgrund som företagsrådgivare, kommunikatör och lånehandläggare på Ekobanken. På Coompanion har hon arbetat genom StartaHållbart.se och med finansiering av sociala företag. Ingrid har även varit projektledare på Fältbiologerna.

Bankspecifik erfarenhet: Operativ: 8 år, bankstyrelse: 1 år.

Valberedningens motivering: Utöver formell ekonomisk kompetens och bankerfarenhet kommer Ingrid Westerfors tillföra dels innovationskraft och erfarenhet från hållbar finansiering, dels föreningserfarenhet och -värderingar från JAK och Fältbiologerna.

Styrelseledamot

PÅGÅENDE MANDAT

Erik Johansson (1984) bosatt i Lund. Medlem sedan 2008. Styrelseledamot sedan 2020.

Utbildning: Fristående kurser inom företags- och nationalekonomi, statsvetenskap, engelska, akademiskt skrivande och filosofi.

Sysselsättning: Styrelsesuppleant Kosters samhällsförening, valberedningsledamot AB Kosters framtid, styrelseledamot Kosters Trädgårdars Kooperativ.

Erfarenhet: Erik är initiativtagare till driftsbolaget Kosters Trädgårdars Kooperativ. Han har tidigare styrelseerfarenhet och föreningsvana från bland annat Feringe segelflygklubb, Fältbiologerna och CISV (ungdomsinriktad fredsorganisation). Erik har även varit aktiv i JAK:s lokalavdelning i Lund och förtroendevald i JAK:s valberedning 2011–2013.

Bankspecifik erfarenhet: Bankstyrelse: 1 år.

Valberedningens motivering: Erik har stort engagemang för JAK. Hans erfarenheter och entusiasm kan bidra till att aktivera och bredda föreningens utveckling. Erik har ekonomisk bakgrund och egen erfarenhet från idé-buret företagande.

Styrelseledamot

FÖRESLAGEN NYVAL

Tomas Frejarö (1975) bosatt i Härnösand. Medlem i JAK sedan 1994.

Utbildning: Universitetsutbildning inom pedagogik, statsvetenskap och idéhistoria i Uppsala, Umeå och Dar es Salaam. Utbildning som internationell valobservatör och inom solesproduktion. Han talar flytande engelska, swahili och esperanto.

Sysselsättning: Egenföretagare inom bland annat hållbar utveckling. Han medverkar också i Green Forum – Facilitator Program Young Politicians in Africa.

Erfarenhet: Tomas har verkat som kommunalråd och medlem av kommunstyrelsen och dess arbetsutskott i Härnösand. Han har varit vice ordförande i Länsmuseum Västernorrland, ordförande i Härnösands kommunfastigheter liksom i Härnösandshus AB, där han fortfarande är styrelseledamot. Tomas har under en tioårsperiod varit aktiv i Grön Ungdom. I JAK har han periodvis varit aktiv både lokalt och nationellt, senast under 2017–2020 som sammankallande i valberedningen.

Valberedningens motivering: Tomas har en gedigen kunskap om JAK och en bred erfarenhet av styrelsearbete. Han har medverkat i olika former av engagemang och demokrati inom politiska och andra rörelser och han har en mycket god analytisk förmåga. I en tid av omorientering av medlemsengagemanget inom JAK kan Tomas bidra med värdefulla insikter.

LEKMANNAREVISOR

Lekmannarevisor (ordinarie)

FÖRESLAGEN NYVAL

Anna Hansson (1974) bosatt i Alingsås. Medlem i JAK samband med nominering.

Utbildning: Civilekonomexamen, kurser inom miljövetenskap och automatiseringsteknik.

Sysselsättning: Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige (gruppledare MP Alingsås). Regionfullmäktige, Hälso- och sjukvårdsnämnden (ersättare VG Region). Ledamot GR Utbildningsgrupp (Göteborgsregionens kommunalförbund).

Erfarenhet: Ledning, styrning och utveckling av offentlig verksamhet. Dessförinnan olika roller i näringslivet där hon arbetat med ekonomiska och logistiska flöden, budget, analyser, uppföljning och verksamhetsutveckling. Ordförande i Alingsås Naturskyddsförening från 2015 till och med 2019.

Valberedningens motivering: Anna är självgående och har lång erfarenhet av ideella, offentliga och privata organisationer. Ställer kritiska frågor och agerar därefter. Har vana att förklara ekonomiska resonemang och redovisningsjargong till medlemmar. Valberedningen ser en potential att erbjuda internutbildning genom lekmannarevisorerna.

Lekmannarevisor (suppleant)

FÖRESLAGEN NYVAL

Bengt Lundholm (1963) bosatt i Stockholm. Medlem sedan 2000-talet.

Utbildning: Han har examina dels med inriktning mot redovisning och finansiering, dels mot management av finansiella företag.

Sysselsättning: Skatterevisor på Skatteverket.

Erfarenhet: Utredare och andra roller på Skatteverket sedan 2011. Bengt har också arbetat som redovisningskonsult och finansiell rådgivare på mindre byråer och förvaltare och innan dess också på banken SEB. På 90-talet var han kreditanalytiker på UC. Bengt har tidigare erfarenhet av styrelsearbete för en av Stockholms största idrottsföreningar. Han har gått JAK:s grundkurs.

Valberedningens motivering: Bengt har revisorskompetens och erfarenhet som utredare. Hans kunskap om regelverk kommer att vara ett viktigt stöd för lekmanrevisionen. Han värdesätter transparens, vilket är en förutsättning för att medlemmar ska kunna påverka, och möjligheten till påverkan är vad som skiljer ut JAK från andra banker. Det är viktigt med insyn i ekonomiska system. Bengt är också flexibel och ansvarsfull och kan ta den roll som behövs i olika sammanhang, drivande eller kritiskt analytisk. Han kan arbeta på olika strategiska nivåer.

ETIKRÅD

Etikrådsledamot (sammankallande)

PÅGÅENDE MANDAT

Marianne Pässe (1948), bosatt i Rydebacke ekoby, Ubbhult, Marks kommun. Medlem i JAK sedan länge.

Utbildning: Studier i bland annat global utveckling och humanekologi.

Sysselsättning: Författare, översättare, föreläsare om ny ekonomi.

Erfarenhet: Lärare. Medverkan i flera publikationer, eget författarskap. Senast utgivna bok Tänk OM. Nya pengar förändrar världen (2017). Översättare till Margrit Kennedy (1990) och under 1990-talet hennes ambassadör i Sverige. Marianne satt tre år i JAK Medlemsbanks styrelse 1998–2002. Därutöver har hon i omgångar varit styrelseledamot i bl.a. Amazonasföreningen. Hon har varit med och bildat och drivit föreningarna i den ekoby som hon och hennes man bor i sedan 24 år.

Valberedningens motivering: Marianne har en gedigen förståelse för värderingar som varit drivande inom JAK:s idéutveckling sedan 80-talet och har underhållit och utvecklat dem i publikationer och föreläsningar. Redan under sin tid i JAK:s styrelse drev Marianne en idé-baserad linje.

Etikrådsledamot

PÅGÅENDE MANDAT

Rand Nezamaldin (1988), bosatt i Stockholm. Medlem i JAK sedan 2010-talet.

Utbildning: Ekonomiprogrammet, kandidatexamen med internationell inriktning som inkluderat utlandsvistelser och med specialintresse mot hållbarhet och ekonomisk öppenhet. Nationalekonomi.

Sysselsättning: Deltidsstuderande (masterpåbyggnad i nationalekonomi).

Erfarenhet: Rand har arbetat inom restaurang, bl.a. som ekonomi- och caféansvarig, delvis vid sidan av studier. Praktik på utbildningsdepartementet inom ramen för utbildningen. God man. Rand har varit involverad i JAK Stockholm i flera år, är kassör i ansvarsgruppen och var aktiv i att anordna JAK:s sommarseminarium 2019. Kassör i styrelsen för en samfällighet. Lekmannarevisor för Vänsterpartiets lokalförening i Botkyrka.

Valberedningens motivering: Rand har ekonomisk bakgrund, med formell kunskap inom hållbarhet, och är ideellt engagerad i JAK:s frågor. Rand är också lokalt aktiv och har ett engagemang i medlemsfrågan, vilket valberedningen ser som värdefullt.

Etikrådsledamot

FÖRESLAGEN OMVAL

Eva Stenius (1940) bosatt på Mörkö i Södertälje. Medlem sedan 1965. Eva har suttit i etikrådet sedan 2016 och dessförinnan ett antal år i valberedningen. Aktiv i lokalavdelningen Järna-Södertälje sedan många år.

Utbildning: Fil.kand. i sociologi och psykologi m.m.

Sysselsättning: Eva är numera pensionär och ideellt aktiv i lokalavdelningen Järna-Södertälje och Pakkam-gruppen.

Erfarenhet: Har arbetat som socialsekreterare och som skyddskonsulent inom kriminalvården samt som Waldorflärare. Eva har därefter ägnat större delen av sitt liv åt JAK, både ideellt och som anställd på JAK:s kontor. Eva har suttit i bostadssamfällighetens styrelse.

Valberedningens motivering: Eva och hennes dåvarande make hörde till de allra första pionjärerna, som föresatte sig att med danska JAK som förebild utveckla nya former för ekonomisk rättvisa. Om någon kan sägas utgöra sinnebilden för JAK:s verksamhet så är det Eva. Hennes engagemang är helgjutet och livslångt.

Etikrådsledamot

FÖRESLAGEN NYVAL

Danial Ali Akbari (1986), bosatt i Lund, medlem i JAK i samband med nominering.

Sysselsättning: Doktorand nationalekonomi, Lunds universitet, planerad disputation 2021.

Utbildning: Utöver doktorsstudier i ekonomi, masterexamen i matematisk statistik och kandidat i teoretisk filosofi.

Erfarenhet: Insikter från olika rörelser i Skåne.

Valberedningens motivering: Danial har ett speciellt intresse, privat och akademiskt, för ekonomi i samhället och glesbygdens utvecklingsmöjligheter genom kooperativ finansiering. Han är driven och kunnig. Hans forskningsfält är tillväxtteori, och han studerar speciellt automatiseringens effekter och inverkan av artificiell intelligens på arbete. Han ser tillväxtivern som en av grundorsakerna till förstörelse av natur och klimat och slitningar i samhället. Lokal förankring och gemenskapsbyggande tror han är nyckel till lösning. Danial kommer att komplettera etikrådets kompetensbild. Han gillar utmaningarna det medför att förespråka en tillväxtkritik i en akademisk omgivning av traditionell ekonomisk teori. Han är också brett förankrad, både inom ekonomi, naturvetenskap, och humaniora.

VALBEREDNING

Valberedningsledamot (sammankallande)

FÖRESLAGEN OMVAL

Kerstin Lönngren (1943) bosatt i Huddinge. Medlem i JAK sedan 2005.

Utbildning: Arkitekt med examen från tekniska högskolan och konsthögskolan i Stockholm.

Sysselsättning: Kerstin är sedan några år pensionär och ägnar sin tid åt sina nio barnbarn och – inte minst för deras skull – olika engagemang inom miljörelsen i vid bemärkelse. Dit räknar hon även JAK.

Erfarenhet: Har drivit eget arkitektkontor men även jobbat med administrativ lokalförsörjningsplanering inom Regeringskansliet och i ledande roller inom högskolevärlden. Kerstin är medlem i många ideella föreningar och har suttit i flera styrelser, bland annat Naturskyddsföreningens Huddingekrets. I JAK har hon varit aktiv i lokalavdelning och en kortare tid i JAK:s etikråd. De senaste fyra åren har hon verkat i JAK:s valberedning, det senaste året som sammankallande.

Nomineringskommitténs motivering: Kerstin har gedigen erfarenhet av styrning och ledning i såväl professionella som ideella verksamheter och har en säker blick för vilken kompetens som behövs i JAK:s olika organ.

Valberedningsledamot

PÅGÅENDE MANDAT

Gustav Eek (1983) bosatt i Göteborg. Medlem i JAK sedan 2011.

Utbildning: M.Sc. Fysik, Komplexa System.

Sysselsättning: Utvecklingsansvarig för programvarugrupp (~10 pers) optimering och tillämpningar av artificiell intelligens.

Erfarenhet: Många års engagemang i Göteborgs fri-programvarusamfund flera förtroendeuppdrag. Bland annat i föreningen Fripost sedan 2010 och konferensen FSCONS. Programkoordinator för en akademisk studiekrets inom Nordiskt sommaruniversitet 2015–2017. Gustav har tidigare varit lekmanarevisor i JAK Göteborg. Deltar nu i att arrangera lokalavdelningens Ideologikaffeträffar. Han har varit förtroendevald sedan 2018 till valberedningen för riksorganisationen.

Nomineringskommitténs motivering: Gustav har stor kunskap och förståelse för de förutsättningar för ekonomisk autonomi som JAK brottas med. Kan i valberedningen bidra med djup praktisk erfarenhet av rekrytering och rekryteringsprocesser i arbetsgivarroll. Visst nätverk med kontaktytor mot ideell verksamhet.

Valberedningsledamot

PÅGÅENDE MANDAT

Michael Softić (1983) bosatt i Mölndal. Medlem i JAK sedan 2007.

Utbildning: Mediautbildning på gymnasienivå, därefter ett antal kortare yrkesutbildningar samt facklig utbildning.

Sysselsättning: Fristående kurser vid Chalmers samt i politiskt skrivande vid folkhögskola.

Erfarenhet: Tills nyligen ambulerande IT-konsult för Academic Work där han arbetat med att implementera nya tekniska lösningar och ett förändrat arbetssätt för kundtjänster hos olika företag. Har tidigare även arbetat bl. a. med marknadsundersökningar och som reseguide, flygvärdinna. Michael har engagerat sig i lokalavdelningen JAK Göteborg 2008–2010, vistades därefter utomlands i flera år och deltog en del på distans. Förtroendevald sedan ett år till valberedningen i riksorganisationen. Politiskt förtroendevald i Mölndals kommun, ersättare i Tekniska Nämnden, samt styrelseledamot i Miljöpartiet Mölndal. Valberedare i sin bostadsrättsförening och har tidigare varit facklig förtroendeman.

Nomineringskommitténs motivering: Michael har många personliga tankar och idéer om vägen framåt för JAK. Han är bra på att göra research, att söka efter och finna talanger som kan passa att leda banken och dess unika profil.

Valberedningsledamot

FÖRESLAGEN NYVAL

Rikard Rudolfsson (1977) bosatt i Borlänge. Medlem i JAK sedan 2010.

Utbildning: I grunden utbildad fritidsledare och sedermera läst folkhögskolekurser: Folkbildningslinjen, Lokalekonomisk analys, Naturens rättigheter och Jämlikhetsakademien.

Sysselsättning: Arbetar på ABF Borlänge-Nedansiljan inom verksamhetsområdena fackliga studier, politiska studier, hållbarhetsfrågor, demokratifrågor och internationella frågor.

Erfarenhet: Jobbat i tio år med ungdomsdemokratisamordning åt Borlänge kommun. Mångårig erfarenhet av förenings- och folkbildningsverksamheter och styrelseuppdrag. Sammanställande i JAK Falun-Borlänge. Förtroendevald lokalpolitiker i Borlänge kommun. För närvarande styrelsemedlem i Jordens Vänner/Friends of the earth Sweden, Färnebo Folkhögskolas styrelse, ABF Dalarnas distriktsstyrelse, Handelsanställdas förbunds avdelningsstyrelse och Vänsterpartiet Dalarnas distriktsstyrelse. Ordförande i Skådebanan Dalarna och Vänsterpartiet Borlänge.

Nomineringskommitténs motivering: Rikard har en rik erfarenhet av folkbildning och styrelsearbete. Han kan med sitt stora nätverk i syskonorganisationer bidra till att fånga upp kompetenta ledamöter till styrelsen och andra organ i JAK.

Valberedningsledamot

FÖRESLAGEN NYVAL

Susanne Reich (1960) bosatt på Gotland. Medlem i JAK sedan 1992.

Utbildning: Förskollärare Lärarhögskolan Stockholm 1986, handledare Högskolan Gotland 2005, yrkeslärare Linnéuniversitetet 2014.

Sysselsättning: På uppdrag för Hermods Komvuxkurser samt Hermods företagsutbildningar arbetar Susanne som undervisande distanslärare inom Barn och fritid via sitt och makens konsultföretag. Arbetar även med kursutveckling och vidareutveckling av utbildningskonceptet. Tidigare har hon arbetat både som förskollärare och som yrkeslärare i gymnasieskolor. Susanne har haft ett omfattande engagemang i JAK Riks som medlemsrevisor, styrelseledamot och därefter som ledamot i valberedningen. På Gotland har hon erfarenhet som förtroendevald inom Lärarförbundet i valberedning, som medlemsrevisor och fackklubbsordförande. Likaså har hon haft uppdrag som ordförande och styrelseledamot i en bygdegårdsförening.

Nomineringskommitténs motivering: Susanne är väl grundad i JAK:s ideologi och historia. Med sin rika erfarenhet av tidigare uppdrag inom JAK kan hon bidra till dagens valberedning med värdefull information och fördjupad analys i rekryteringen av nya ledamöter.

ARBETSTAGARREPRESENTANTER I STYRELSEN

Arbetstagarrepresentanterna väljs av den lokala fackklubben och ingår i styrelsen enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

Arbetstagarledamot

Henri Käkönen (1977) bosatt i Mariestad. Arbetstagarledamot sedan 2020.

Arbetslivserfarenhet och utbildning: Kandidatexamen inom företagsekonomi. Arbetar som Centralt funktionsansvarig, en roll inom regelefterlevnad avseende penningtvätt och terrorfinansiering, arbetade tidigare med obeståndskrediter och klagomålshantering.

Personlig presentation: Älskar att lära mig nya saker och i det avseendet är det perfekt att jobba på en mindre bank där man får chansen att ta sig an flera roller. Utöver ekonomi har jag stort intresse för spel av alla olika slag, teknik och historia. Gift och bor i en bostadsrätt i Mariestad, men drömmer om en stuga ute på landet.

Arbetstagarledamot

Sabina Ausfelt (1987) bosatt i Stockholm. Medlem sedan 2020. Arbetstagarledamot sedan 2021.

Arbetslivserfarenhet och utbildning: Är utbildad jurist och har en juris kandidatexamen. Håller även på att slutföra en filosofie magisterexamen i företagsekonomi med inriktning leda, styra och organisera. Har nio års erfarenhet med frågor som rör penningtvätt, terrorfinansiering och annan brottslighet. Har både erfarenhet av myndighet (Skatteverket och Polisen) såväl som bank (Handelsbanken).

Personlig presentation: Jag älskar att lära mig nya saker och har pinsamt många högskolepoäng. Jag har ett utpräglat intresse för regelefterlevnad och är övertygad om att en hög regelefterlevnad inom antipenningtvätts- och terrorfinansieringsområdet bidrar till en mer hållbar värld.

VD

Den verkställande direktören och i förekommande fall den ställföreträdande verkställande direktören utses av styrelsen och ingår i styrelsen enligt föreningens stadgar, den förra som ledamot och den senare som suppleant.

Verkställande direktör

Johan Thelander (1981) bosatt i Stockholm. Medlem sedan 2011. Ledamot i lokalavdelningen i Stockholm 2012–2016, lekmannarevisor 2014–2016, styrelsesekreterare september 2016–juni 2017. Vd tillika styrelseledamot sedan juli 2017.

Arbetslivserfarenhet och utbildning: Jag har femton års erfarenhet som ledare i idéburen verksamhet och har under dessa år bland annat varit med om att starta och bygga upp två mindre företag som sysslar med förvaltning och redovisning. Min utbildning har jag som dansare och koreograf.

Personlig presentation: Jag är generalist med ett utpräglat intresse för Kooperation och demokratiska ekonomiska strukturer. Kraften för mitt engagemang i JAK hämtar jag i min övertygelse om att en mer demokratisk, rättvis och hållbar ekonomi är möjlig.

ROLL OCH ANSVAR

Styrelsen utses av föreningsstämman att ansvara för JAK:s organisation och förvaltning. Det innebär bland annat att säkerställa att det finns en god styrning och intern kontroll och att lagar och regelverk följs. Styrelsen fastställer interna regler och policies årligen och tillser att dessa efterlevs och regelbundet bedöms i verksamheten. Styrelsen är ytterst ansvarig för att JAK har en ändamålsenlig och effektiv verksamhet samt ett väl utvecklat system för riskhantering och regelefterlevnad.

Att bedriva bank är ett stort åtagande och det är styrelsens ledamöter som bär det yttersta ansvaret för verksamheten.

Styrelsearbetets organisation

Styrelsearbetet organiseras i utskott, kommittéer och särskilda ansvarsroller. Dessa är mestadels beredande inför styrelsemöten – där de formella besluten fattas – men kan ha tillfällig eller löpande beslutsdelegation.

Styrelsemöten hålls var sjätte vecka, vid behov oftare, och alternerar mellan hel- och halvdagsmöten. Under året har följande organ varit verksamma:

- Arbetsutskott – ansvarar för agenda och beslutsunderlag till styrelsemötena, 1–2 möten inför varje styrelsemöte
- Kreditutskott – beslutsrätt i kreditärenden inom ett visst belopp samt beredande avseende kreditstrategi och -reglering, 1 möte/mån
- Revisions- och riskutskott – kontrollerande avseende revision samt beredande i riskstrategi och -reglering, 1 möte/kvartal samt vid behov
- Medlemsutskott – syftar till att skapa en stabil grund för och långsiktighet i medlemmarnas demokratiska inflytande, beredande avseende medlemsstrategi, 1–2 möten/mån
- Affärskommitté – beredande i affärsstrategi och -mål, 1–2 möten/kvartal
- Ersättningsansvarig – beredande i beslut om löner till den operativa ledningen, 6–8 möten/år

TIDEN SOM GÅTT

Styrelsen har navigerat verksamheten genom ett år präglat av den pågående coronapandemin. Det har varit ett händelserikt år, fullt av engagemang.

Vid årsstämman valdes tre nya ledamöter in; Erik Johansson, Ingrid Westerfors och Moa Björnson. Den lokala fackklubben valde in Henri Käkönen som arbetstagarledamot. Tillskottet av kompetenser och erfarenheter har samspelat väl med övriga ledamöter och ökat styrelsens gemensamma handlingskraft.

Under året har styrelsen inrättat ett medlemsutskott och en affärskommitté. Efter många års åtstramningar och minusresultat som markant minskat medlemsverksamheten, har styrelsen, genom det nyinrättade medlemsutskottet, påbörjat en dialog med förtroendevalda och aktiva medlemmar för att uppmuntra engagemang och ökad delaktighet i föreningen. Vidare har en workshopserie med fokus på affärs- och produktutveckling inletts gemensamt med ledningen. Träffarna har varit givande och styrelsen ser ett ökat samarbete mellan medlemmar, förtroendevalda och ledning som en väg framåt.

I pandemins spår har de fysiska träffarna uteblivit och styrelsen har i stället träffats digitalt, vilket fungerat bra och sparat både tid, pengar och klimatavtryck.

Under året har det lagts mycket kraft på regelefterlevnad, bland annat för att åtgärda de brister som Finansinspektionen identifierade inom ramen för en undersökning av bankens efterlevnad av penningtvätsregelverket.

Beslut fattades i september att styrelsereferat ska publiceras på hemsidan för ökad transparens och insyn.

Beslut fattades i december om att lämna in en ansökan till Finansinspektionen om att återbetala medlemsinsatser. Ansökan planeras att lämnas in under våren 2021.

SAMHÄLLSFÖRÄNDRA

JAK kan fungera som ett verktyg för positiv samhällsförändring. I dag är vi rankad i topp på Fair Finance Guide inom bland annat mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, biologisk mångfald, korruption, skog, energi och jämställdhet. Som bank

påverkar vi samhället och kan staka ut nya vägar för engagemang, visa vad som är möjligt och väcka hopp och drömmar.

Vi har genom vår historia haft en affärsidé som bygger på att medlemmar hjälps åt – till exempel genom att medlemmar med överskott av kapital sätter in detta på banken och medlemmar som behöver låna kapital kan göra detta i banken – och vår medlemsbank är ett bevis på att det går att bedriva idéburen bankverksamhet utan vinst som drivkraft. Våra lån, utan ockerränta, var under flera decennier billigare än någon affärsbank. Som folkrörelse och bank har vi genom folkbildning lärt ut vår metod där vi visat hur viktigt det är att ta ett samhällsansvar för en långsiktig, stabil och rättvis ekonomi.

I dag har ekonomin i samhället förändrats drastiskt och vi ställs inför nya utmaningar. Det är genom att visa upp goda exempel vi som folkrörelse har växt. Vi måste fortsätta visa vad vi gör som är bra, det skapar trovärdighet och stödjer vår kommunikation och påverkan på opinionen och det finansiella systemet.

Genom vår verksamhet kan fler förstå en banks samhällsviktiga funktion och välja JAK för att de ser att medlemmar tillsammans kan äga och driva ett samhällsviktigt företag, samtidigt som det erbjuder konkurrenskraftiga tjänster; medlemsnytta.

Att bedriva bankverksamhet ger oss unika möjligheter att påverka samhället genom att till exempel finansiera initiativ som verkar för att uppfylla de globala målen.

Genom att visa att det går att äga och driva bank på ett hållbart sätt, öka medvetenhet och väcka samtal kring banker och en hållbar ekonomi, kan vi trovärdigt kommunicera vår medlems- och samhällsnytta så att fler lär känna JAK och kan välja att gå med och påverka.

Styrelsens ambition är att gemensamt med medlemmar, förtroendevalda och medarbetare fortsatt utveckla verksamheten i syfte:

- att göra det enkelt för medlemmar att bidra med tid och engagemang för att främja bankens utveckling samt vårt övergripande syfte
- att ta vara på medlemmarnas samlade kompetens, deras engagemang och de idéer som föds i samband med medlemsaktiviteter
- att gemene medlem ska förstå och kunna kommunicera bankens samhällsviktiga funktion och visa på

goda exemplen där verksamheten gör konkret skillnad i samhället

- att utveckla metoder och verktyg för folkbildning inom bankens verksamhetsområde, till exempel hur en bank kan vara ett verktyg för förändring av det ekonomiska systemet så att det aktivt bidrar till och stödjer en miljömässigt och socialt hållbar ekonomi och samhällsutveckling.

INFÖR ÅRSSTÄMMAN

Styrelsen hoppas på stimulerande och utvecklande förhandlingar vid årsstämman, som tar hänsyn till den fortsatta prekära situation JAK befinner sig i. Det är komplext och resurskrävande att bedriva bank.

Styrelsen har förståelse för medlemmar som längtar efter resurser till medlemsverksamhet eller som känner en osäkerhet för den omfattande transformation som JAK genomgår. Inför årsstämman önskar styrelsen dock att den polarisering som ibland målas upp mellan JAK som förening och JAK som bank undviks. Som vi ser det är JAK en förening som bedriver bank. Styrelsen ber även om förtroende för att de prioriteringar och beslut vi fattar, fattas av nödvändighet. Vi vill alla JAK:s bästa, men föreningsstämman har utsett oss att ansvara för organisation och förvaltning, något vi tar på största allvar.

Utifrån de framsteg som verksamheten gjort, gör och kommer göra ser styrelsen med stor tillförsikt på framtiden och JAK:s roll i att verka för ett hållbart samhälle för människa, miljö och ekonomi.

Propositioner

Vid stämman kommer stadge- och reglementesändringar att behandlas, dessa beskrivs på s. 26 och framåt.

Medlemsavgift för kommande verksamhetsår

Styrelsen finner ingen anledning att ändra avgiften och föreslår därför stämman att besluta om oförändrad medlemsavgift för 2021, vilket innebär en medlemsavgift på 365 kr.

26 mars 2021

Maxwell Malavan, Lena Eriksson Åshuvud, Sten-Inge Kedbäck, Mats Brenner, Ingrid Westerfors, Johan Thelander, Erik Johansson, Moa Björnson, Henri Käkönen

Valberedningens rapport

ROLL, ARBETE OCH OMVÄRLDSANALYS

Valberedningen är föreningsstämmans organ med uppgift att bereda stämmans beslut i val- och arvodesfrågor. Vi som fick förtroendet av stämman 2020 består av tre veteraner och två nykomlingar, åldersmässigt två 70-taggare och tre ynglingar (30+). Vi är spridda över Mellansverige och har utfört vårt uppdrag med stor ansvarskänsla för JAK:s bästa.

JAK är en folkrörelse med drygt 55-åriga rötter och de som uppbär förtroendeposter inom JAK måste ha både förståelse för JAK:s väsen och förtroende hos JAK:s medlemmar. Samtidigt ställer Finansinspektionen (FI) och europeiska bankmyndigheten (EBA) höga och ökande krav på specifik kompetens hos bankens ledning. Styrelsen som helhet ska ha tillräcklig praktisk och akademisk finansiell kompetens enligt krav från FI. Om styrelsen inte anses uppfylla detta kommer ledningsprövningen inte att godkännas, vilket i förlängningen hotar JAK:s banktillstånd. Valberedningen bör också beakta olika mångfaldskriterier och naturligtvis lägga stor vikt vid personlig lämplighet och styrelsens sammansättning som grupp.

Valberedningen har under året sökt få en övergripande bild av hur de olika föreningsorganen fungerar, vilka styrkor och svagheter som finns, hur samarbetet fungerar, vilka uppgifter de står inför och vilka kompetenser som eventuellt saknas. Detta har vi gjort genom intervjuer med alla förtroendevalda samt med VD och andra nyckelpersoner i banken. Vi har också deltagit som observatörer på några styrelsemöten och hållit dialogmöten tillsammans med etikrådet, lekmannarevisionen och nomineringskommittén.

I processen att ta fram nomineringar till stämman intervjuas samtliga nominerade nya kandidater och för styrelseuppdrag görs lämplighetsbedömningar enligt gällande rutiner.

Att vara en del av det stora engagemang som finns för en rättvis och hållbar ekonomi, för lokala lösningar och finansiering bortom storbankerna, är en angelägen uppgift för hela JAK och alla dess förtroendevalda. Valberedningen uppfattar också som en angelägen uppgift för de olika föreningsorganen att på lämpliga sätt uppmuntra och ta tillvara kompetens och förmågor hos medlemmar som vill bidra inom JAK.

FÖRSLAG TILL STYRELSE OCH ORDFÖRANDE

JAK befinner sig i ett läge där bankens centrala verksamheter utsätts för många påfrestningar. Styrelsens prioritet har därför länge varit själva bankverksamheten. För detta verkar idag inom styrelsen kompetenta, aktiva och strategiskt drivna personer som även vidgar perspektivet mot nya målgrupper. Genom två förnyade mandat och övriga med pågående mandatperioder föreslår vi att denna styrelse av stämman ges fortsatt förtroende.

Samtidigt har valberedningen i sitt arbete konstaterat ett behov bland JAK:s medlemmar av information, diskussion och känsla av delaktighet. Behovet har förstärkts av att medlemsverksamheten satts på sparlåga och av begränsningar till följd av rådande coronapandemi. Dessa stämningar kan ha bidragit till det minskande antalet medlemmar. Med valberedningens ansvar för både långsiktighet och helhet ser vi därför ett behov av att förstärka styrelsen med ytterligare erfarenhet och kunskap om JAK:s särart och medlemsengagemang. Vi ser det också som angeläget att minska den risk som ett minimiantal ledamöter kan innebära. Valberedningen föreslår alltså en ny ledamot, varigenom styrelsen ökar från dagens sju till åtta ledamöter.

Den nya ledamoten är i JAK-sammanhang välkänd. Hans största meriter i detta sammanhang är dels ingående kunskap om JAK:s historia, dels en omvitnat god analytisk förmåga.

Valberedningen ser även ett behov av att inom kort förstärka styrelsens kompetens inom bank och finansiella transaktioner. Vi har under året lagt stor möda på att sondera och förbereda för en sådan rekrytering.

Vi fortsätter föreslå en relativt jämställd styrelse, där en knapp tredjedel av de stämnovalda ledamöterna föreslås utgöras av kvinnor.

Föreslagna mandatperioder är satta utifrån ett perspektiv av långsiktighet och med hänsyn tagen till ledamöters egna önskemål om mandatperiod.

FÖRSLAG TILL LEKMANNAREVISORER

Valberedningen ser det som önskvärt med en cirkulation inom lekmannarevisionen. Vi föreslår därför som ordinarie en civil-

ekonom, med många års erfarenhet inom näringslivet och ett starkt politiskt engagemang (MP). Hennes styrka ligger i förmåga till analyser av organisationer. Som suppleant föreslår vi en erfaren skatterevisor, med kunskaper om bland annat Baselreglerna. Vi ser det som positivt att lekmannarevisorerna kan arbeta som ett lag. Mandatperioden för lekmannarevisorerna är alltid ett år.

FÖRSLAG TILL ETIKRÅD

Etikrådet är ett för JAK unikt organ. Det skapades i en tid då det fanns en oro att arbetet med att få banktillstånd skulle göra att de etiska och ideologiska frågorna inte hanns med i styrelsen. Under de senaste åren har det funnits en diskussion kring etikrådets vara eller inte vara, liksom om dess roll och uppdrag. Med utgångspunkt i ett förslag från valberedningen på 2019 års stämma har sedan dess etikrådets uppdragsbeskrivning med konsekvensanalyser varit föremål för diskussioner och beredning inom etikrådet och med övriga förtroendevalda. Under hösten 2020 har denna debatt intensifierats och lett till ett med styrelsen gemensamt förslag (se styrelsens proposition).

Etikrådets sammankallande ledamot har avböjt fortsatt uppdrag. Av de övriga har två pågående mandatperioder medan vi för den tredje föreslår ett förnyat mandat. Som ny fjärde ledamot föreslår valberedningen en yngre nationalekonom, som med förankring inom matematik och filosofi forskar på tillväxtteori och har intresse för kooperativ bankverksamhet. Valberedningen tror att denna grupp tillsammans med delar av styrelsen kan ge etikrådet den identitet och stadga, som bäst gagnar JAK:s medlemmar och verksamhet.

FÖRSLAG TILL AUKTORISERADE REVISORER

Valberedningen anmäler omval av auktoriserad revisor.

FÖRSLAG TILL ARVODESREGLER FÖR FÖRTROENDEVALDA

Förutom att bereda val åligger det valberedningen att föreslå regler för ersättning till de förtroendevalda inom JAK. Att sätta rimliga nivåer för arvoden är ingen enkel uppgift. Jämfört med organisationer i samma bransch och av motsvarande storlek ligger JAK:s arvoden lågt, samtidigt som det ekonomiska läget gör att varje höjning måste övervägas noga. Att

jämföra de olika uppdragens ansvar och arbetsinsats är vanskligt och insatserna kan dessutom variera betydligt över tid.

Valberedningen har i flera år diskuterat om arvoden borde knytas till index, exempelvis konsumentprisindex, KPI. Vi har, med hänvisning till JAK:s ekonomiska läge, hittills avstått från att lägga fram ett sådant förslag. I år har vi dock gått vidare med våra tankar om ett tydligare och enklare arvoderingsystem. Förutom koppling till gällande prisbasbelopp bygger det på principer om de olika förtroendemannaorganens relation till varandra, liksom om relationerna inom varje organ, i fråga om ansvar och arbetsinsats. Här ingår också ett förslag om arvodering för arbete i utskott, kommittéer och arbetsgrupper. Målet, förutom ovan nämnda principer, har varit höjning av styrelseledamöternas arvoden och oförändrat för övriga. Tillämpningen av de förenklade principerna medför dock ytterligare engångshöjningar. En utförligare beskrivning finns som särskild bilaga. Vi lägger nu fram detta förslag för eventuellt beslut av stämman.

Om stämman röstar igenom den ändrade ersättningsnivån kommer JAK:s styrelse att ligga över statliga styrelser (till exempel Skatteverket) men betydligt under de nivåer som gäller för storbanker och många privata finansiella institut. Med förslaget stöttar JAK fem förtroendeorgan, som i sammanhanget ändå kostar lite i förhållande till vad föreningen får tillbaka i kapacitet och kompetens.

ARBETE TAR ALDRIG SLUT OCH KAN ALDRIG UTFÖRAS HELT PÅ EGEN HAND

Uppdraget som valberedning i en medlemsbank är ett viktigt och svårt förtroende som kräver mycket tid och engagemang. För oförutsedda händelser krävs att valberedningen ligger steget före. JAK:s många tusen medlemmar är en nödvändig förlängning av valberedningens ledamöter och vi vill uppmana er alla att tipsa, föreslå och nominera kandidater.

Det enklaste sättet att nominera är via JAK:s hemsida, där det finns ett digitalt formulär, jak.se/medlem/nominera. Du är naturligtvis också välkommen att kontakta valberedningen direkt.

27 februari 2021

Kerstin Lönngren, Gustav Eek, Michael Softić, Börje Johansson, Mursal Is

Etikrådets rapport

Nedan presenteras det arbete som genomförts under året, i relation till målen i vår arbetsordning.

MÅLSÄTTNINGAR

Fortsätta bedriva verksamhet i enlighet med rådande uppdrag och genomföra konsekvensanalys kring förslaget om ändringar av uppdrag.

UPPDRAG

Att i enlighet med reglementet lyfta frågeställningar och möjliggöra samtal kring etiska perspektiv på verksamheten, utifrån JAK:s värdegrund.

GENOMFÖRANDE

Löpande samtal i etikrådet, med andra förtroendevalda samt medlemmar

Under året har vi haft löpande samtal i etikrådet med alla dessa målgrupper. Vi har deltagit i dialogprocesser med andra förtroendevalda och inte minst med styrelsen och dess medlemsutskott (kring etikrådets uppdrag).

Planering och deltagande i "Framtidens bank", samarbete Falun/Borlänge

Vi medverkade i denna kurs/seminarium, i såväl planering som genomförande. Kursen skulle ha hållits under våren, då personal hjälpte oss med inbjudan. Den blev i princip fullbokad även om ett fåtal avhopp öppnade upp för några nya anmällda till hösten. Utöver etikrådets medlemmar, som representerade JAK på ett lysande sätt, fanns medverkande från bland annat Ekobanken, Positiva pengar, Coompanion samt inspiratörer från olika delar av landet som gav goda exempel inom bland annat lokalekonomi.

Introduktion av nya ledamöter i etikrådet

Två nya ledamöter tillkom på förra årsstämman och dessa introducerades under våren.

Genomföra konsekvensanalys av förslaget till ny uppdragsbeskrivning

Vi genomförde en gedigen analys under hösten som redovisades till styrelsen. Ett konkret samarbete och gemensam bearbetning med medlemsutskottet kom i gång efter nyår.

Processen gentemot styrelsen upplevde vi länge som svår pga. kommunikationsbrist. Denna process ser vi som en spegling av de svåra tider JAK har gått igenom som bank och förening, en tid präglad av osäkerhet. I och med medlemsutskottets bildande började vi få konkret respons på vårt förslag och via produktiv dialog lyckades vi få till en skrivning som både styrelsen och etikrådet kunde stå bakom. Vi ser fram emot ännu mer konstruktivt och effektivt samarbete i framtiden, då vi hoppas kunna bidra till fler samtal kring etik, ideologi och värdegrund.

UTTALANDE AVSEENDE PROPOSITIONEN REGLEMENTESÄNDRING AV ETIKRÅDETS UPPDRAGSBESKRIVNING

Styrelsen har utgått från etikrådets förslag om att förtydliga rådets uppdragsbeskrivning, ett förslag som utvecklats på uppdrag av årsstämman. Den tvååriga processen har inkluderat breda och djupa samtal med medlemmar, lokala kontaktpersoner, ledning, styrelse och övriga förtroendevalda. Det baseras på en omfattande konsekvensutredningsanalys som redovisats för styrelsen, samt en dialogprocess med det nyinstittade medlemsutskottet. Till detta har rådet lagt ledamöternas mångåriga erfarenheter av både JAK och etisk bankverksamhet.

Förslaget syftar till att stärka JAK som ledande etisk bank. Etik är de levande, goda samtalen om den moraliska kompassen, ideologi och värdegrund – alla de faktorer som attraherat så många medlemmar. Levande samtal är folkbildning. Samtal är handling som ger näring åt en hållbar, dynamisk och resilient rörelse samt fördjupar konkret verksamhet. Det behövs ett etikråd som för de goda etiska samtalen för att vitalisera JAK:s ideologi. Detta kompletterar ansträngningar hos andra aktörer i banken att återskapa medlemskontakt, liksom att forma framtidens banktjänster.

Etikrådets förslag förtydligar rådets uppdrag och knyter in till dess ursprungliga funktion: Att lyfta de ideologiska frågorna. Idag, när många JAK-medlemmar känner sig vilsna och upplever att banken står mitt i en identitetskris, är det extra viktigt att kunna möjliggöra samtal där man kan utveckla

kunskap och diskutera etiska frågor som ränte- och systemkritik, penningreformer, ekonomisk frigörelse inom bank- och finansvärld samt kopplingen mellan hållbar utveckling och finansiering av lokal omställning. Etikrådet kommer främst fokusera på att lyfta frågorna, inte på att ge svar, bedömningar eller granskningar av hur andra aktörer praktiserar etiken.

Ett exempel där etikrådet hade kunnat bidra med frågor var beslutet 2019 om att bortföra begreppet ekonomisk frigörelse från ändamålsparagrafen. Detta är en fråga som etikrådet kunde ha engagerat medlemmarna i, istället för det snävare samtal som nu främst fördes på lednings- och styrelsenivå. På senare år har det skett en glidning i styrdokument på bekostnad av ideologin, hjärtat i JAK:s etik. Även här kan etikrådet tillsammans med exempelvis medlemsutskott och ledning engagera medlemmar i breda samtal om JAK:s riktning. JAK:s fokus på att utvecklas som bank förstärks när det sker i samspel med en levande ideologi och värdegrund.

Banken stärks när medlemmarna diskuterar svåra begrepp under konstruktiva former. Föreningen JAK behöver inte rädas, utan kan tvärtom välkomna komplexa diskussioner. Dagens prekära världsläge behöver mötas av organisationer som vågar ta sig an komplexitet. Organisationer som möjliggör

etiska samtal och läroprocesser där man tillsammans välkomnar olikheter och utmaningar. När alla känner sig tryggt förankrade i bankens ideologi och värdegrund och får möjlighet att utveckla kunskap, frigörs handling som tar tillvara medlemmarnas engagemang. Så byggs lärande organisationer med stark tillitskultur. Vi behöver inte fastna i rädslan för Finansinspektionen och ta det som grundval för att urvattna vår ideologiska grund. I lagen regleras endast själva bankverksamheten, inte de ideologiska ramarna.

Etiken och ideologin hålls levande i de breda samtalen. JAK behöver mångfalden av röster för att vända utvecklingen. Mångfald är i sig en grundvärdering. Etiken präglas av den tid vi lever i. I dessa tider behöver mångfalden och demokratin förstärkas, och framför allt behövs etiska banker som kan möjliggöra omställningen till hållbarhet baserad på hållbara lokalsamhällen. Det finns många i Sverige och i världen, som sympatiserar med JAK:s idéer. Om förtroendevalda, anställda och engagerade medlemmar blir bättre på att förmedla vad JAK står för, kan medlemsantalet växa betydligt. Detta vill etikrådet medverka till – en ledande etisk bank i tiden.

15 mars 2021

Nikolas Berg, Eva Stenius, Marianne Påsse, Rand Nezamaldin

Nomineringskommitténs rapport

Nomineringskommittén är föreningsstämmans organ för att nominera kandidater till valberedningen, vars uppdrag är att bereda stämmans beslut i val- och arvodesfrågor.

Valberedningen bör bestå av aktiva personer väl förankrade i JAK:s ideologi och med brett kontaktnät inom föreningen, som har god kunskap om bankverksamheten och kompetens i rekrytering.

Det är nu andra året som vi har fått stämmans förtroende att arbeta ett helt år med uppgiften, något som har varit mycket tillfredsställande. Trots att coronapandemin lagt hinder i vägen för fysiska träffar – alla våra möten har varit digitala – så har vi etablerat ett välfungerande samarbete och arbetssätt. Redan förra året skapade vi oss en tydlig bild av valberedningens funktion och arbetssätt, något som vi nu har kunnat följa upp under detta år. Vilka kompetenser som behöver kompletteras med när nya ledamöter ska rekryteras har varit en viktig fråga. Vi har använt oss av personliga telefonintervjuer med ledamöterna men också fått inblick i valberedningens arbete genom vår samverkan i andra gemensamma möten.

I rekryteringsfasen av två nya kandidater till valberedningen har vi haft veckovisa arbetsmöten för avstämning. Vi har kontaktat en lång rad nuvarande och tidigare aktiva medlemmar runt om i landet för att fånga upp lämpliga personer att nominera. Att Idé- och medlemsstöd har legat nere några år liksom avsaknaden av seminarier märks tydligt i en stark avmattning i engagemanget för JAK hos medlemmarna. Trots det kan vi nu lämna förslag på en väl sammansatt valberedning med både bred och djup kompetens för sin uppgift.

Nomineringskommittén har deltagit i JAK:s utbildningsdag för förtroendevalda. Vi har också medverkat i träffar för förtroendevalda i september och januari. En ledamot har medverkat i den arrangörsgrupp, som har bildats av förtroendevalda för att aktivera idéutbytet och engagemanget hos medlemmarna igen.

15 mars 2021

Ulla Kedbäck, Rikard Rudolfsson, Annica Svensson, Carl Henric Bramelid

LEKMANNAREVISORS ANSVAR

Lekmannarevisors ansvar är att ur ett medlemsperspektiv säkerställa att föreningens verksamhet bedrivs i linje med stadgar, reglemente och värdegrund; att stämmobeslut genomförs av styrelsen, att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt, korrekt och ekonomiskt godtagbart sätt.

ÅRETS AKTIVITETER

Årets aktiviteter har starkt påverkats av covid-19 viruset vilket innebär att lekmannarevisorns ansvar har varit svårt att uppnå. De flesta styrelsemöten har genomförts digitalt och lekman-revisorernas har deltagit vid ett mindre antal.

Däremot har lekmannarevisorerna deltagit fysiskt i en förtroendemannaträff anordnad av medlemsutskottet på uppdrag av Arrangörskommittén.

UPPLYSNINGAR TILL MEDLEMMARNA

JAK Medlemsbank ägs av sina medlemmar och styrs av en vid föreningsstämman utsedd styrelse. Den operativa verksamheten i banken leds av en verkställande direktör, utsedd av styrelsen.

Även detta verksamhetsår har varit fyllt av betydande aktiviteter och arbetsuppgifter, med anledning av byte till det nya banksystemet samt påverkan av covid-19 virus.

Personalens arbetsbelastning är också mycket hög, styrelsen har tagit hänsyn till det vid prioritering av arbetsinsatser, samt nyrekryteringar.

Medlemmar har inte varit i kontakt med lekmannarevisorerna vilket innebär att det bör bli en kommande uppgift för lekmannarevisorerna.

UTTALANDE

Oberoende av de upplysningar som delgivits tillstyrks att styrelsen har handlat i linje med föreningens regelverk och baserad på granskningen föreslås därmed att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktör ansvarsfrihet för året.

28 februari 2021

Aime Laur, Per Eriksson

En proposition är ett förslag från styrelsen till stämman om till exempel förändringar i föreningens stadgar eller reglemente. Det kan också handla om andra förändringar i föreningens interna rutiner som ska beslutas av stämman.

STADGEÄNDRING UTFRÅN NY ASSOCIATIONSRÄTTSLIG REGLERING SAMT ANDRA FÖRTYDLIGANDEN

13.1

Styrelsen föreslår stämman:

- att fatta ett första beslut om stadgeändring utifrån ny associationsrättslig reglering samt andra förtydliganden enligt underlag.

Bakgrund

Se ändringsförslag i bilaga 1b "Stadgar (med ändringsspärning)", ändringarna markeras med ett gult streck i vänster marginal.

Omfattar ändringar med anledning av en ny associationsrättslig reglering för medlemsbanker. Den nya regleringen träder i kraft för föreningen den 1 januari 2022, se Arbetsordning för stämman på s. 5.

Propositionen syftar till att förenkla och förtydliga stadgarna; att undvika skrivningar som kan tolkas olika och där det är lämpligt att hänvisa till vid var tid gällande lagstiftning i stället för att skriva en egen reglering i stadgarna. Nedan beskrivs de föreslagna ändringarna i den ordning de kommer i stadgarna. Språkliga och redaktionella ändringar berörs inte särskilt. Samtliga ändringar framgår i underlaget genom ändringsspärning.

Det framgår inte i lag att det måste framgå när stadgarna stadigfästes eller när stadgeändringar registrerades. Förslaget är således att lyfta ur detta.

I stadgarna används "Medlemsbanken", "Föreningen" och "Banken" när JAK Medlemsbank åsyftas. Förslaget är att konsekvent använda "Föreningen".

Uppgift om förutsättningarna för återbetalning av medlemsinsatser måste inte framgå i stadgarna enligt Regeringens proposition 2019/20:97 Ny associationsrätt för medlemsbanker. Förslaget är därmed att ta bort det ur stadgarna men att förtydliga det i de allmänna villkoren gentemot medlemmar.

Det finns inga lagkrav på att uppgift om delårsrapport eller årsredovisning ska framgå i stadgarna. Förslaget är således att lyfta ur detta.

För att förenkla stadgarna avseende vilka medlemmar som äger rösträtt vid föreningsstämma föreslås en ändring som tar bort undantaget att en medlem som fyllt 16 år och som erlagt grundinsats äger rösträtt vid stämman. Detta skulle medföra att alla medlemmar som erlagt grundinsats och betalar medlemsavgift äger rösträtt vid stämman.

Frågan om närvaro vid stämman via elektronisk uppkoppling har diskuterats flitigt under åren. Nu föreslås ett tillägg i stadgarna som möjliggör detta, något som bedöms öppna upp för större demokratiskt deltagande.

Hänvisning till vid var tid gällande lagstiftning avseende när ordinarie föreningsstämma ska hållas öppnar upp för att den, enligt ny reglering, kan hållas senast 30 juni.

Hänvisning till vid var tid gällande lagstiftning avseende ombud innebär att ett ombud får företräda högst tre medlemmar.

Tillägg som möjliggör för styrelsen att, vid behov, fatta beslut om att medlem kan utöva sin rösträtt per post.

Hela avsnittet "Representant" är en kvarleva från tidigare ändringar som aldrig slutfördes fullt ut. Den har således aldrig nyttjats och saknar i dag relevans.

Hänvisning till vid var tid gällande lagstiftning avseende tid för kallelse till föreningsstämma ändrar så att kallelse till en ordinarie föreningsstämma ska utfärdas tidigast sex veckor och senast fyra veckor före föreningsstämman och att kallelse till en extra föreningsstämma ska utfärdas tidigast sex veckor och senast två veckor före föreningsstämman.

STADGEÄNDRING AV § 7 INSATSER

13.2

Styrelsen föreslår stämman:

- att fatta ett första beslut om stadgeändring av § 7 Insatser enligt underlag.

Bakgrund

Se ändringsförslag i bilaga 1b "Stadgar (med ändringsspärning)", ändringarna markeras med ett rött streck i vänster marginal.

Omfattar dels tillägg om överlåtelse av kapitaltäckningsinsats, dels strykning av att styrelsen ska fastställa låneinsatsernas storlek.

Bakgrunden till föreslagen förändring om möjliggörande av överlåtelse av kapitaltäckningsinsats medlem till medlem är den försenade återbetalningen av låneinsatser som innebär att ett stort antal medlemmar väntar på att återfå sin insats efter att de fullgjort sina förpliktelser gentemot föreningen. Tanken är att en medlem som enligt regelverket ska erlagga en insats kan göra detta genom att överta äganderätten till en insats där ägaren väntar på att få insatsen återbetald. På så sätt minskas inte insatskapitalet vilket innebär att transaktionen inte kräver godkännande från Finansinspektionen.

Bakgrunden till strykning av att styrelsen ska fastställa låneinsatsernas storlek är att styrelsen styr verksamheten genom mål och riskaptiter. Utifrån dessa fastställer den operativa verksamheten villkor för produkter och tjänster.

STADGEÄNDRING AV § 8 MEDLEMSAVGIFT

13.3

Styrelsen föreslår stämman:

- att fatta ett första beslut om stadgeändring av § 8 Medlemsavgift enligt underlag.

Bakgrund

Se ändringsförslag i bilaga 1b "Stadgar (med ändringsspårning)", ändringarna markeras med ett orange streck i vänster marginal.

Omfattar dels när och hur medlemsavgiften ska erläggas samt inom vilket intervall den kan fastställas, dels att medlemsavgiften ska erläggas från den dag medlem inträder i föreningen och proportionerligt för tid som återstår av året, dels att omyndig medlem ska erlagga medlemsavgift från den dag medlem blir myndig, dels ett tillägg som möjliggör att krav på att erlagga medlemsavgift kan frångås.

Syftet är att förenkla och förtydliga reglerna kring medlemsavgiften. Införs förändringen kommer alla medlemmar att betala lika mycket för nyttjande av föreningen, oavsett när de inträder.

Bakgrunden till ändrat intervall är att synka medlemsavgiftsintervallet med grundinsatsintervallet. Det finns inga planer på att föreslå ändring av medlemsavgiften.

Bakgrunden till tillägget om att göra det möjligt att frångå kravet på att erlagga medlemsavgift är att föreningen då till exempel kan erbjuda medlemskap utan kostnad till de medlemmar som väntar på att återfå sin medlemsinsats.

STADGEÄNDRING AV § 9 STYRELSE

13.4

Styrelsen föreslår stämman:

- att fatta ett första beslut om stadgeändring av § 9 Styrelse enligt underlag.

Bakgrund

Se ändringsförslag i bilaga 1b "Stadgar (med ändringsspårning)", ändringarna markeras med ett grönt streck i vänster marginal.

Omfattar att stryka begränsning i antal år en ledamot kan sitta i styrelsen.

Syftet är att ge valberedning och föreningsstämma möjlighet att sätta samman en så bra styrelse som möjligt, oavsett hur många år en ledamot suttit i styrelsen.

Bakgrunden är att valberedningsarbetet är komplext och krävande, se valberedningens rapport på s. 20. Utifrån detta, ser styrelsen inte någon anledning till att begränsa valberedning och föreningsstämma avseende vilka som kan ingå i styrelsen. Det är föreningsstämman som beslutar om tillsättande av styrelse, därmed kan eventuellt behov att förändra sammansättningen av styrelsen alltid tillse.

REGLEMENTESÄNDRING UTIFRÅN NY ASSOCIATIONSRÄTTSLIG REGLERING SAMT ANDRA FÖRTYDLIGANDEN

13.5

Styrelsen föreslår stämman:

- att fatta ett första beslut om reglementesändring utifrån ny associationsrättslig reglering samt andra förtydliganden enligt underlag.

Bakgrund

Se ändringsförslag i bilaga 2b "Reglemente (med ändringsspårning)", ändringarna markeras med ett blått streck i vänster marginal.

Omfattar ändringar med anledning av en ny associationsrättslig reglering för medlemsbanker. Den nya regleringen träder i kraft för föreningen den 1 januari 2022, se Arbetsordning för stämman på s. 5.

Propositionen syftar till att förenkla och förtydliga reglementet; att undvika skrivningar som kan tolkas olika och där det är lämpligt att hänvisa till vid var tid gällande lagstiftning i

stället för att skriva en egen reglering i reglementet. Nedan beskrivs de föreslagna ändringarna i den ordning de kommer i reglementet. Språkliga och redaktionella ändringar berörs inte särskilt. Samtliga ändringar framgår i underlaget genom ändringsspårning.

För att undvika missförstånd kring föreningens tolkning av ränta utifrån gällande lagstiftning föreslås en strykning som annars skulle kunna orsaka missförstånd. Syftet är även att hörsamma domen från Patent- och Marknadsdomstolen som tydliggjorde vad föreningen måste kalla ränta.

I ny associationsrättslig reglering regleras ej lekmanne-revisorer, reglering av detta uppdrag har därför lyfts in i reglementet, baserat på reglering i upphävd lag.

Stycket om schablonersättning för dator/telefon föreslås strykas då det inte längre är relevant, ersättning för detta ingår i arvoderingsmodellen som stämman antagit.

REGLEMENTESÄNDRING AV ETIKRÅDETS UPPDRAGSBESKRIVNING

13.6

Styrelsen föreslår stämman:

- att fatta ett första beslut om reglementesändring av etikrådets uppdragsbeskrivning enligt underlag.

Bakgrund

Se ändringsförslag i bilaga 2b "Reglemente (med ändringsspårning)", ändringarna markeras med ett lila streck i vänster marginal.

Bakgrunden till propositionen är att årsstämman 2020 uppdrog etikrådet att ta fram en konsekvensanalys av sitt förslag till ändring av etikrådets uppdragsbeskrivning samt diskutera analys och förslag utförligt med styrelsen, för att sedan återrapporteras till nästkommande stämma.

Förslaget har arbetats fram gemensamt av styrelsens medlemsutskott och etikrådet.

Syftet är att förtydliga etikrådets uppdrag som under många år varit uppe för diskussion.

Se även etikrådets uttalande om propositionen på s. 22.

En motion är ett förslag från en medlem, eller flera medlemmar gemensamt, till föreningsstämman som till exempel avser ändringsförslag i föreningens stadgar eller reglemente. Det kan också handla om andra typer av förändringar i föreningens verksamhet som ska beslutas av föreningsstämman.

UTVECKLA LOKALA VALUTOR

JAK bör vara med och utveckla lokala valutor och använda det embryo som redan finns i verksamheten.

Lokala valutor tycks vara en metod att bygga ett sätt att utvecklas och utvecklas på ett hållbart sätt. Grus och Guld har några gånger skrivit om lokala valutor. Senast i nr 4 2020.

Kanske kan t.o.m. detta var ett effektivt sätt att motverka den spekulationsekonomi som har fått allt friare tyglar, och markant ökar de ekonomiska klyftorna och är negativ för jordens ekologiska system, klimat, ekologiska system och vi människors livsmiljö. Denna spekulationsekonomi har dessutom fått ytterligare fart genom de senaste 20 åren lågräntepolitik.

Lågräntepolitiken innebär problem för JAK.

- 1) Praktiskt och konkret. JAK har svårt att konkurrera med andra banker.
- 2) Ideologiskt. Eftersom räntan har setts som spekulationsekonomins drivkraft.
- 3) JAK:s ursprungliga konkreta och praktiska lösning – sparpoängen – har i stort sett förlorat sin mening. Det är tveksamt om vi gamla sparare överhuvudtaget kan få någon nytta av dem.

Sparpoängen redovisas heller inte längre i samband med kontona på webbsidan. Beror det på att vi som har sparpoäng skall glömma bort att vi har dem?

Men sparpoäng skulle kunna ge nya möjligheter att locka nya medlemmar och ge en ny ideologisk plattform. Sparpoängen kan vara embryo för att utveckla lokal handel på ett hållbart sätt och därmed utveckla lokala valutor.

När det förekom annonser i Grus & Guld, var tiggande om sparpoäng vanliga. Det var heller inte ovanligt med annonser om varor och tjänster.

TÄNK OM det går knyta ihop sparpoängen med det utbudet! Och det går naturligtvis om viljan och förmågan att se runt hörn finns! Organisering och värdering behövs! Framförallt lokalavdelningarna skulle kunna få en viktig uppgift i det

14.1

VD:s målsättning "JAK ska bli en central aktör i den nödvändiga omställning vi står inför."

Yrkande:

- att JAK:s årsmöte uttalar att JAK bör vara med och utveckla lokala valutor
- Styrelsen ges i uppdrag att:
  - På lämpligt sätt, tex. via arbetsgrupp, utreda hur det skall gå till.
  - Utreda hur sparpoängs systemet kan bli en grundbult
  - Om lokalavdelningarna kan vara drivkraften i denna utveckling

2021-01-27 Ingemar Siby

Styrelsens yttrande

Styrelsen delar motionärens bedömning att lågräntepolitiken medför problem för JAK. För att bemöta detta har ett omfattande arbete pågått de senaste åren för att ta fram nya låneprodukter som bättre kan möta efterfrågan och krav från medlemmar och omvärld i en föränderlig tid. Viktigt att notera är att de nya produkterna utvecklats särskilt med sparpoängen i åtanke, för att dessa ska återfå sin forna glans och nytta. Anledningen till att sparpoängen inte syns i internetbanken är att den funktionaliteten saknas i JAK:s nya banksystem samt att kostnaden för att utveckla detta inte är försvarbar. Dock går det att få månatliga kontoutdrag för sparpoängsaldon i internetbanken.

Styrelsen ser positivt på lokal utveckling och olika lösningar för att stödja samhällsutvecklingen. JAK kan göra stor skillnad för lokalsamhället och samhället i stort. Vi har i dag ett effektivt verktyg att förändra samhällsutvecklingen genom att bevilja krediter till medlemmar och projekt. Sparpoäng är även det ett viktigt verktyg för att uppmuntra till sparande och delande av överskott medlemmar emellan.

Styrelsen ser dock inte utveckling av lokala valutor som en del av JAK:s verksamhet och avråder därmed att resurser avsätts för detta.

Styrelsen föreslår stämman besluta

- att avslå motionen.

ANALOGT ALTERNATIV FÖR UTTAG

14.2

Idag finns bara ett sätt som du kan ta ut dina sparade

pengar från ditt eget konto i JAK Medlemsbank: digitalt. Nej det stämmer inte, medlemservice upplyser om att det finns ett alternativ: avsluta ditt medlemskap. Då avslutas ditt konto och du får ut dina pengar.

Samtidigt bygger JAK:s verksamhet på stora ord om hållbarhet, rättvisa och lokal utveckling och JAK:s ordförande säger i G&G 2/2020 att JAK:s största utmaning är att få fler att vilja bli medlemmar. Det går inte ihop.

Runt om i Sverige har fungerande infrastruktur tagits bort och åren går utan att ny byggs ut (fiber) vilket skapar temporär eller permanent internetskugga – en vardag med opålitliga eller obefintliga internetuppkopplingar. Den digitala utrustning, abonnemang etc. som krävs innebär stora kostnader för den enskilde. Detta skapar en stor ojämlikhet för människor och verksamheter. Det drabbar inte bara avlägsen landsbygd utan även förvånansvärt många tätortsnära områden.

Avsaknaden av analogt alternativ för uttag gör det också svårt eller omöjligt för många personer med funktionsnedsättningar. Medfödda och förvärvade. Med stigande ålder ökar dessutom risken att drabbas av funktionsbegränsningar. Digital idag kan vara påtvingat analog imorgon. Det kan smyga sig på eller drabba plötsligt. Och det kan drabba oss alla. Imorgon eller nästa år kanske flera av oss inte längre kan få ut våra pengar från JAK.

En tredje aspekt är vad som händer om du plötsligt blir av med jobbet. Dessa pandemitider har tydligt visat att det kan hända vem som helst av oss. Utan förvarning. Utan jobb minskar kreditvärdigheten snabbt. Och därmed finns risk att inte få teckna abonnemang eller ersätta uttjänta apparater. Förr än du anar kan du stå utanför det digitala samhället. Enda sättet att komma åt dina pengar på JAK-kontot är att säga upp medlemskapet. Jaha, då ryker samtidigt alla sparpoäng. De som skulle möjliggöra renoveringen eller bostadsköpet lite längre fram.

Allvarligt talat, är detta förenligt med JAKs ändamål och reglemente?

Så här står det i JAKs stadgar och reglemente:

JAK:s stadgar §2: "främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att ... verka för en hållbar utveckling för mänskliga, miljö och ekonomi".

JAK:s reglemente punkt 2.3: "all verksamhet ska ske på ett hållbart sätt, med ökad rättvisa som mål och med hänsyn till ... människors levnadssituation"

Dito punkt 3.1: "JAK strävar efter att kunna påverka samhällets syn på ekonomi mot en mer hållbar, solidarisk och rättvis inriktning."

JAK måste ta hänsyn till verkligheten för att leva upp till sina egna vackra ord. Idag gör JAK faktiskt inte det. Att enbart ha digitala uttagsalternativ innebär exkludering och diskriminering av många befintliga medlemmar.

Sedan JAK helt gick över till att alla bankärenden måste ske digitalt har många medlemmar lämnats i sticket. Sparade pengar sitter fast. Medlemmar hamnar i kris. Problemet bekräftas av medlemservice och utöver kända fall finns säkerligen ett mörkertal. Och fler fall blir det. Det behövs ett kompletterande analogt alternativ att få ut sina pengar!

Varför ha analoga alternativ i dessa digitala tider? Jo, därför att digitaliseringen innebär att många människor hamnar i digitalt utanförskap. Ett analogt alternativ innebär att JAK menar allvar med att verka för ökad rättvisa och hänsyn till människors levnadssituation samt omsätter det i praktiken så som reglementet förutsätter.

Ska bygden leva i alla delar av Sverige?

Bryr sig JAK:s medlemmar om att många människor, på olika grunder, idag hamnar utanför livsnödvändiga funktioner i samhället?

Ska JAK:s reglemente omsättas i praktiken?

Vad säger Etikrådet?

Och varför speglar inte Grus & Guld hur digitaliseringen även förminskar och stänger ute ett stort antal människor?

JAK ska verka för att minska den ekonomiska ojämlikheten, inte öka den. Det måste helt enkelt finnas ett analogt alternativ för uttag från eget konto så att medlemmar som är förhindrade att använda digitala alternativ inte behöver kastas ut ur föreningen. Det är inte rimligt att JAK tvingar medlemmar att gå ur föreningen för att de ska få ut sina egna besparingar!

Datasäkerhetsexperternas råd är att alltid ha ett analogt alternativ. I vissa situationer behövs det även för oss som normalt kan använda internet och mobil. Då är det viktigt att JAK redan har en utarbetad analog rutin att ta till.

Analoga alternativ innebär en del kostnader för föreningen. Därför är det rimligt att

- begränsa antalet analoga uttag per år
- ta ut en rimlig administrativ avgift per uttag

Jag yrkar att stämman beslutar

- att JAK skyndsamt återinför ett analogt alternativ för uttag från eget konto, som inte innebär att medlemmen behöver avsluta sitt medlemskap
- att JAK vid utformningen av detta analoga alternativ för uttag beaktar vad som blir en rimlig avvägning mellan medlemsnyttan och föreningens ekonomi avseende maximalt antal analoga uttag per år respektive för den administrativa avgiften per analogt uttag
- att ge Etikrådet i uppdrag att analysera om det utöver analoga uttag finns fler specifika bankaktiviteter som behöver ha ett analogt alternativ för att uppfylla JAK:s ändamål och reglemente samt belysa dem ur diskriminerings- och jämlikhetsperspektiv
- att Grus & Guld får i uppdrag att skriva artiklar om hur personer och verksamheter, som befinner sig i bl.a. de livssituationer som beskrivs i denna motion, påverkas av bristen på analoga alternativ

2021-01-29 *Therese Malmeström*

Styrelsens yttrande

Styrelsen förstår motionärens frustration över en alltmer påtvingad digitaliserad tillvaro. Samtidigt är vår medlemsbanks resurser mycket begränsade, vi mäktar helt enkelt inte med att tillhandahålla allt. Med detta skrivet så finns och används redan i dag möjligheten att lämna betalningsuppdrag via post. Förfarandet medför dock en hel del manuellt arbete för medarbetare vilket gör att kostnaden blir hög för denna tjänst, vidare är det omständligt för medlemmen då det innebär att betaluppdraget måste skrivas ut och undertecknas samt att legitimationskontroll måste lämnas in vid varje betaluppdrag för att säkerställa att det är medlemmen som uppdrar banken att utföra uppdraget. Detta för att skydda medlemmen och motverka bedrägeri.

Det står alla medlemmar fritt att föreslå produkter och tjänster som önskas, det är dock den operativa verksamheten som beslutar om produkt- och tjänsteutbud samt villkor för dessa. Anledningen är att det är den operativa verksamheten som ansvarar för verksamheten, har kunskap om vilka krav som ställs på verksamheten samt vilka resursbegränsningar som verksamheten har.

Vidare uppmuntras medlemmar att lämna förslag till etikråd och lekmannarevisor avseende frågor som kan belysas, detta är något som kan göras löpande under året och inte kräver stämmobeslut. Även förslag om artiklar kan lämnas till Grus & Guld och kräver inte heller ett stämmobeslut.

Styrelsen föreslår stämman besluta

- att anse motionen besvarad.

JAK I SOCIALA MEDIER

Det här är en viktig fråga som går in under temat hållbarhet för miljö, människa och ekonomi.

Förslaget är i korthet att JAK genom sin marknadsföring inte borde uppmuntra till användande av Facebook, Youtube, Instagram, eller liknande.

JAK behöver nå ut. Marknadsföring genom social media är bra om det hjälper till att nå människor där de finns. Personer som navigerat till JAK:s hemsida har ju dock uppenbarligen redan hittat till JAK. De behöver inte hänvisas vidare till Facebook och Instagram. I skrivande har JAK:s hemsida länkar till Facebook, Instagram och LinkedIn. Närvaro på social media är ofrånkomligt, men JAK behöver inte aktivt locka tilltänkta JAK-medlemmar in i Facebook.

Vad är det för fel på Facebook, Instagram och Youtube? Ett urval av anledningar är att de har centraliserade och globala ägarstrukturer som försvårar insyn, att kontrollen över innehåll på Internet samlas hos några få aktörer, att de avsiktligt skapar inlåsning, att tekniken spär på centralisering, att de ägnar sig åt riktad marknadsföring och insamlande av personlig data för reklambudskap, och att de underblåser konsumism och upprätthåller komplex och osunda kroppsideal. Inget av detta hör till JAK:s värderingar.

Motionen handlar inte om utifall en aktör är kommersiell eller inte, utan om vilka affärsmodeller de har. De dominerande teknikbolagens affärsmodeller är skadliga för miljön, människor och ekonomin. Det finns massor skrivet på ämnet,

och motionärerna väljer att lyfta fram Amnestys rapport¹.
(1Amnesty International, 2019, Surveillance giants: how the business model of google and facebook threatens human rights, <https://www.amnesty.org/download/Documents/POL3014042019ENGLISH.PDF>)

Det finns social media, t.ex. Diaspora och Mastodon, som är uppbyggda kring sunda strukturer. Närvaro på sådana är oproblematiske. Även för videomaterial finns bra alternativ, t.ex. Peertube. Både Mastodon och Peertube använder protokollet Activitypub för spridning av meddelanden. Alla dessa system är decentraliserade och dessutom fri programvara.

En invändning mot dessa idéer som ventilerats är att en policy inte får gå till överdrift, så att personer som är vana vid och närmast uteslutande använder kommersiella sociala medier inte hittar till JAK.

Föreningen får inte bli för strikt och radikal, så att den inte framstår som något alternativ för den stora massan.

Motionärerna instämmer helt; folk ska kunna hitta till JAK via Facebook, Instagram och Youtube men JAK ska inte driva folk till dessa aktörer. Som JAK-medlem eller intresserad av JAK ska man inte känna sig tvingad till dessa plattformar för att få ta del av JAK:s information och material. JAK ska dessutom se till att ha egen kontroll över sitt material, vilket man inte har via dessa plattformar.

Vi yrkar att JAK antar en policy som innebär

- att JAK:s primära marknadsföringskanaler är de som vi har kontroll över, t.ex. hemsidan.
- att närvaro på sociala media utanför primära kanaler, t.ex. Facebook, alltid syftar till att få folk att hitta till JAK:s primära kanaler, men aldrig har motsatt riktning, dvs inte lockar in till proprietära sociala media från primära kanaler.
- att inget material finns på proprietära sociala media som inte också finns att ta del av via primära kanaler.
- att inte stödja proprietära sociala media monetärt, dvs att inte betala för reklam till Facebook med flera.
- att eftersträva närvaro på decentraliserade sociala media, exempelvis Mastodon.

2021-01-27 Irene Burö, Jon Johnson, Gustav Eek

Styrelsens yttrande

Styrelsen håller med motionärerna om att det är viktigt för JAK att nå ut och nå människor där de finns. Att folk ska kunna hitta JAK via social media, såsom Facebook, är viktigt för att JAK ska kunna växa.

JAK strävar redan efter att få människor att hitta till JAK:s primära kanaler, framför allt hemsidan, inte därifrån. Material publiceras i första hand i JAK:s primära kanaler. Då resurserna är begränsade välkomnar styrelsen att medlemmar hjälper till att sprida JAK i fler sociala medier och på fler plattformar. Då kommunikationen är en del av den operativa verksamheten kommer motionen att tas med i det operativa och strategiska arbete som pågår och där bedömning görs av vad som är effektivt och nödvändigt för att JAK ska nå fler potentiella medlemmar och kunna växa.

Styrelsen föreslår stämman besluta

- att anse motionen besvarad.

BEGRÄNSAD RÖSTRÄTT FÖR JURIDISKA PERSONER

14.4

Jag är en relativt ny medlem och var med på förra årets stämma. Jag fick intrycket att möjligheten att företräda juridiska personer enkelt kan missbrukas.

I korthet föreslås att rösträtten begränsas till att omfatta bara fysiska personer.

Syftet med motionen är att lägga större tonvikt vid fysiska personers preferenser i stämmobeslut. Detta är en principiell demokratifråga. I JAK vill vi att det ska vara JAK:s fysiska medlemmar som har det primära inflytandet i banken, och det finns en konkret risk att medlemmar genom skalbolag köper sig extra inflytande. Motionen är inte emot juridiska medlemmar som så. Juridiska medlemmar är viktiga och att JAK möjliggör lån för företag och föreningar är även ett av motiven till mitt medlemskap.

I JAK:s stadgar § 5 regleras medlemskapet, och vad som gäller för stämmobeslut i § 14. JAK omfattas sedan 2021 även av lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar där kap. 4 omfattar medlemskap och kap. 6 föreningsstämman. Under arbetet med motionen undersöktes först möjligheten att begränsa juridiska personer att företrädas av ombud, men det är inte möjligt. Enl. 6 kap. § 3 går däremot rösträtt att begränsa. Nedanstående formuleringar är nogt avvägda.

Det kan verka lite aggressivt att ta ifrån befintliga medlemmar rösträtt. Därför föreslår jag även en övergångsbestämmelse som innebär att befintliga juridiska medlemmar behåller sin rösträtt.

Jag yrkar följande:

- att i JAK:s stadgar § 14 lägga till ett nytt tredje stycke: "Endast fysiska personer har rösträtt. Juridiska personer är inte röstberättigade."
- att i samma stycke, JAK:s stadgar § 14, lägga till följande övergångsbestämmelse: "Juridiska medlemmar vilka registrerat medlemskap senast år 2020 är undantagna och har rösträtt."

2021-01-31 Olof Gross

Styrelsens yttrande

En av kooperationens sju principer avser samarbete med andra kooperativa verksamheter för att skapa än större gemensam medlemsnytta. Ekonomiska föreningar, ideella föreningar aktiebolag, samfälligheter och andra juridiska personer är viktiga för JAK. I styrelsens strategi ingår att utöka medlemsnyttan för juridiska personer, då bedömningen är att JAK i förening med dessa kan åstadkomma än mer positiv förändring i samhället. En sådan utveckling bedömer inte styrelsen vara förenlig med att frånta juridiska personer rösträtt. Vidare bör undantag undvikas för att minska extra arbete och otydlighet, samma villkor bör gälla för alla för att få en så likställd organisation som möjligt.

Utifrån ovanstående samt att det saknas historik av missbruk avseende juridiska medlemmars röster vid föreningsstämmor i JAK ser styrelsen det inte som befogat att begränsa juridiska medlemmars rösträtt.

Styrelsen föreslår stämman besluta

- att avslå motionen.

INTERNETBASERAT JAK-ARKIV

I rymdfantasin Star Trek Discovery, möter besättningen ett klot i rymden. Klotet har dokumenterat all bevarad historik, de senaste 100 000 åren. Den ambitionsnivån ska vi inte eftersträva här, men behovet finns av ett gemensamt arkiv för JAK. Ett sådant bibliotek eller arkiv kommer fungera som en historisk kunskapsbank. Innehållet kan bestå av olika underlag, rapporter, motioner, händelser, artiklar, genomförda projekt

14.5

och misslyckade försök. Givetvis är detta ett elektroniskt system som är tillgängligt via Internet.

Det är viktigt att ideellt engagemang är hållbart, medlemmar ska inte behöva uppfinna hjulet på nytt. För att kunna stärka eller nyansera en åsikt, ska medlemmar kunna söka och finna information i olika frågor. Få idéer är helt och hållet nya, oftare är tankar en utveckling på befintliga resonemang. Arkivet kommer underlätta för medlemmar som vill gå tillbaka till tidigare arbeten och ta vid där historiska projekt gått i stå. Det möjliggör också att utveckla projekt baserat på historiska erfarenheter. Avsikten med arkivet är att underlätta för deltagande. Delaktighet är inte något som kan lösas en gång för alla, utan måste hela tiden hållas vid liv.

Undertecknad är övertygad att det finns medlemmar med kompetens på området, som kan bidra med att utreda lämpligteknologier och samla material. Därför föreslås en arbetsgrupp bildas, som får till uppgift att utreda frågeställningen, redovisa nödvändiga förberedelser för att göra arkivet till verklighet. Resultatet ska redovisas kontinuerligt och till stämman 2022. En rimlig ambitionsnivå är att arkivet, inledningsvis påminner om en delad mapp och arbetsyta, snarare än ett fullfjädrat bibliotek.

Ansatsen förutsätter att arbetsgruppen reder ut följande: a) nödvändig teknisk infrastruktur för att administrera biblioteket, b) förslag på önskade funktioner, c) kostnadsuppskattning (initial investering därefter löpande per år), d) dataskydd och säkerhet, e) åtkomsthantering och -kontroll, samt f) ett fyndigt namn i sann JAK-anda.

Därför yrkar jag följande:

- att JAK upprättar ett Internetbaserat arkiv innehållande JAK-relaterat material enligt motionens beskrivning
- att en arbetsgrupp, bestående av medlemmar, bildas i syfte att genomföra detta
- att motionen inte ska ses som allmänt förpliktande om inte en arbetsgrupp kan bildas

2021-01-31 Michael Softić

Styrelsens yttrande

Ansatsen om att bygga upp ett nätbaserat arkiv innehållande JAK-relaterat material hade potentiellt kunnat vara en tillgång för föreningen.

I det pressade ekonomiska läget som JAK är i i nuläget ser styrelsen dock flera problem med genomförande av ett sådant projekt. Investering av teknisk infrastruktur behövs för att upprätta ett arkiv, och ekonomiska resurser skulle behöva sättas av för underhåll och drift. Det skulle också kräva resurser inom det juridiska fältet för att säkra att ett sådant arkiv följer gällande integritet (GDPR med mera).

Styrelsen bedömer att ansatsen är god, men att det i det ekonomiska läget JAK Medlemsbank befinner sig inte bör av sättas medel för detta.

Styrelsen föreslår stämman besluta

- att avslå motionen.

DIGITALT STÄMMODELTAGANDE

Under det senaste året har hela världen drabbats av en pandemi som tvingat många arbetsplatser att ställa om sitt arbete. Idag är det närmare regel än undantag att möten på alla nivåer sker digitalt. Även stora organisationer använder sig av digital teknik för att genomföra mer avancerade möten som till exempel årsmöten.

Videomöten kräver dock mer av presidiet - en bra regel är till exempel att utse fler mötesfunktionärer för att hålla ordning på chattforumet - särskilt viktigt är detta vid s.k. blandade möten, dvs när några deltar fysiskt och några sitter med på länk. Sedan behöver ju naturligtvis årsmötets arbetsordning uppdateras så att det tydligt framgår hur man begär ordet, lämnar in yrkanden, reserverar sig, begär ordningsfråga o.s.v.

Den digitala tekniken ger också större möjligheter att utvidga årsmötets diskussioner i tid och rum. Vi har vid tidigare årsmöten diskuterat att använda oss av VoteIt som är ett digitalt verktyg där man både kan diskutera - chattforum - och rösta. Det har tidigare avisats då man ansett att det inte är möjligt att utvidga årsmötet på detta sätt. För att fler ska ha möjlighet att utnyttja sin rätt som medlem att delta på årsmötet finns dock en möjlighet att man ser omröstningsresultaten från VoteIt som rådgivande, och att det faktiska årsmötet - som både kan vara fysiskt och/eller digitalt - beslutar i enlighet med det som framkommit i VoteIt så till vida inte årsmötets röster överstiger dessas.

Det här är en möjlighet för oss att fördjupa demokratin och visa på vad som skiljer JAK från andra banker. En medlemsbank blir inte bättre än sina medlemmar, men medlemmarna

måste få möjlighet att delta. Vi har diskuterat den här frågan otaliga gånger, men tidigare har inte tiden varit mogen. Idag kan dock ingen påstå att verktygen för ett fullödigt digitalt deltagande inte finns. Vi vet att de finns och vi menar att JAK bör använda sig av dem för att så många medlemmar som möjligt ska kunna delta fullt ut på årsmötet vare sig man bor i Skövde eller om man bor i Arvidsjaur, Gnarp eller Slite.

Jag yrkar därför

- att årsmötet beslutar att möjliggöra full medverkan för alla medlemmar via digitala verktyg på årsmötena.

2021-02-01 Petra Modée

Styrelsens yttrande

Styrelsen delar motionärens önskan om att möjliggöra för närvaro vid föreningsstämma via elektronisk uppkoppling och har därför lagt en proposition som syftar till att föra in denna möjlighet i stadgarna. För mer information se Stadgeändring utifrån ny associationsrättslig reglering samt andra förtydliganden på s. 26.

Styrelsen föreslår stämman besluta

- att anse motionen besvarad.

JAKS PRISSÄTTNING – JÄMNA SLANTAR

De flesta priser vi ser omkring oss slutar på nio. Oavsett om det gäller fysiska varor i matbutiken, varor eller tjänster i webbshoppar eller olika typer av abonnemang, är priset sällan ett jämnt tal; nio eller nittifem är kraftigt överrepresenterade som slutsiffror. Även fast denna psykologiska prissättning, med anor från sent 1800-tal, är så vanlig att vi knappt reagerar på den, är den inte desto mindre en lek med den lättlurade mänskliga hjärnan. Det är ett väl belagt och väl beprövat sätt att få köparen att uppleva att ett pris är lägre. Mer om hur denna vilseledande metod fungerar finns att läsa om i engelska Wikipedias artikel Psychological Pricing och dess referenser.

JAK:s transaktionskonton kostar 19 kronor per månad, kontoutdrag kostar 29 kronor och kreditkortet kostar 295 kr per år. Jag tycker inte att JAK ska nedlåta sig till denna typ av psykologisk prissättning.

Jag lämnade in en liknande motion till förra årets stämma, vilken besvarades av styrelsen med att en strategisk affärsplan höll på att tas fram och att motionen skulle tas i beaktande däri. Jag känner inte till om hur det har gått med den strate-

14.6

14.7

giska affärsplanen, men jag har inte sett någon ändring av priserna. Dock har en ny tjänst tillkommit sedan dess, bankgiroanslutning, som kostar 699 kr per år. Motionen från förra året har inte tagits i beaktande vid prissättningen av denna tjänst.

Vi är en gemensamt ägd bank som ska främja medlemmarnas ekonomiska intressen. Vi vill inte försöka vilseleda varandra. I stället vill vi vara en bank som är stolt över sina tjänster och tydligt visar vad de kostar. En tydligare och ärligare prissättning kan vara en del i vår positionering och marknadsföring; att vi har en schyst, transparent och icke vilseledande prissättning bidrar till att visa vilka vi är och vad vi står för.

Därför yrkar jag att stämman beslutar:

- att avgiften för transaktionskonton höjs från 19 kronor till 20 kronor, att avgiften för kontoutdrag höjs från 29 kronor till 30 kronor, att årsavgiften för kreditkortet höjs från 295 kronor till 300 kronor, att årsavgiften för bankgiroanslutning höjs från 699 kronor till 700 kronor.
- att JAK antar en prissättningspolicy som hellre visar tydligt vad det kostar än genom psykologisk prissättning försöker få priserna att uppfattas som lägre än de är.
- att ovanstående prisändringar görs i väntan på att eventuell affärsplan färdigställs.

2021-02-01 Jon Johnson

Styrelsens yttrande

Föreningen ska främja medlemmarnas ekonomiska intressen och har därmed ingen anledning att vilseleda medlemmarna. Att inkomna synpunkter tas i beaktan betyder inte att de realiserar, utan att de helt enkelt tas i beaktan vid beslutsfattande. Föreningsstämman beslutar endast om nivå för grundinsats och medlemsavgift, övriga beslut om prissättning fattas av den operativa ledningen. Anledningen är att det är den operativa verksamheten som ansvarar för verksamheten.

Styrelsen föreslår stämman besluta

- att anse motionen besvarad.

ERBJUD ALTERNATIV TILL BANKID

Sedan en tid tillbaka behövs ett Bank-ID för att komma åt internetbanken. Bank-ID ägs av storbankerna. Vi har strävat efter att vi ska kunna ha JAK som enda bank, men genom att kräva Bank-ID tvingar vi medlemmarna att ha ett bankkonto i en annan bank. För vissa medlemmar är JAK:s krav på Bank-ID den direkta orsaken till att de behöver ha en annan bank än JAK.

Även om Bank-ID är dominant på marknaden, finns det bättre alternativ. Ett är uppstickaren Freja ID, som är tekniskt överlägset Bank-ID, som ger oberoende gentemot storbankerna, som inte kräver svenskt personnummer och som dessutom är billigare för banken. I EU pågår ett arbete (eIDAS) att nationella eID ska kunna användas inom EU. Freja uppfyller de kriterier som DIGG (myndigheten för digital förvaltning) har ställt upp för leverantörer.

Om JAK har bristande ekonomiska resurser för att ta tag i denna fråga, så nyttja medlemmarna! Bland JAK:s medlemmar finns personer med kompetens på området som tycker det här är viktigt och som skulle kunna hjälpa till ideellt med att utreda möjligheter och ta fram kravspecifikationer med mera. På JAK:s webb för frågor och svar, ställs frågan om JAK ger ut Bank-ID. Svaret är nej, men "Det är dock inte uteslutet att vi kommer att kunna göra det längre fram". Jag tycker att det vore förkastligt: varför ska JAK sälja storbankernas tjänster och lägga våra resurser på att ytterligare främja Bank-ID:s monopolliknande ställning?

Jag yrkar:

- att JAK verkar för att kunna erbjuda medlemmarna Freja EID+ som alternativ till Bank-ID för inloggning och signering.
- att JAK utreder vilka fler alternativ till Bank-ID som finns.
- att JAK nyttjar kompetens hos medlemmarna för att hjälpa till.
- att JAK även fortsättningsvis inte ska ge ut Bank-ID eller lägga resurser på att utreda den frågan.

2021-02-01 Jon Johnson

Styrelsens yttrande

Det är uppenbart att motionären har ett stort intresse i frågan eftersom motionen lämnats in i år igen trots att den ansågs besvarad vid årsstämman 2020.

Kraven på legitimering och hur denna tekniskt genomförs är mycket höga inom banksektorn. De resurser som skulle krävas för att inom banksektorn vara ledande med en annan typ av legitimering samt kostnaden för att implementera denna lösning i JAK:s nuvarande banksystem saknas i dag och styrelsen avråder starkt till att resurser avsätts till detta med tanke på det prekära läge banken befinner sig i.

Varken styrelse eller operativ ledning är emot alternativ till BankID, ett sådant projekt ska dock föregås av noggrann analys och riskbedömning.

Styrelsen föreslår stämman besluta

- att anse motionen besvarad.

PAUSA IMS ETT ÅR TILL

Undertecknade har hört rykten om det förs diskussioner om att återstarta idé- och medlemsstöd (IMS).

Vi är i grunden mycket positiva till den tanken och ser möjligheter i vad engagerade medlemmar kan åstadkomma. Vi gör dock bedömningen att det går för fort och att organisationen ännu inte är mogen för ett sådant steg. JAK behöver värka fram sina förändringar under mycket längre tid. Som exempel påbörjades en utredning av reformering av medlemsdemokratin 1994 och än lär det dröja något decennium innan organisationen kan klara en förändring på det området.

Vi känner oss inte förberedda och upplever att en sådan återgång kommer för plötsligt. Vi utgår från att mycket har hänt men upplever oss inte ordentligt informerade i frågan. Det bästa är nog om vi kan vänta lite till, för ett vuxnare ställningstagande. Lägg allt på is! Det är ändå aldrig för sent att ge upp. Undertecknade föreslår därför:

- att JAK pausar återupprättandet av idé- och medlemsstöd ytterligare minst ett år.
- att styrelsen uppdras återkomma med en utförlig plan som fördjupat beskriver det hållbara i en återstart av IMS.

2021-02-01 Nuria Albet, Miguel Ganzo Mateo, Jonas Löhn, Petra Modé

Styrelsens yttrande

Det finns inga planer på att återupprätta Idé- och medlemsstöd däremot har styrelsen inrättat ett medlemsutskott som ska ge särskilt fokus till de fyra kooperativa principerna: medlemskap, demokrati, utbildning och samarbete. Utskottet syfte är att skapa en stabil grund för och långsiktighet i medlemmarnas demokratiska inflytande i föreningen. Utskottet har redan hunnit ha flera möten med både andra förtroendevalda och andra engagerade medlemmar. Två digitala medlemsträffar har även arrangerats och fler planeras.

Styrelsen föreslår stämman besluta

- att anse motionen besvarad.

JAK:S GRAFISKA FRAMTONING

Den här motionen handlar om JAK:s grafiska framtoning på hemsida och i andra sammanhang. Det gäller bilder, bildspråk och paroller.

JAK:s grafik på hemsidan är fantasilös och bilderna generiska. De är svåra att anknyta till och representerar inte medlemmarna. För några år sedan hade materialet motiv som föreställde JAK-medlemmar, vilket upprätthöll en familjär och äkta känsla. Att nyttja bildmaterial som JAK:s medlemmar skapat själva får dem att känna sig stolta och delaktiga, och skulle vara en möjlighet att lyfta fram verksamheter som lånat i banken.

Lokala löv är också det enda rätta som motiv, eller granbarr. Svensk flora passar ett granskogsfolk bäst. Granskott kan man ju dessutom äta: "en godare bank". Det senare påminner oss om det subjektiva i smak. JAK behöver paroll med anspråk som man kan leva upp till.

Stockfoto är också problematiskt från ett licensperspektiv. Bilderna är ofta gratis men aldrig fria. Bilder på JAK:s hemsida borde publiceras som fria kulturella verk (Creative Commons) för att förmedla JAK:s dela-med-sig-anda. Varför ska JAK stödja storskaliga amerikanska företag som Sutterstock? Utifrån alla perspektiv är bilder från JAK:s egna medlemmar att föredra.

Motionärerna utgår ifrån att en nydaning av hemsidan var gjort i bästa välmening och är motiverad, teknisk och innehållsmässigt. Men vid förändringar är det lätt att missa barnet i badvattnet eller skogen för alla träd. Webbplatsen är levererad från en webbyrå. Vi misstänker att sidan levererats direkt

14.10

14.9

från utveckling till produktion. Gjordes till exempel några A/B-teststudier? Befintliga teman och motiv borde utan kvantitativ motivering lämnats oförändrade.

Kort och gott: Ingen love för JAK:s löv!

Motionärerna tar äntligen bladet från munnen och föreslår följande:

- att löven i JAK:s grafiska profil ersätts med granbarr eller åtminstone löv ifrån arter i den ordinära svenska floran
- att bild-material på jak.se primärt ska produceras av JAK:s medlemmar
- att allt bild-material publiceras enligt Creative Commons (version beslutas av fotografen men företrädesvis 4.0 BY-SA)
- att JAK:s paroll ska vara "En god bank"

2021-02-01 Irene Burö, Guilhem Moulin, Gustav Eek

Styrelsens yttrande

Styrelsen välkomnar medlemmars förslag och bidrag till föreningens kommunikation, som gärna får skickas in direkt via jak@jak.se. Medlemmar kan gärna dela med sig av eller erbjuda (högkvalitativa) bilder från medlemsaktiviteter eller med motiv som kan användas för att kommunicera föreningens värdegrund och verksamhet. Bilder kan med fördel publiceras med Creative Commons-licens men att välja ut bilder som stämmer med kommunikationen är en del av det operativa arbetet med kommunikationen.

JAK:s grafiska profil med ett björklöv i den mörkgröna loggan har funnits med länge. Förslaget att använda bilder med svensk natur eller som speglar JAK:s värdegrund, samt ändra budskap, tar föreningen med sig i det fortsatta operativa arbetet med JAK:s kommunikation.

Styrelsen föreslår stämman besluta

- att anse motionen besvarad.

STOPPA MASSAVLYSSNINGEN

Övervakningssamhället drar in som ett mörkt moln över oss. Långsamt vänjer vi oss vid att ständigt vara avlyssnade och kameraövervakade och kontrollerade. Myndigheter och företag tar till massövervakning som ett universalmedel mot fusk och

brottslighet. Baksidan är att de skötsammars och laglydigas personliga integritet hotas. Långsamt låter vi vänja oss, liksom grodor i vatten som hettas upp.

Även hos JAK har detta synsätt slagit rot. Sedan en tid tillbaka spelas samtliga samtal till JAK in och sparas i en månad. Jag tycker att det känns obehagligt. Det sägs vara i utbildnings-syfte, men vilken form av utbildning skulle kräva att samtliga samtal spelas in? Det skulle vara mycket oproportionerligt vägt mot skyddet av integriteten.

Jag frågade VD om saken, och fick då reda på att inspelningarna även används till att övervaka om de anställda svarar korrekt på medlemmarnas frågor, inringare som hotar personalen eller som försöker lura banken.

Naturligtvis måste bankens arbete mot bedrägerier tas på allvar. Om bankens medlemmar hotar de anställda är det ett stort problem, men att massavlyssna samtliga samtal känns för mig som fel väg att gå. Och om vi inte tror att bankens anställda kan svara korrekt på våra frågor, borde det finnas andra lösningar. Att slentrianmässigt spela in samtliga inringande medlemmar är oproportionerligt och ett integritetsövergrepp. Jag yrkar att

- JAK slutar med att spela in samtliga samtal

2021-02-01 Jon Johnson

Styrelsens yttrande

Avlyssning är att i hemlighet ta del av andras samtal. Alla som ringer JAK informeras om att samtalet kommer att spelas in, det är således inte avlyssning det är fråga om.

Att alla samtal spelas in är helt enkelt för att det i förväg inte går att veta vilket samtal som kan komma att vara användbart i utbildnings-syfte. Den stora majoriteten samtal raderas dock utan att någon lyssnat på dem.

Som motionären lyfter fram måste arbetet med att motverka bedrägerier tas på allvar och inspelning av samtal är en del i detta.

Denna fråga är något som beslutas av den operativa verksamheten.

Styrelsen föreslår stämman besluta

- att avslå motionen.

Arvoderingsregler 2021

På tidigare stämmor har det förekommit diskussioner om förtroendevaldas arvoden och då särskilt arvoderingen av styrelseledamöterna. Det har också funnits tankar om kopplingar till gällande prisbasbelopp även om de hittills inte presenterats för stämman. Valberedningen har nu funderat vidare över dessa frågor.

Här följer ett förslag, som syftar till dels ett tydligare arvoderingsystem och dels för främst styrelseledamöter höjda arvoden. Systemet är förenklat och förtydligat och möjliggör en flexibilitet avseende förtroendevaldas inbördes ansvarsåtaganden.

Vi föreslår följande principer:

- Arvoderingen föreslås som faktor i relation till index (PBB), och den beskrivs specifikt för ordinarie styrelseledamot
- För varje organ fastslås ordinarie ledamots arvodering i relation till arvoderingen av ordinarie ledamot i styrelsen
- För roller inom organen fastslås arvoderingen i relation till ordinarie ledamot i samma organ
- Enhetlig arvodering för utskott, kommittéer och arbetsgrupper

Utöver ovanstående eftersträvas även enkla siffror, och belopp avrundas uppåt.

Valberedningen eftersträvar en uppskrivning av styrelseledamöternas arvodering. I övrigt söker vi undvika uppskrivningar. Dock vill vi inte heller sänka något arvode. Därför kommer vissa arvoden förefalla justerade markant uppåt som en konsekvens av de enklare och tydligare grundprinciperna.

Årsstämman beslutar alltid kring faktiska belopp. Att koppla arvodering till index, här prisbasbelopp (PBB), kan därför bara bli en generell instruktion till valberedningen inför stämman.

Angående tilläggsarvodering för utskott och arbetsgrupper innebär förslaget en del förändringar. Det är upp till styrelsen att inom sig tillsätta arbetsgrupper, men tidigare år har arvodering av arbets- och kreditutskott beslutats explicit av stämman. Frågan har ställts huruvida stämman behöver besluta om antal ledamöter i respektive utskott. Valberedningen bedömer att praxis varit att

stämman *inte* beslutar om ledamotsantal, och att föreliggande förslag till förenkling är i linje med den. Styrelsen bör fritt kunna bilda och tillsätta utskott som då blir arvoderade. För övrigt är det bara arbetsutskottet som nämns i reglementet.

Valberedningen övervägde även att föreslå möjligheten att införa arvodering för arbetsgrupper också i förtroendeorgan utöver styrelsen. Något sådant finns inte medtaget i föreliggande förslag.

Här presenteras ett slutresultat. Den som har frågor om bakgrund och vill ta del av underliggande kalkyler får gärna kontakta gärna valberedningen.

FÖRSLAGET

Figur 1, 2 och 3 visar referensarvoderingen i relation till prisbasbeloppet, upplägg kring respektive organ, samt hur arvoderingen faller ut för rollerna inom respektive organ.

Resultatet blir den kalkyl som redovisas i Figur 4.

Valberedningen övervägde flera alternativ för de relativa arvoden per organ. Det presenterade alternativet utgår från en successiv halvering. Figur 5 redovisar en alternativ indelning som utgår från femtedelar.

		Belopp	
PBB	År 2021	47 600 kr	
		Alt 2	Jfr 2020
	Faktor Arvode	1,47	1,10
		70 000 kr	

Figur 1: Arvodering ordinarie styrelseledamot

		Arvode		Alt 2		Jfr 2020	
Organ	Styrelse	1	100 %	1	100 %		
	Lekmannarevisor	1/2	50 %	3/5	60 %		
	Valberedning	1/2	50 %	5/9	54 %		
	Etikrådet	1/4	25 %	1/4	24 %		
	Nomineringskommitté	1/8	13 %	1/6	16 %		

Figur 2: Arvodering av respektive organ

		Andel		Jfr 2020		
Roll	Ordförande	2	200 %	2	280 %	
	Sammankallande	1 1/2	150 %	1 4/9	148 %	
	Vice ordförande	1	125 %	1 2/5	140 %	
	Vice sammankallande	1/4	125 %	1 1/8	111 %	
	Ordinarie ledamot	1	100 %	1	100 %	
	Suppleant	2/3	67 %	2/3	67 %	
	Arbetsgrupp	1/8	13 %	1/6	16 %	

Figur 3: Arvodering av rollerna inom organen

		JAK 2021				JAK 2020		
		PBB	Arvode	Mot förra	Mot förra	Total (SEK)	Total (PBB)	
Styrelse	Ordförande	1 x 2	2,94	140 000 kr	+ 0 kr	+ 0 %	140 000 kr	3,08
	Vice ordförande	1 x 11/4	1,84	87 500 kr	+ 17 500 kr	+ 25 %	70 000 kr	1,54
	Ledamot	1 x 1	1,47	70 000 kr	+ 20 000 kr	+ 40 %	50 000 kr	1,10
	Arbetsgrupp	1 x 1/8	0,18	8 800 kr	+ 800 kr	+ 10 %	8 000 kr	0,18
		0,00		0 kr		+ 1 %	8 000 kr	0,18
	Totalt			805 500 kr	+ 205 500 kr	+ 34 %	600 000 kr	
	Medel (u. Till.)			79 722 kr	+ 17 500 kr	+ 28 %	62 222 kr	
Lekm:revisor	Ordinarie	1/2 x 1	0,74	35 000 kr	+ 5 000 kr	+ 17 %	30 000 kr	0,66
	Suppleant	1/2 x 2/3	0,49	23 400 kr	+ 3 400 kr	+ 17 %	20 000 kr	0,44
	Totalt			58 400 kr	+ 8 400 kr	+ 17 %	50 000 kr	
	Medel			29 200 kr	+ 4 200 kr	+ 17 %	25 000 kr	
	Valberedning							
	Sammankallande	1/2 x 11/2	1,10	52 500 kr	+ 6 500 kr	+ 14 %	46 000 kr	1,01
	Vice sammankallande	1/2 x 11/4	0,92	43 800 kr	+ 13 800 kr	+ 46 %	30 000 kr	0,66
	Ledamot	1/2 x 1	0,74	35 000 kr	+ 8 000 kr	+ 30 %	27 000 kr	0,59
	Totalt			201 300 kr	+ 44 300 kr	+ 28 %	157 000 kr	
	Medel			40 260 kr	+ 8 860 kr	+ 28 %	31 400 kr	
Etikråd	Sammankallande	1/4 x 11/2	0,55	26 300 kr	+ 11 300 kr	+ 75 %	15 000 kr	0,33
	Ledamot	1/4 x 1	0,37	17 500 kr	+ 5 500 kr	+ 46 %	12 000 kr	0,26
	Totalt			78 800 kr	+ 27 800 kr	+ 55 %	51 000 kr	
	Medel			19 700 kr	+ 6 950 kr	+ 55 %	12 750 kr	
Nom:ko mmitte	Sammankallande	1/8 x 11/2	0,28	13 200 kr	+ 5 200 kr	+ 65 %	8 000 kr	0,18
	Ledamot	1/8 x 1	0,18	8 800 kr	+ 800 kr	+ 10 %	8 000 kr	0,18
	Totalt			39 600 kr	+ 7 600 kr	+ 24 %	32 000 kr	
	Medel			9 900 kr	+ 1 900 kr	+ 24 %	8 000 kr	
	Totalt			1 183 600 kr	+ 293 600 kr		890 000 kr	

Figur 4: Slutgiltigt förslag på arvodering för 2021

		Arvode		Alt 5		Jfr 2020	
Organ	Styrelse	1	100 %	1	100 %	1	100 %
	Lekmannarevisor	2/5	40 %	3/5	60 %	3/5	60 %
	Valberedning	2/5	40 %	5/9	54 %	5/9	54 %
	Etikrådet	1/5	20 %	1/4	24 %	1/4	24 %
	Nomineringskommitté	1/10	10 %	1/6	16 %	1/6	16 %
	Belopp						
PBB				Alt 5		Jfr 2020	
	Faktor		1,58		1,10		
	Arvode		75 300 kr		52 400 kr		

Figur 5: Alternativ relativ indelning mellan organen

Förklaring till bilagor

Årsstämman kommer i år att behandla förslag på stadge- och reglementesändringar. För att stämmodeltagarna ska få en samlad bild av dessa har ändringarna förts in och markerats i respektive styrdokument, där markeringarna visar vilka ändringar som hör till vilken punkt på dagordningen med färgkodning. För att få en känsla för helheten av föreslagna ändringar uppmantras stämmodeltagarna att först läsa igenom styrdokumentet utan ändringsspårning, dvs. där föreslagna ändringar är ”införda”.

Punkt på dagordningen	Sidor	Färgkod
13.1–13.4 Stadgeändringar (utan ändringsspårning)	41–46	-
13.1 Stadgeändring utifrån ny associationsrättslig reglering samt andra förtydliganden	47–53	Gul
13.2 Stadgeändring av § 7 Insatser	48	Röd
13.3 Stadgeändring av § 8 Medlemsavgift	49	Orange
13.4 Stadgeändring av § 9 Styrelse	50	Grön
13.5–13.6 Reglementesändringar (utan ändringsspårning)	54–65	-
13.5 Reglementesändring utifrån ny associationsrättslig reglering samt andra förtydliganden	68–79	Blå
13.6 Reglementesändring av etikrådets uppdragsbeskrivning	74–75	Lila

STADGAR FÖR JAK MEDLEMSBANK

§ 1 FIRMA

Föreningens firma är JAK Medlemsbank (nedan ”Föreningen”).

§ 2 ÄNDAMÅL OCH VERKSAMHET

Föreningen ska främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att bedriva bankverksamhet, informationsspridning och opinionsbildning som verkar för en hållbar utveckling för människa, miljö och ekonomi.

Föreningen är partipolitiskt och religiöst obunden.

§ 3 RÖRELSE

Föreningen får

- mottaga inlåning från medlemmarna på räntefri grund samt i övrigt bedriva sparfrämjande verksamhet,
- lämna och förmedla kredit och därmed förenlig verksamhet,
- bedriva annan verksamhet som har naturligt samband med in- och utlåning till medlemmarna.

§ 4 STYRELSENS SÄTE

Styrelsen har sitt säte i Skövde.

§ 5 MEDLEMSKAP

Medlem kan fysiska och juridiska personer som vill främja föreningens ändamål och stödja dess verksamhet bli. Ansökan om medlemskap ska vara skriftlig och ställas till föreningens kontor i Skövde.

Utträde

Uppsägning till utträde ska göras skriftligen till föreningens kontor i Skövde. Medlem som sagt upp sig till utträde ur föreningen förlorar genast rätten att delta i överläggningar och beslut om föreningens angelägenheter.

Uteslutning

Medlem som aktivt motarbetar föreningen eller dess ändamål, eller inte fullgör sina förpliktelser mot föreningen kan av styrelsen, eller av den som styrelsen därtill förordnar, uteslutas ur föreningen.

Avgång

Medlem avgår vid utgången av det räkenskapsår som slutar en (1) månad efter det att utträde, uteslutning eller annan omständighet inträffat som föranlett avgången.

§ 6 MEDLEMS ANSVARIGHET

Medlem ansvarar inte för föreningens förbindelser med mer än inbetalat eller till betalning förfallet insatsbelopp samt andra efterställda kapitaltillskott.

§ 7 INSATSER

Medlemsinsatser

Medlemmarna ska betala insatser enligt vad som föreskrivs nedan. Betalning ska fullgöras i pengar.

Obligatoriska insatser (grundinsatser)

Varje medlem, med undantag av den som är underårig, är skyldig att betala grundinsats. Insatsen ska vara lägst 100 kr och högst 1 000 kr och bestäms av föreningsstämman. Insatsen erläggs vid inträde i föreningen eller på anmodan.

Kapitaltäckningsinsatser

En medlem som lånar pengar av föreningen är, utöver sin grundinsats, berättigad och skyldig att delta i föreningen med en kapitaltäckningsinsats (låneinsats) i enlighet med vid var tid gällande lånevillkor och i förhållande till lånets storlek. Insatsen ska uppgå till ett belopp motsvarande minst 0 % och högst 8 % av lånebeloppet vid tidpunkten för låneutbetalningen.

En medlem har också rätt att frivilligt lämna kapitaltäckningsinsatser.

Överlåtelse av kapitaltäckningsinsats

Medlem som sagt upp kapitaltäckningsinsats till återbetalning har möjlighet att genom föreningens försorg överlåta kapitaltäckningsinsats till annan medlem. Överlåtelse kan endast ske i enlighet med vid var tid gällande lagstiftning samt efter intern prövning.

Återbetalning av medlemsinsatser

Återbetalning av grundinsats

En medlem har inte rätt till återbetalning av sin grundinsats i annan mån än vad som följer av reglerna för föreningens upplösning.

Återbetalning av låneinsats

Låneinsatser återbetalas efter att medlemmarna tillfullo återbetalt sitt lån. Återbetalning sker i enlighet med vid var tid gällande lagstiftning samt efter intern prövning.

Återbetalning av frivillig kapitaltäckningsinsats

Medlem har rätt att efter skriftlig uppsägning få frivilligt inbetald kapitaltäckningsinsats återbetald. Återbetalning sker i enlighet med vid var tid gällande lagstiftning samt efter intern prövning.

Förlagsinsatser

Kapital får, utöver vad ovan stadgats, tillskjutas genom särskilda insatser (förlagsinsatser). Efter godkännande av styrelsen, får även andra än medlemmar göra sådant tillskott. För varje förlagsinsats utfärdas ett förlagsandelsbevis undertecknat av föreningen.

Förlagsinsatser får tillskjutas med högst så stort belopp att summan av gjorda förlagsinsatser efter tillskottet uppgår till högst det belopp som svarar mot summan av andra då inbetalda insatser än förlagsinsatser i föreningen.

De rättigheter som är förenade med förlagsinsatserna (förlagsandelar) får överlåtas endast efter godkännande av styrelsen. Förvärv av förlagsandel i strid häremot är ogiltigt.

Den som innehar en förlagsandel har rätt att få förlagsinsatsen inlöst tidigast fem år efter tillskottet under förutsättning att skriftlig uppsägning sker minst två år i förväg. Föreningen har rätt att efter fem år lösa in förlagsinsatsen men med en uppsägningstid på sex månader.

§ 8 MEDLEMSAVGIFT

Medlemsavgiften ska vara lägst 100 kr och högst 1 000 kr och bestäms av föreningsstämman. Medlemsavgift erläggs från den dag medlem inträder i föreningen. Vid inträde erläggs medlemsavgiften proportionellt för den tid som kvarstår av innevarande år. För den som blivit medlem i föreningen som omyndig erläggs medlemsavgiften från den dag medlem blir myndig.

Medlemsavgift ska vara betald inom en månad från inträde i föreningen samt årligen senast den 31 januari.

Styrelsen, eller den som styrelsen därtill förordnar, får besluta att medlem undantas kravet att erlägga medlemsavgift.

§ 9 STYRELSE

Styrning av verksamheten

Styrelsen har det fulla och yttersta ansvaret för föreningens verksamhet.

Val, sammansättning och suppleanter

Styrelsen väljs på föreningsstämman och ska bestå av minst sju och högst tretton ledamöter, inklusive ordförande. Ordförande väljs direkt av föreningsstämman. Styrelsen utser inom sig en vice ordförande.

Utöver ovan angivna styrelseledamöter ingår i styrelsen verkställande direktör, som inte är av föreningsstämman utsedd till styrelseledamot. Som personlig suppleant för denne ingår även i förekommande fall, verkställande direktörs ställföreträdare som inte är av föreningsstämman utsedd till styrelseledamot eller suppleant. Därutöver ingår även, i förekommande fall, arbetstagarledamöter i styrelsen i enlighet med vid var tid gällande lagstiftning.

Styrelseledamöterna ska vara medlemmar.

Mandattid

Mandattiden är maximalt tre år för såväl ordförande som ledamöter. Val ska ske årligen av en tredjedel av styrelsen.

Omval

Styrelseledamöterna väljs på en tid av maximalt tre år. Rätt föreligger dock att välja ledamot på ett, två eller tre år.

Uppdrags upphörande

Förtroendeuppdrag upphör i förtid om den förtroendevalda så begär eller om föreningsstämman så beslutar.

Styrelsens beslutsförhet

Styrelsen är beslutför om mer än hälften av hela antalet styrelseledamöter är närvarande. Beslut i ett ärende får dock inte fattas, om inte samtliga styrelseledamöter fått tillfälle att delta i ärendets behandling och erhållit tillfredsställande underlag för att avgöra ärendet.

Vid lika röstetal gäller den mening, som ordföranden ansluter sig till. För giltigt beslut krävs enkel majoritet.

§ 10 FIRMATECKNING

Föreningens firma tecknas av hela styrelsen gemensamt eller av två ledamöter i förening. Övriga firmatecknare utses av styrelsen till två eller fler personer i förening.

§ 11 RÄKENSKAPSÅR

Föreningens räkenskapsår omfattar kalenderår.

§ 12 REVISION

Föreningsstämman ska välja minst en och högst två ordinarie revisorer och med vardera en personlig suppleant. Mandattiden för samtliga är ett år. Dessa ska vara auktoriserade revisorer. Föreningsstämman ska vidare välja en lekmannarevisor med en personlig suppleant.

Minst en auktoriserad revisor är skyldig att närvara vid föreningsstämman.

§ 13 MOTIONER

Ärende som medlem önskar behandlas på ordinarie föreningsstämma ska insändas till styrelsen senast den 1 februari.

§ 14 FÖRENINGSTÄMMA

Medlems rätt att besluta i föreningens angelägenheter utövas på föreningsstämma. Röstberättigad är den som är medlem den dag kallelse till föreningsstämma utsänds.

Vid föreningsstämma har varje medlem, undantaget underårig medlem, en röst.

Föreningsstämma ska hållas i Skövde, Skara, Härnösand eller i Stockholm.

Närvaro i föreningsstämma sker fysiskt eller via elektronisk uppkoppling. Helt digital föreningsstämma kan endast utföras under särskilt rådande omständigheter i enlighet med vid var tid gällande lagstiftning och beslutas av styrelsen. Digital föreningsstämma ska alltid kombineras med poströstning.

Ordinarie föreningsstämma

Ordinarie föreningsstämma hålls årligen i enlighet med vid var tid gällande lagstiftning.

Extra föreningsstämma

Extra föreningsstämma ska hållas, när styrelsen eller en revisor finner skäl till det. Sådan föreningsstämma ska även hållas, när det för uppgivet ändamål begärs av minst en hundradel av antalet röstberättigade.

Ombud

För reglering avseende ombud gäller vid var tid gällande lagstiftning.

Poströstning

Styrelsen har möjlighet att inför föreningsstämma besluta att medlem kan utöva sin rösträtt per post i enlighet med kallelse.

Öppnande

Föreningsstämman öppnas av styrelsens ordförande eller vid förfall för denne av den som styrelsen utsett.

Kallelse

Kallelse till ordinarie eller extra föreningsstämma ska göras enligt vid var tid gällande lagstiftning före föreningsstämma. Kallelse sker antingen via medlemstidningen eller genom personlig kallelse med brev till varje medlem. Då kallelse utlysts ska styrelsen omedelbart skriftligen underrätta revisorerna.

Stämmohandlingar

Stämmohandlingar – dagordning, årsredovisning, revisionsberättelse, propositioner, motioner samt valberedningens förslag – ska hållas tillgängliga för medlemmarna senast samtidigt med att kallelse sker.

§ 15 ÄRENDEN PÅ ORDINARIE FÖRENINGSTÄMMA

På ordinarie föreningsstämma ska följande ärenden förekomma:

1. Val av mötesordförande, två justerare och två rösträknare
2. Anmälan av styrelsens val av protokollförare
3. Föreningsstämman behöriga utlysande
4. Upprättande av röstlängd
5. Fastställande av dagordning
6. Valberedningens och nomineringskommitténs nomineringar till förtroendevalda
7. Rapportering från förtroendevalda
8. Styrelsens årsredovisning
9. Revisorernas berättelse
10. Fastställande av resultat- och balansräkning
11. Beslut med anledning av föreningens överskott eller underskott enligt den fastställda balansräkningen
12. Beslut angående ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören
13. Behandling av propositioner från styrelsen
14. Behandling av motioner från medlemmarna
15. Styrelsens redogörelse för prognos för kommande verksamhetsår
16. Fastställande av årsavgift för kommande verksamhetsår
17. Bestämmande av ersättning till förtroendevalda
18. Val av ordförande och styrelseledamöter
19. Val av revisorer och suppleanter
20. Val av valberedningsledamöter varav en sammankallande
21. Val av etikrådsledamöter varav en sammankallande
22. Val av nomineringskommittéledamöter varav en sammankallande
23. Övriga ärenden

§ 16 MEDDELANDE TILL MEDLEMMAR

Andra meddelanden än kallelse till föreningsstämma lämnas genom medlemstidningen eller på annat av styrelsen beslutat sätt.

§ 17 VINSTFÖRDELNING

Av uppkommen vinst på föreningens verksamhet ska avsättning till reservfonden, överskottsutdelning och annan användning av föreningens egendom ske i enlighet med vad som föreskrivs vid var tid gällande lagstiftning.

§ 18 LIKVIDA MEDEL

Föreningen ska ha en med hänsyn till rörelsens art och omfattning tillräcklig betalningsberedskap. Betalningsberedskapen ska genom styrelsens försorg säkras genom placering av tillgångar som uppfyller vid varje tidpunkt gällande krav på god likviditet och betryggande säkerhet.

§ 19 OM FAST EGENDOM

Styrelsen får besluta om förvärv och försäljning av fast egendom att användas i verksamheten samt får inteckna och belåna densamma.

§ 20 KONTROLLBALANSRÄKNING

Styrelsen ska kontinuerligt följa föreningens ekonomi och därvid särskilt beakta förluster och kostnadsökningar, som hotar att minska det egna kapitalet. Om styrelsen befarar, att föreningens resultat och ekonomiska ställning fortlöpande kommer att försämrats så att en stor del av det egna kapitalet håller på att förloras, ska styrelsen utan dröjsmål göra en kontrollbalansräkning.

Om denna utvisar, att minst 50 % av det egna bundna kapitalet är förbrukat, ska styrelsen omedelbart kalla till extra föreningsstämma. Denna kan besluta om likvidation eller uttaxering av extra medlemsinsatser för att återställa det egna bundna kapitalet.

§ 21 STADGEÄNDRING

Beslut om ändringar av föreningens stadgar ska ske i enlighet med vid var tid gällande lagstiftning.

§ 22 FÖRENINGENS UPPLÖSNING

Vid föreningens upplösning ska det som återstår av överskottet, sedan förlagsinsatserna inlösts, användas till att återbetala inbetalda insatser och efter föreningsstämmans beslut ytterligare tillgångar fördelas i proportion till medlemmarnas behållning i sparpoäng.

§ 23 ÖVRIGA BESTÄMMELSER

Utöver dessa stadgar regleras verksamheten av ett av föreningsstämman beslutat reglemente.

STADGAR FÖR JAK MEDLEMSBANK

Stadgarna stadfästes av Regeringen den 18 december 1997. Ändringar registrerades den 13 april 1999, 13 maj 2002, 17 december 2004, 13 juni 2005, 23 april 2009, 25 juni 2015, 10 februari 2016, 11 augusti 2016, 28 juni 2018, 16 juli 2019, 2 september 2020.

§ 1 FIRMA

Föreningens firma är JAK Medlemsbank ([nedan ”Föreningen”](#)).

§ 2 ÄNDAMÅL OCH VERKSAMHET

~~Medlemsbanken~~[Föreningen](#) ska främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att bedriva bankverksamhet, informationsspridning och opinionsbildning som verkar för en hållbar utveckling för människa, miljö och ekonomi.

~~Medlemsbanken~~[Föreningen](#) är partipolitiskt och religiöst obunden.

§ 3 RÖRELSE

Föreningen får

- mottaga inlåning från medlemmarna på räntefri grund samt i övrigt bedriva sparfrämjande verksamhet,
- lämna och förmedla kredit och därmed förenlig verksamhet,
- bedriva annan verksamhet som har naturligt samband med in- och utlåning till medlemmarna.

§ 4 STYRELSENS SÄTE

Styrelsen har sitt säte i Skövde.

§ 5 MEDLEMSKAP

Medlem kan ~~den bli fysiska och juridiska personer~~ som vill främja föreningens ändamål och stödja dess verksamhet [bli](#). ~~Även juridiska personer kan bli medlemmar~~. Ansökan om medlemskap ska vara skriftlig och ställas till ~~bankens~~[föreningens](#) kontor i Skövde.

Utträde

Uppsägning till utträde ska göras skriftligen till ~~bankens~~[föreningens](#) kontor i Skövde. Medlem som sagt upp sig till utträde ur föreningen förlorar genast rätten att delta i överläggningar och beslut om föreningens angelägenheter.

Uteslutning

Medlem som aktivt motarbetar föreningen eller dess ändamål, eller inte fullgör sina förpliktelser mot föreningen kan av styrelsen, eller av den som styrelsen därtill förordnar, uteslutas ur föreningen.

Avgång

Medlem avgår vid utgången av det räkenskapsår som slutar en (1) månad efter det att utträde, uteslutning eller annan omständighet inträffat som föranlett avgången.

§ 6 MEDLEMS ANSVARIGHET

Medlem ansvarar inte för föreningens förbindelser med mer än inbetalat eller till betalning förfallett insatsbelopp samt andra efterställda kapitaltillskott.

§ 7 INSATSER

Medlemsinsatser

Medlemmarna ska betala insatser enligt vad som föreskrivs nedan. Betalning~~en~~ ska fullgöras i pengar.

Obligatoriska insatser (grundinsatser)

Varje medlem, med undantag av den som är underårig, är skyldig att betala grundinsats. Insatsen ska vara lägst 100 kr och högst 1 000 kr och bestäms av föreningsstämman. Insatsen erlaggs vid inträde i föreningen eller på anmodan.

Kapitaltäckningsinsatser

En medlem som lånar pengar av ~~banken~~[föreningen](#) är, utöver sin grundinsats, berättigad och skyldig att delta i ~~banken~~[föreningen](#) med en kapitaltäckningsinsats (låneinsats) [i enlighet med vid var tid gällande lånevillkor och i förhållande till lånets storlek](#). Insatsen ska uppgå till ett belopp motsvarande [minst 0 % och](#) högst 8 % av lånebeloppet vid tidpunkten för låneutbetalningen. ~~Gällande procentsats bestäms av styrelsen.~~

En medlem har också rätt att frivilligt lämna kapitaltäckningsinsatser.

Överlåtelse av kapitaltäckningsinsats

[Medlem som sagt upp kapitaltäckningsinsats till återbetalning har möjlighet att genom föreningens försorg överlåta kapitaltäckningsinsats till annan medlem. Överlåtelse kan endast ske i enlighet med vid var tid gällande lagstiftning samt efter intern prövning.](#)

Återbetalning av [medlemsinsatser](#)

Återbetalning av grundinsats

En medlem har inte rätt till återbetalning av sin grundinsats i annan mån än vad som följer av reglerna för föreningens upplösning.

Återbetalning av låneinsats

Låneinsatser återbetalas efter att medlemmarna tillfullo återbetalt sitt lån. ~~Återbetalning av låneinsats sker tidigast sex (6) månader efter skriftlig uppsägning. Utbetalning av låneinsatser sker enligt kap. 4 i § lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller motsvarande vid tiden för utbetalningen gällande lagstiftning. Utbetalning kräver tillstånd av Finansinspektionen. Återbetalning sker i enlighet med vid var tid gällande lagstiftning samt efter intern prövning.~~

Återbetalning av ~~annan~~ frivillig kapitaltäckningsinsats

~~En medlem~~[Medlem](#) har rätt att efter skriftlig uppsägning få ~~sina~~ [frivilligt](#) inbetalda kapitaltäckningsinsatser återbetalda. ~~Utbetalning sker enligt kap. 4 i § lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller motsvarande vid tiden för utbetalningen gällande lagstiftning. Utbetalning sker tidigast sex (6) månader efter uppsägning och kräver tillstånd av Finansinspektionen. Återbetalning sker i enlighet med vid var tid gällande lagstiftning samt efter intern prövning.~~

Förlagsinsatser

Kapital får, utöver vad ovan stadgats, tillskjutas genom särskilda insatser (förlagsinsatser). Efter godkännande av styrelsen, får även andra än medlemmar göra sådant tillskott. [För varje förlagsinsats utfärdas ett förlagsandelsbevis undertecknat av föreningen.](#)

Förlagsinsatser får tillskjutas med högst så stort belopp att summan av gjorda förlagsinsatser efter tillskottet uppgår till högst det belopp som svarar mot summan av andra då inbetalda insatser än förlagsinsatser i [bankenföreningen](#).

De rättigheter som är förenade med förlagsinsatserna (förlagsandelar) får överlåtas endast efter godkännande av styrelsen. Förvärv av förlagsandel i strid häremot är ogiltigt.

Den som innehar en förlagsandel har rätt att få förlagsinsatsen inlöst tidigast fem år efter tillskottet under förutsättning att skriftlig uppsägning sker minst två år i förväg. [Föreningen har rätt att efter fem år lösa in förlagsinsatsen men med en uppsägningstid på sex månader.](#)

§ 8 MEDLEMSAVGIFT

~~Föreningsstämman beslutar om hur stor årlig medlemsavgift som ska erläggas. Avgiften får inte överstiga 600 kr per år. Medlemsavgiften ska vara lägst 100 kr och högst 1 000 kr och bestäms av föreningsstämman. Medlemsavgift erläggs från den dag medlem inträder i föreningen. Vid inträde erläggs medlemsavgiften proportionellt för den tid som kvarstår av innevarande år. Medlemsavgift erläggs första gången året efter det man blivit medlem och — för den som blivit medlem som omyndig — första gången året efter myndighetsåret. För den som blivit medlem i föreningen som omyndig erläggs medlemsavgiften från den dag medlem blir myndig.~~

Medlemsavgift ska vara betald ~~senast den 31 mars det år den avser~~ [inom en månad från inträde i föreningen samt årligen senast den 31 januari.](#)

[Styrelsen, eller den som styrelsen därtill förordnar, får besluta att medlem undantas kravet att erlägga medlemsavgift.](#)

§ 9 STYRELSE

Styrning av verksamheten

Styrelsen har det fulla och yttersta ansvaret för föreningens verksamhet.

Val, sammansättning och suppleanter

Styrelsen väljs på föreningsstämman och ska bestå av minst sju och högst tretton ledamöter, inklusive ordförande. Ordförande väljs direkt av ~~stämman~~ [föreningsstämman](#). Styrelsen utser inom sig en vice ordförande.

Utöver ovan angivna styrelseledamöter ingår i styrelsen verkställande direktör, som inte är av [föreningsstämman](#) utsedd till styrelseledamot. ~~Utöver ovan ingår, som~~ [Som](#) personlig suppleant för denne [ingår även i förekommande fall](#), verkställande direktörs ställföreträdare som inte är av [föreningsstämman](#) utsedd till styrelseledamot eller suppleant. Därutöver ingår ~~i styrelsen även, i förekommande fall, arbetstagarrepresentanter~~ [arbetstagarledamöter i styrelsen i enlighet med vid var tid gällande lagstiftning.](#)

Styrelseledamöterna ska vara medlemmar.

Mandattid

Mandattiden är maximalt tre år för såväl ordförande som ledamöter. Val ska ske årligen av en tredjedel av styrelsen.

Omval

Styrelseledamöterna väljs på en tid av maximalt tre år. Rätt föreligger dock att välja ledamot på ett, två eller tre år.

~~Omval begränsas till nio år i följd som styrelseledamot. Därefter kan omval till förnyat styrelseuppdrag ske efter ett uppehåll av minst sex år.~~

Uppdrags upphörande

~~Uppdrag~~ Förtroendeuppdrag som ~~ordförande eller ledamot~~ upphör i förtid om den förtroendevalda så begär någon av dem eller om föreningsstämman så begär beslut.

Styrelsens beslutsföret

Styrelsen är beslutföret om mer än hälften av hela antalet styrelseledamöter är närvarande. Beslut i ett ärende får dock inte fattas, om inte ~~så vitt möjligt~~ samtliga styrelseledamöter fått tillfälle att delta i ärendets behandling och erhållit tillfredsställande underlag för att avgöra ärendet.

Vid lika röstetal gäller den mening, som ordföranden ansluter sig till. För giltigt beslut krävs ~~att det biträds av mer än hälften av hela antalet styrelseledamöter~~ enkel majoritet.

§ 10 FIRMATECKNING

Föreningens firma tecknas av hela styrelsen gemensamt eller av två ledamöter i förening. Övriga firmatecknare utses av styrelsen till två eller fler personer i förening.

§ 11 RÄKENSKAPSÅR, ~~ÅRSREDOVISNING, DELÅRSRAPPORTER~~

Föreningens räkenskapsår omfattar kalenderår.

~~Styrelsen ska upprätta delårsrapport tidigast per 30 juni och senast per 30 september avseende bankens verksamhet från räkenskapsårets början. Rapporten ska hållas tillgänglig enligt vad som föreskrivs i lag samt jämte revisors kommentarer tillställas medlemmarna.~~

§ 12 REVISION

~~Stämman~~ Föreningsstämman ska välja minst en och högst två ordinarie revisorer och med vardera en personlig suppleant. Mandattiden för samtliga är ett år. Dessa ska vara auktoriserade revisorer.

~~Stämman~~ Föreningsstämman ska vidare välja en lekmanarevisor med en personlig suppleant.

Minst en auktoriserad revisor är skyldig att närvara vid ~~stämman~~ föreningsstämman.

§ 13 MOTIONER

Ärende som medlem önskar behandlas på ordinarie ~~stämman~~ föreningsstämman ska insändas till styrelsen senast den 1 februari.

§ 14 FÖRENINGSTÄMMA

Medlems rätt att besluta i föreningens angelägenheter utövas på föreningsstämman. Röstberättigad är den som är medlem den dag kallelse till ~~stämman~~ föreningsstämman utsänds.

Vid föreningsstämman har varje medlem ~~som fyllt 16 år och fullgjort sin grundinsats~~, undantaget underårig medlem, en röst.

~~Stämman~~ Föreningsstämman ska hållas i Skövde, Skara, Härnösand eller i Stockholm. ~~Deltagande på distans medges enligt den ordning som beskrivs i Reglementet.~~

Närvaro i föreningsstämma sker fysiskt eller via elektronisk uppkoppling. Helt digital föreningsstämma kan endast utföras under särskilt rådande omständigheter i enlighet med vid var tid gällande lagstiftning och beslutas av styrelsen. Digital föreningsstämma ska alltid kombineras med poströstning.

Ordinarie föreningsstämma

Ordinarie föreningsstämma hålls årligen ~~senast den 30 april~~ enlighet med vid var tid gällande lagstiftning.

Extra föreningsstämma

Extra föreningsstämma ska hållas, när styrelsen eller en revisor finner skäl till det. Sådan föreningsstämma ska även hållas, när det för uppgivet ändamål begärs av minst en hundradel av antalet röstberättigade.

~~Fullmakt~~Ombud

~~Ombud med fullmakt får företräda en fysisk medlem samt en juridisk medlem utöver sig själv. Dock kan förmyndare, som ställföreträdare för barn, företräda fler än en medlem. Medlem får ej företrädas av ombud eller ställföreträdare som är utesluten medlem.~~ För reglering avseende ombud gäller vid var tid gällande lagstiftning.

Poströstning

Styrelsen har möjlighet att inför föreningsstämma besluta att medlem kan utöva sin rösträtt per post i enlighet med kallelse.

~~Representant~~

~~Medlem kan låta sig företrädas av en representant. Som representant kan väljas en medlem som anmält intresse och registrerats för att kunna företräda flera.~~

~~Representanternas fullmakt är villkorad, så att den under pågående behandling av ett ärende kan tas tillbaka av medlemmen som anförtrott den. Ordningen för hur detta går till ska fastslås i det av stämman beslutade Reglementet.~~

~~Även det högsta antal medlemmar som en representant får företräda och eventuell begränsning av det totala antalet representanter ska framgå av Reglementet.~~

~~Representanterna avlägger sina röster före övriga medlemmar och de som representeras ska ha insyn i hur representanten röstat, för att vid behov kunna återta sin röst. Förtroendevald på riksnivå eller anställd kan inte vara representant, ej heller utesluten medlem.~~

Öppnande

~~Stämman~~Föreningsstämman öppnas av styrelsens ordförande eller vid förfall för denne av den som styrelsen utsett.

Kallelse

Kallelse till ordinarie eller extra ~~stämma~~föreningsstämma ska göras enligt vid var tid gällande lagstiftning ~~tidigast fyra veckor och senast två veckor~~ före ~~stämma~~föreningsstämman. Kallelse sker antingen via medlemstidningen eller genom personlig kallelse med brev till varje medlem. Då kallelse utlysts ska styrelsen omedelbart skriftligen underrätta revisorerna.

Stämmohandlingar

Stämmohandlingar – dagordning, årsredovisning, revisionsberättelse, ~~förslag från styrelsen~~ [propositioner](#), motioner samt valberedningens förslag – ska hållas tillgängliga för medlemmarna senast samtidigt med att kallelse sker.

§ 15 ÄRENDEN PÅ ORDINARIE FÖRENINGSTÄMMA

På ordinarie föreningsstämma ska följande ärenden förekomma:

1. Val av mötesordförande, två justerare och två rösträknare
2. Anmälan av styrelsens val av protokollförare
3. Föreningsstämmans behöriga utlysande
4. Upprättande av röstlängd
5. Fastställande av dagordning
- ~~6. Val av nomineringskommitté~~
- ~~7-6.~~ Valberedningens [och nomineringskommitténs](#) nomineringar till ~~styrelseledamöter och övriga~~ förtroendevalda
- ~~8-7.~~ Rapportering ~~av vid tidigare stämma givna uppdrag~~ [från förtroendevalda](#)
- ~~9-8.~~ Styrelsens årsredovisning
- ~~10-9.~~ Revisorernas berättelse
- ~~11-10.~~ Fastställande av resultat- och balansräkning
- ~~12-11.~~ Beslut med anledning av föreningens överskott eller underskott enligt den fastställda balansräkningen
- ~~13-12.~~ Beslut angående ansvarsfrihet för styrelseledamöterna [och den verkställande direktören](#)
- ~~14-13.~~ Behandling av ~~förslag~~ [propositioner](#) från styrelsen
- ~~15-14.~~ Behandling av motioner från medlemmarna
- ~~16-15.~~ Styrelsens redogörelse för ~~budget~~ [prognos](#) för kommande verksamhetsår
- ~~17-16.~~ Fastställande av årsavgift för kommande verksamhetsår
- ~~18- Bestämmande av antalet styrelseledamöter och suppleanter~~
- ~~19-17.~~ Bestämmande av ersättning till ~~styrelseledamöter och övriga~~ förtroendevalda
- ~~20-18.~~ Val av ordförande och styrelseledamöter
- ~~21-19.~~ Val av revisorer och suppleanter
- ~~22-20.~~ Val av valberednings ~~ledamöter varav~~ [samt en sammankallande](#) ~~för denna~~
- [21. Val av etikrådsledamöter varav en sammankallande](#)
- [22. Val av nomineringskommittéledamöter varav en sammankallande](#)
23. Övriga ärenden

§ 16 MEDDELANDE TILL MEDLEMMAR

Andra meddelanden än kallelse till ~~stämma~~ [föreningsstämma](#) lämnas genom medlemstidningen eller på annat [av styrelsen beslutat](#) sätt.

§ 17 VINSTFÖRDELNING

Av uppkommen vinst på föreningens verksamhet ska avsättning till reservfonden, överskottsutdelning och annan användning av föreningens egendom ske i enlighet med vad som föreskrivs ~~i 8 kap. lagen om~~ [medlemsbanker vid var tid gällande lagstiftning](#).

§ 18 LIKVIDA MEDEL

~~Banken~~[Föreningen](#) ska ha en med hänsyn till rörelsens art och omfattning tillräcklig betalningsberedskap. Betalningsberedskapen ska genom styrelsens försorg säkras genom placering av tillgångar ~~i statliga värdepapper eller genom andra placeringar~~ som uppfyller vid varje tidpunkt gällande krav på god likviditet och betryggande säkerhet.

§ 19 OM FAST EGENDOM

Styrelsen får besluta om förvärv och försäljning av fast egendom att användas i verksamheten samt får inteckna och belåna densamma.

§ 20 KONTROLLBALANSRÄKNING

Styrelsen ska kontinuerligt följa föreningens ekonomi och därvid särskilt beakta förluster och kostnadsökningar, som hotar att minska det egna kapitalet. Om styrelsen befarar, att föreningens resultat och ekonomiska ställning fortlöpande kommer att försämrats så att en stor del av det egna kapitalet håller på att förloras, ska styrelsen utan dröjsmål göra en kontrollbalansräkning.

Om denna utvisar, att minst 50 % av det egna bundna kapitalet är förbrukat, ska styrelsen omedelbart kalla till extra föreningsstämma. Denna kan besluta om likvidation eller uttaxering av extra medlemsinsatser för att återställa det egna bundna kapitalet.

§ 21 STADGEÄNDRING

Beslut om ändringar av föreningens stadgar ska ske i enlighet med ~~gällande föreningslag, f.n. 7 kap. 14 § Lag (1995:1570) om medlemsbanker~~[vid var tid gällande lagstiftning](#).

§ 22 FÖRENINGENS UPPLÖSNING

Vid föreningens upplösning ska det som återstår av överskottet, sedan förlagsinsatserna inlösts, användas till att återbetala inbetalda insatser och efter ~~stämma~~[föreningsstämmans](#) beslut ytterligare tillgångar fördelas i proportion till medlemmarnas behållning i sparpoäng.

§ 23 ÖVRIGA BESTÄMMELSER

Utöver dessa stadgar regleras verksamheten av ett av ~~stämma~~[föreningsstämman](#) beslutat reglemente.

JAK

MEDLEMSBANK REGLEMENTE

Innehållsförteckning

1 STYRANDE DOKUMENT.....	56
2 VAD ÄR JAK?.....	56
2.1 IDENTITET.....	56
2.2 VÄRDEGRUND.....	56
2.3 EN SUND EKONOMI.....	56
3 VERKSAMHET.....	57
3.1 FOLKBILDNING OCH LOKAL VERKSAMHET.....	57
3.2 BANKVERKSAMHET.....	57
4 MEDLEMSDEMOKRATI.....	57
4.1 FÖRENINGSTÄMMA.....	57
4.2 NOMINERINGAR.....	57
5 UPPDRAGSBESKRIVNINGAR.....	58
5.1 STYRELSE.....	58
5.2 VALBEREDNINGEN.....	60
5.3 ETIKRÅDET.....	61
5.4 LEKMANNAREVISORN.....	63
5.5 NOMINERINGSKOMMITTÉN.....	64
6 SEKRETESSBESTÄMMELSER.....	64
7 BESTÄMMELSER OM JÄV OCH INTRESSEKONFLIKTER.....	64
8 ARVODEN OCH KOSTNADSERSÄTTNINGAR FÖR RIKSFÖRTROENDEVALDA OCH IDEELLT ENGAGERADE MEDLEMMAR.....	65
8.1 REGLER FÖR KOSTNADSERSÄTTNINGAR FÖR AV FÖRENINGSTÄMMAN UTSEDDA FÖRTROENDEVALDA.....	65
8.2 REGLER FÖR ARVODEN OCH KOSTNADSERSÄTTNINGAR VID LOKALT ARBETE.....	65

1 Styrande dokument

Föreningens ändamål och grundläggande regelverk uttrycks i *stadgar* som beslutas av föreningsstämman. Stadgarna är det formella fundamentet för JAK Medlemsbank (nedan ”Föreningen”). Beslut om ändringar av föreningens stadgar ska ske i enlighet med vid var tid gällande lagstiftning.

Reglementet uttrycker vad JAK är och står för, samt beskriver utöver stadgarna de viktigaste funktionerna och regelverken inom JAK. Grunden för verksamheten i JAK beskrivs i Identitet, Värdegrund, Etisk ekonomi och Verksamhetsinriktning. Dessa delar ska ses som styrande för den långsiktiga planeringen av föreningens arbete. Beslut om ändringar i kapitel 2–3 sker på ordinarie föreningsstämma med stöd av minst $\frac{3}{4}$ majoritet.

Utöver stadgar och reglemente, styrs föreningen av vid var tid gällande lagstiftning.

2 Vad är JAK?

2.1 IDENTITET

JAK Medlemsbank (JAK) startade 1965 som Jord Arbeta Kapital – riksförening för ekonomisk frigörelse, med danska J.A.K. som förebild och har sitt namn efter de tre faktorer vars samverkan ligger till grund för all produktion; Jord, Arbeta och Kapital. Sedan 1998 är JAK en medlemsbank med en rikstäckande verksamhet.

JAK är en öppen och demokratisk kooperativ bank som styrs av medlemmarna med föreningsstämman som högsta beslutande organ.

JAK vill vara en del av den folkrörelse som vill ändra villkoren i ekonomin, både lokalt och internationellt. JAKs bidrag är främst att genom ett praktiskt exempel visa att bankverksamhet kan bedrivas med samarbete som grund i stället för konkurrens. Inom JAK finns även utrymme för debatt och folkbildning inom räntefri, rättvis och uthållig ekonomi.

2.2 VÄRDEGRUND

Vi anser att

- ekonomisk frigörelse innebär att människor kan göra sina livsval utifrån intressen och förmågor, vilket bidrar till ett hållbart samhälle.
- respekt, solidaritet, mångfald och jämbördighet ska prägla mötet människor emellan, så att allas åsikter och meningar kan göra sig gällande med samma tyngd.
- hållbarhet och ett långsiktigt perspektiv är grundläggande för en god samhällsutveckling.
- solidaritet och gemensam nytta ska vara vägledande i alla ekonomiska relationer.
- räntefri finansiering främjar hållbara investeringar.
- det ekonomiska systemet ska präglas av rättvisa och hushållning och underlätta en jämnare fördelning av de ekonomiska resurserna.
- sunda lokala ekonomier är grunden för en sund global ekonomi.
- pengar ska vara ett bytesmedel för utbyte av varor och tjänster, inte ett medel för spekulation.

2.3 EN SUND EKONOMI

Vi anser att

- all verksamhet ska ske på ett hållbart sätt, med ökad rättvisa som mål och med hänsyn till både människors levnadssituation och naturens resurser. JAK hävdar att det finns ett starkt samband mellan ekologisk och ekonomisk hållbarhet.
- transaktioner mellan parter ska baseras på ömsesidig nytta.

- en långivare inte ska utnyttja sin maktposition i utlåningen till att berika sig på en låntagare.
- i alla finansiella avtal ingår att risk för förlust delas av båda parter.
- spekulering och ocker (dvs en oskäligt hög ränta) motverkar en sund ekonomi.

3 Verksamhet

3.1 FOLKBILDNING OCH LOKAL VERKSAMHET

Lokalt aktiva medlemmar verkar för att sprida idén om en sund, rättvis och hållbar ekonomi och vilken roll JAK spelar i en sådan. Lokalt anordnas även kurser, både JAK-specifika och mer generellt hållna inom ramen för JAKs idéer och värdegrund.

Aktiva medlemmar är centrala för spridningen av JAKs idéer och därför kommer JAK att fortsätta arbeta för ökad öppenhet, större delaktighet och ett ökat engagemang bland medlemmarna.

JAK strävar efter att kunna påverka samhällets syn på ekonomi mot en mer hållbar, solidarisk och rättvis inriktning, genom debattartiklar och kurser för alla intresserade. JAK visar genom sin bankverksamhet att det inte är nödvändigt att tänka i banor av maximerad vinst, bonus och aktieutdelning för att driva en lönsam bankverksamhet.

Tidningen Grus&Guld ges ut av JAK och har som främsta uppgift att sätta in de värderingar som JAK står för i ett sammanhang, samt visa på positiva exempel på hållbar ekonomi.

3.2 BANKVERKSAMHET

Föreningens bankverksamhet bygger på tanken om medlemsnytta och att ett annat ekonomiskt tänk än det nu rådande är möjligt. Det ska vara möjligt för den som är skuldsatt att bli skuldfri under sin livstid.

I JAK tar inte medlemmarna ränta av varandra. Detta innebär att ränta och avgifter, som inkluderar överskott för att garantera långsiktighet och täckning av kreditförluster, anpassas efter självkostnadsprincipen så att de inte medför omfördelning av ägande och vinst ges inte till ägarna.

Enligt Konsumentkreditlagen anges effektiv ränta för varje lån, där ränta och kostnader för lånet ingår.

Banken ägnar sig inte åt någon form av spekulering, delar inte ut ränta på sparade medel och inte heller bonusar till personal eller ledning.

Banken ska sträva efter att erbjuda banktjänster framför allt till projekt och företag vars verksamhet ligger i linje med JAKs värderingar om en hållbar ekonomi.

Banken äger rätt att öppna ett kostnadsfritt medlemskonto, enligt vid var tid gällande villkor som återfinns på föreningens hemsida, för medlemsräkning samt att begära in information från medlem, enligt vid var tid gällande lagstiftning, för att öppna bankkonto.

4 Medlemsdemokrati

4.1 FÖRENINGSTÄMMA

Regler för föreningsstämmans genomförande finns i stadgarna.

4.2 NOMINERINGAR

Direkt efter att föreningsstämman är avslutad påbörjas nomineringsperioden. Alla medlemmar har rätt att nominera kandidater till nomineringskommitté, styrelse, valberedning, revisorer och etikråd. För att en nominering ska vara giltig måste följande kriterier vara uppfyllda:

1. Den nominerade måste vara medlem och vara myndig.
2. Den nominerade måste vara tillfrågad för det uppdrag hen nominerats till.
3. En presentation av den nominerade ska lämnas tillsammans med nomineringen.

Samtliga nomineringar utom nomineringar till nomineringskommitté ska lämnas senast den 1 februari för att behandlas innevarande år.

Nomineringar till valberedning och nomineringskommitté

Den som nominerats till valberedningen ska även uppfylla de krav som ställs på valberedningen, se kap. 5.5 Nomineringskommittén. Därför bör den nominerade ha tagit del av både uppdragsbeskrivning och arbetsordningen för valberedningen. Presentationen av den nominerade ska innehålla uppgifter som visar att hen uppfyller de krav som listas i ovannämnda stycke.

Nomineringar till valberedningen lämnas till nomineringskommittén.

Nomineringskommittén hanterar även nomineringar till nomineringskommittén i enlighet med kap. 5.5

Nomineringskommittén.

Nomineringar till styrelse, lekmannarevisor och etikråd

Nomineringar till styrelse, lekmannarevisor och etikråd lämnas till valberedningen som hanterar dem i enlighet med kap. 5.2 Valberedningen.

5 Uppdragsbeskrivningar

Alla förtroendevalda åtar sig att följa föreningens stadgar, arbetsordning/reglemente och andra av föreningsstämman fastställda regler som rör uppdraget.

Vid behov kan förtroendevald erhålla anpassad utbildning för att säkerställa att denne kan fullgöra sitt åtagande på bästa sätt.

5.1 STYRELSE

Ställning och syfte

Styrelsen är föreningens högsta förvaltningsorgan under föreningsstämman. Den svarar för föreningens organisation och förvaltning av dess angelägenheter. Styrelsen består av förtroendevalda som tillsätts av föreningsstämman, tillsammans med vd, i förekommande fall ställföreträdande vd, samt arbetstagarrepresentanter.

Grundläggande kompetenskrav för styrelsen och dess ledamöter anges i uppdragsbeskrivningen för föreningens valberedning nedan.

Styrelsen ska verkställa föreningsstämmans beslut och har till sitt förfogande ett kontor under ledning av den verkställande direktören. Huvudkontoret är förlagt till Skövde, men styrelsen kan även etablera ett eller flera regionkontor. Efter begäran från medlemmar kan styrelsen besluta att inrätta lokalavdelning.

Styrelsen och vd företräder föreningen. Styrelsen utses av föreningsstämman och vd av styrelsen. Föreningsstämman ska årligen granska styrelsens och vd:s förvaltning och ta ställning till beviljande av ansvarsfrihet. Ett uppdrag som styrelseledamot upphör i förtid om ledamoten själv eller föreningsstämman begär det, liksom vd:s uppdrag om vd själv eller styrelsen begär det. Styrelsen uppträder aldrig själv verkställande, utan agerar genom uppdrag till vd.

Styrelsen ska ta hänsyn till vad som vid varje tid är möjligt att åstadkomma och vilka resurser som står till förfogande.

Styrelsen ska ta fram en egen arbetsordning där det ska beskrivas hur man planerar att genomföra sitt arbete under året. Styrelsen ska årligen göra arbetsordningen tillgänglig för medlemmarna, samt bereda möjlighet för övriga grupper av förtroendevalda att informera medlemmarna om sina arbetsordningar.

Ansvar och befogenheter

Styrelsen ska behandla övergripande och långsiktiga frågor av icke löpande natur samt frågor av ovanlig beskaffenhet eller av stor betydelse i övrigt, och således icke sådana som utgör löpande förvaltning och därmed enligt lag ingår i vd:s behörighet, eller som i övrigt tillhör vd:s ansvarsområde enligt föreningens stadgar, riktlinjer och instruktioner eller styrelsens delegeringsbeslut.

Väsentliga förändringar som avser verksamhet och administration beslutas av styrelsen. I övrigt är styrelsen skyldig att följa gällande regelverk.

Styrelsen ska fastställa mål och strategier för föreningens verksamhet och utvecklingsarbete, samt försäkra sig om att interna instruktioner för styrning och intern information fastställs för de viktigaste verksamhetsområdena. Detta ska göras i enlighet med vad som uttrycks om identitet, värdegrund och verksamhetsinriktning i detta reglemente.

Ledamöter

Inom sig utser styrelsen vice ordförande. Suppleanterna för arbetstagarrepresentanter och vd kallas till varje möte och ska hålla sig uppdaterade. Suppleanter som ej tjänstgör har yttranderätt, men ej rösträtt.

Styrelsen kan utse ett arbetsutskott (styrelsens AU) där styrelsens ordförande, vice ordförande, verkställande direktör och ställföreträdande verkställande direktör ingår. I AU kan även arbetstagarrepresentant ingå. Styrelsens AU ser till att alla frågor är förberedda och genomarbetade innan de skickas ut till övriga ledamöter i styrelsen tillsammans med kallelsen.

Den som av föreningsstämman är vald till styrelseuppdrag har en mandatperiod på maximalt tre år och kan sitta högst nio år i följd. Därefter kan omval till förnyat styrelseuppdrag ske efter ett uppehåll av sex år.

Om situation skulle uppstå då ordförande under pågående mandatperiod inte kan fullfölja uppdraget, träder i första hand vice ordförande in. Skulle vice ordförande inte kunna åta sig uppdraget som ordförande, ska av styrelsen utsedd person i styrelsen träda in som ordförande fram till nästkommande ordinarie föreningsstämma. Person som träder in som ordförande, erhåller för resten av perioden ordförandes arvode.

Samarbete med andra delar av JAK

Styrelsen ska, i möjligaste mån, finnas representerad på föreningens riksarrangemang.

Styrelsen ska även ha löpande kontakter med extern revisor, valberedning, etikråd och lekmanrevisorer.

Förbereda och genomföra föreningsstämma

Styrelsen ansvarar för att förbereda och genomföra årlig föreningsstämma så att den tar de beslut som krävs av föreningen. På föreningsstämma ska styrelsen rapportera om händelser under det gångna verksamhetsåret samt avlägga rapport om uppdrag från tidigare års föreningsstämmor.

Styrelsen ska även ansvara för att motioner bereds och informera om planeringen för kommande års verksamhet och budget.

Styrelsens kompetens

I finansiella institut krävs att styrelsen ska kunna fatta välinformerade beslut. Följande erfarenhetskriterier och kompetensområden ska alltid beaktas vid framtagande av kravprofil för styrelseordförande och styrelseledamot i föreningen:

- JAKs ideologi
- Ledarskap
- Samarbetsförmåga
- Finansiella marknader
- Rättsliga ramar och krav (finansiella regelverk, lagar, föreskrifter)
- Strategisk planering och förståelse av en banks affärsstrategi eller affärsplan och hur den genomförs
- Riskhantering (att identifiera, bedöma, övervaka, kontrollera och mildra de huvudsakliga typer av risker som en bank utsätts eller kan komma att utsättas för)
- Bedömningar av bankers effektivitet och av förmågan att skapa effektiv styrning, övervakning och kontroll
- Tolkning av kreditinstituts finansiella information och identifiering av viktiga frågor på basis av denna information samt av lämpliga kontroller och åtgärder.

Utöver ovanstående kompetensområden kompletterar valberedningen kravprofilen med de specifika kompetensbehov som framkommit under valberedningens behovsanalys inför det aktuella valet.

5.2 VALBEREDNINGEN

Ställning och syfte

Valberedningen är ett föreningsorgan med uppgift att bereda föreningsstämmans beslut i val- och arvodesfrågor. Valberedningens ledamöter ska tillvarata medlemmarnas gemensamma intressen och får inte obehörigen röja vad som förekommit i valberedningsarbetet. Valberedningens arbete pågår under hela året från föreningsstämma till föreningsstämma i enlighet med sitt uppdrag enligt detta dokument. För själva arbetsprocessen utarbetar valberedningen en specifik arbetsordning.

Dokumentets beslutsordning

Uppdragsbeskrivningen ska fastställas, eller vid behov revideras, vid varje ordinarie föreningsstämma. Valberedningens sammankallande ansvarar för att uppdragsbeskrivningen kommuniceras och tillämpas i valberedningens arbete.

Valberedningens sammansättning och beslutsförhet

Föreningsstämman ska välja en valberedning bestående av 3–5 ledamöter, varav en väljs som sammankallande. Inom sig utser valberedningen en vice sammankallande. Ingen ersättare utses om ledamot i valberedningen lämnar sitt förtroendeuppdrag i förtid. Valberedningen måste dock bestå av minst tre ledamöter. Om antalet ledamöter skulle understiga tre ska ersättare utses av föreningsstämma eller av den som föreningsstämman därtill förordnar.

Uppgifter om namnen på aktuella ledamöter i valberedningen ska finnas på föreningens hemsida.

Valberedningen ska sträva efter att fatta beslut i konsensus. Valberedningen är beslutsför då minst tre av ledamöterna är närvarande. För giltigt beslut krävs att det biträds av minst tre ledamöter. Vid lika röstetal har sammankallande ej utslagsröst.

Valberedningens uppdrag

Valberedningen ska till föreningsstämman lämna förslag till styrelseordförande, styrelseledamöter, etikråd samt externrevisorer och lekmannarevisorer.

Valberedningen ska till stämman även lämna förslag till arvoden inklusive arvodesregler för alla riksförtroendevalda. Se även kap. 8 Arvoden och kostnadsersättningar för riksförtroendevalda.

På föreningens webbplats ska uppgift lämnas om hur medlemmar kan lämna förslag på lämpliga kandidater till olika förtroendeposter.

Mångfaldspolicy

Vid nominering av styrelseledamöter ska valberedningen beakta en bred uppsättning egenskaper och kunskaper för att bland annat främja mångfald i styrelsen. Grundläggande kriterier är bland annat kön, utbildningsbakgrund och yrkeserfarenhet, geografisk spridning och ursprung. Vidare bör diskrimineringslagstiftningens grunder beaktas genom att mångfald ses som positivt i fråga om könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Ovanstående kriterier bör vara vägledande för nomineringar även till övriga organ.

Valberedningens kompetens

Följande erfarenhetskriterier och kompetensområden ska alltid beaktas vid framtagande av kandidater till valberedningen i föreningen:

- JAKs ideologi
- Samarbetsförmåga
- Brett kontaktnät inom föreningen
- Personlig integritet
- Ej ha en pågående anställning, arvoderat uppdrag eller annat riksfortroendeuppdrag i föreningen
- Kunskap om JAKs bankverksamhet, affärsstrategi, riskhantering, rättsliga ramar och krav m.m.
- Kunskaper i rekrytering, för att kunna identifiera, rekrytera och bedöma kandidater

Presentation av valberedningens förslag

Valberedningens förslag på förtroendevalda och arvodesregler ska presenteras i stämmohandlingarna vid kallelse till föreningsstämma där sådana val ska äga rum.

Valberedningen ska närvara vid föreningsstämma för att presentera sitt samlade förslag till styrelse, etikråd, lekmanarevisorer och arvodesregler samt redogöra för sitt arbete under året.

Inför föreningsstämman i uppdragets slutskede genomförs en utvärdering och uppföljning av arbetet under året, samt vid behov en uppdatering av denna uppdragsbeskrivning. Slutsatser från detta delges föreningsstämman samt den nyvalda valberedningen.

5.3 ETIKRÅDET

Ställning och syfte

Etikrådet väljs av föreningsstämman för att, å medlemmarnas vägnar, belysa etiska och ideologiska frågeställningar med anknytning till JAK:s verksamhet. Etikrådet agerar på uppdrag av föreningsstämman i enlighet med denna uppdragsbeskrivning, och har en fristående och brobyggande funktion gentemot föreningens förtroendeorgan och intressenter. Etikrådet är aktivt i föreningens folkbildningsverksamhet för att främja god banketik.

Uppgifter

Etikrådets arbete ska lyfta fram befintliga problemområden och förebygga uppkomsten av nya. Till skillnad från revisorerna bevakar etikrådet inte primärt formella och juridiska aspekter utan sysslar företrädesvis med principfrågor där man kan komma i konflikt med god etik.

Arbetet ska bedrivas utifrån den grundsyn på rättvisa och solidaritet som föreningen står för, som beskrivs i reglementet. Basen är det goda samtalet om etik, kultur och ideologisk värdegrund. Etikrådets arbetssätt är att genom folkbildning, möten och praktiska initiativ uppmärksamma och klargöra etiska dilemman, lämna råd och synpunkter samt främja samtal och reflektion om god banketik för ett hållbart samhälle. Etikrådet bidrar till att bevara, utveckla och synliggöra föreningens etiska profil i verksamhetens utbud och inriktning. Arbetet bedrivs såväl internt som externt, i samråd med styrelse/medlemsutskott och andra berörda parter.

Etikrådet ska ta fram en egen arbetsordning där det ska beskrivas hur man planerar att genomföra sitt arbete under året, i samråd med medlemsutskottet när så är lämpligt. Etikrådet ska årligen göra arbetsordningen tillgänglig för medlemmarna.

Ansvar och befogenheter

Etikrådet ansvarar för att identifiera och lyfta fram de etiska frågeställningar som är aktuella bland föreningens medlemmar, samt att initiera diskussions- och utbildningstillfällen kring dessa utifrån föreningens värdegrund och riktlinjerna för etik. Etikrådet är remissinstans inför stämmobeslut som rör ändring av stadgar, reglemente och hållbarhetspolicy samt i frågor med anknytning till etik, ideologi och värdegrund.

Etikrådet underlättar kommunikation och förebygger tvister. Vid behov kan etikrådet hjälpa till och föreslå lösningar. Etikrådet kan självständigt ta upp ämnen att behandla.

Etikrådet förbinder sig till tystnadsplikt vad gäller information som kan skada enskild eller företag. De arbetsprotokoll som etikrådet för är inte offentliga, utan endast till för etikrådets interna bruk.

I likhet med lokalavdelningar kan etikrådet äska medel för möten och annan verksamhet i enlighet med sitt uppdrag. Etikrådet kan samverka och föra dialog med externa aktörer vad gäller god banketik efter samråd med medlemsutskottet eller andra berörda parter.

Etikrådets kompetens

Etikrådet är ett unikt organ som syftar till att stärka föreningens etiska och ideologiska arbete. Följande erfarenhetskriterier och kompetensområden bör beaktas vid framtagande av nomineringar till etikrådet.

- JAK:s ideologi
- Engagemang i föreningsliv
- Samarbetsförmåga
- Strategisk kompetens
- Konflikthantering
- Folkbildning
- Förståelse för föreningens bankverksamhet, affärsstrategi, riskhantering, rättsliga ramar och krav m.m.

Avgränsningar av etikrådets befogenheter

Etikrådet behandlar inte primärt formella och juridiska aspekter av verksamheten. Klagomål gentemot anställda i föreningen eller missnöje i enskilda ärenden behandlas genom föreningens sedvanliga klagomålshantering. Dessa kan etikrådet informeras om, och om och när de blivit en principiell etisk fråga kan etikrådet välja att ta upp dem.

Renodlade medlemsfrågor såsom medlemservice eller medlemsrepresentation, hanteras av andra lämpliga instanser inom föreningen.

Antal ledamöter

Etikrådet består av 3–5 medlemmar som väljs av föreningsstämman. Varje ledamot har en mandatperiod på max tre år. Om en ledamot inte kan fullfölja sitt uppdrag kan de övriga i samråd med valberedningen adjungera en person för tiden fram till nästa föreningsstämma.

Samarbete med andra delar av JAK

Till etikrådet kan medlemmar vända sig med önskemål om att en fråga tas upp.

- Förtroendevalda, ideellt engagerade och anställda kan dessutom vända sig till etikrådet utifrån sin speciella funktion och efterfråga synpunkter från etikrådet.
- Frågor kan även väckas av lokalavdelning.

- Föreningsstämman kan ge etikrådet direkta uppdrag.
- Etikrådet nås via föreningens hemsida, e-post, brev, telefon och fysiska möten. På föreningens olika riksarrangemang medverkar ledamöterna i etikrådet så långt det är möjligt.

Förberedelser inför föreningsstämma

Etikrådet sammanställer årligen en rapport om sitt arbete till föreningsstämman.

5.4 LEKMANNAREVISORN

Uppdrag

I enlighet med föreningens stadgar ska lekmannarevisor utses med uppdrag att granska att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Utöver det ska lekmannarevisorn följa och utföra uppdrag i enlighet med anvisningar som meddelas av föreningsstämman så länge de inte strider mot lag, stadgarna eller god sed. Lekmannarevisorn ska ta fram och arbeta efter en arbetsordning som beskriver hur arbetet ska genomföras under året. Arbetsordningen ska vid förfrågan göras tillgänglig för medlemmarna.

Funktionen som lekmannarevisor får inte förväxlas med den uppgift som den auktoriserade revisorn har.

Kompetenskrav

Vid framtagande av nomineringar till lekmannarevisorer bör följande kriterier gällande erfarenhet och kompetens tas i beaktande:

- Kunskap avseende föreningens ideologi och stadgar
- Kunskap kring föreningsformalia
- Noggrannhet, analysförmåga, integritet
- Redovisningskompetens
- Förståelse för föreningens bankverksamhet, affärsstrategi, riskhantering, rättsliga ramar och krav m.m.

Jäv

Den som ska utses till lekmannarevisor får inte vara styrelseledamot i föreningen eller biträda vid föreningens bokföring eller medelsförvaltning eller föreningens kontroll av detta eller gift eller sambo med, syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till någon av dessa. Till lekmannarevisor får inte heller anställd i föreningen eller annan som har en underordnad eller beroendeställning till föreningen utses. Inte heller sådan som står i låneskuld till föreningen eller har förpliktelser som föreningen har ställt säkerhet för om förpliktelsen går utöver vad som normalt sammanhänger med medlemskap i föreningen.

Tillhandahållande av upplysningar

Styrelsen ska ge lekmannarevisorn tillfälle att genomföra sitt arbete i den omfattning som lekmannarevisorn själv anser vara nödvändigt samt lämna de upplysningar som lekmannarevisorn begär.

Tystnadsplikt

Lekmannarevisorn får inte lämna upplysningar till enskild medlem eller utomstående om sådana angelägenheter som vederbörande har fått kännedom om när hen fullgör sitt uppdrag om det kan vara till skada för föreningen.

Upplysningsplikt

En lekmannarevisor är skyldig att till föreningsstämman lämna alla upplysningar som föreningsstämman begär, om det inte skulle vara till väsentlig nackdel för föreningen eller till nämnvärd olägenhet för enskild. En lekmannarevisor är dessutom skyldig att lämna yrkesrevisor och, om föreningen försatts i konkurs, konkursförvaltare de upplysningar som behövs om föreningens angelägenheter.

Rapportering

Lekmannarevisorn ska efter varje räkenskapsår lämna granskningsrapport till föreningsstämman.

Granskningsrapporten ska lämnas till föreningens styrelse senast två veckor före ordinarie föreningsstämma. I rapporten ska lekmannarevisorn uttala sig om de omständigheter som faller in i uppdraget samt kring eventuella anvisningar meddelade av föreningsstämman.

En lekmannarevisor som finner anledning till anmärkning mot någon styrelseledamot ska upplysa om detta i rapporten tillsammans med uppgift om anledningen till anmärkningen.

Utöver det bör lekmannarevisorn i granskningsrapporten även lämna andra upplysningar som denne anser att medlemmarna bör få kännedom om.

5.5 NOMINERINGSKOMMITTÉN**Nomineringar till valberedningen och nomineringskommittén**

Nomineringskommittén tar emot nomineringar till valberedning och nomineringskommitté från medlemmarna, och arbetar även aktivt för att hitta lämpliga kandidater. Nomineringskommittén ska se till att nomineringar till valberedningen uppfyller de krav som ställs på valberedningen (kap. 5.2 Valberedningen, stycket "Valbarhet") samt kontrollera att nomineringarna är korrekta enligt kap. 4.2 Nomineringar.

Nomineringskommittén ska sammanställa ett förslag på valberedning respektive nomineringskommitté som framläggs på föreningens ordinarie föreningsstämma för beslut.

Utse ersättare i valberedningen

Om antalet ledamöter i valberedningen under en mandatperiod skulle understiga tre, ska nomineringskommittén utse ersättare fram till och med nästa ordinarie föreningsstämma.

6 Sekretessbestämmelser

Styrelseledamöter inklusive eventuell stf. vd och arbetstagarrepresentanternas suppleanter, revisorer med suppleanter, övriga förtroendevalda och lokalt aktiva samt anställda ska, då uppdrag påbörjas, underskriva en sekretess- och tystnadsförbindelse som även gäller efter det att uppdrag eller anställning upphört.

Förbindelsen innebär dels att enskilda förhållanden till föreningen inte får obehörigen röjas, dels att inte föreningens interna angelägenheter får obehörigen röjas.

7 Bestämmelser om jäv och intressekonflikter

Medlem, revisor eller anställd, som är jävig i ett ärende får inte handlägga, närvara vid eller delta i beslut i sådant ärende. Blotta misstanken om att jäv föreligger ska leda till att berörd person avstår. Det åligger vederbörande att själv påtala jävssituationen och om hen inte gör det och någon annan känner till förhållandet, åligger det denne att begära en förklaring av den berörda personen. Om ett styrelsebeslut eller motsvarande var beroende av någon som var jävig, är beslutet ogiltigt.

Eventuella jävsregler utöver de som angivits i lag kan fastställas av föreningsstämma.

Om en person under sin period som förtroendevald på riksnivå eller lokalt i en lokalavdelning får en anställning i föreningen ska personen avsäga sig sitt uppdrag senast dagen före första anställningsdagen. Undantagna från denna regel är vd, ställföreträdande vd samt arbetstagarledamöter.

Med *intressekonflikt* menas varje situation, där föreningen eller någon av dess medarbetare har ett annat intresse – ekonomiskt eller personligt – än medlemmens av resultatet av den tjänst som tillhandahålls medlemmen eller av den

transaktion som genomförs för medlemmens räkning och att detta medför en väsentlig risk för att medlemmens intressen påverkas negativt.

föreningen ska upprätta ändamålsenliga rutiner för att alltid säkerställa att det görs en bedömning av vad som är bäst för medlemmen så att medlemmar, som använder våra tjänster, alltid behandlas korrekt.

8 Arvoden och kostnadsersättningar för riksförtroendevalda och ideellt engagerade medlemmar

8.1 REGLER FÖR KOSTNADSERSÄTTNINGAR FÖR AV FÖRENINGSSTÄMMAN UTSEDDA FÖRTROENDEVALDA

Resekostnadsersättning

Ersättning för utlägg för resa och eventuell parkering betalas ut mot kvitto, som bifogas reseräkningen. Mest praktiskt är dock att JAK faktureras direkt av biljettförsäljaren så att utlägg inte behöver göras. JAK anser att allmänna och miljövänliga kommunikationsmedel används i möjligaste mån. Vid användning av egen bil ersätts körd sträcka med av Skatteverket rekommenderad skattefri ersättning.

Kost

Kost betalas av JAK när den ingår i mötesarrangemanget. Mat, fika, dryck, o.s.v. före eller efter ett möte, till exempel under resa till och från ett styrelsemöte, bekostas inte av JAK.

Övriga kostnadsersättningar

Utlägg för logi, kontorsmateriel, kopiering, porto etcetera betalas ut mot kvitto på kostnaderna.

8.2 REGLER FÖR ARVODEN OCH KOSTNADSERSÄTTNINGAR VID LOKALT ARBETE

Ingen arvodering sker för lokalt arbete. Kostnadsersättning utgår i enlighet med lokalavdelningarnas respektive budget.

JAK

MEDLEMSBANK REGLEMENTE

Innehållsförteckning

1 STYRANDE DOKUMENT.....	68
2 VAD ÄR JAK?.....	68
2.1 IDENTITET.....	68
2.2 VÄRDEGRUND.....	68
2.3 EN SUND EKONOMI.....	68
3 VERKSAMHET.....	69
3.1 FOLKBILDNING OCH LOKAL VERKSAMHET.....	69
3.2 BANKVERKSAMHET.....	69
4 MEDLEMSDEMOKRATI.....	70
4.1 FÖRENINGSSTÄMMA.....	70
4.2 NOMINERINGAR.....	70
5 UPPDRAGSBESKRIVNINGAR.....	70
5.1 STYRELSE.....	70
5.2 VALBEREDNINGEN.....	72
5.3 ETIKRÅDET.....	74
5.4 LEKMANNAREVISORN.....	75
5.5 NOMINERINGSKOMMITTÉN.....	77
6 SEKRETESSBESTÄMMELSER.....	78
7 BESTÄMMELSER OM JÄV OCH INTRESSEKONFLIKTER.....	78
8 ARVODEN OCH KOSTNADSERSÄTTNINGAR FÖR RIKSFÖRTROENDEVALDA OCH IDEELLT ENGAGERADE MEDLEMMAR.....	78
8.1 REGLER FÖR KOSTNADSERSÄTTNINGAR FÖR AV FÖRENINGSSTÄMMAN UTSEDDA FÖRTROENDEVALDA.....	78
8.2 REGLER FÖR ARVODEN OCH KOSTNADSERSÄTTNINGAR VID LOKALT ARBETE.....	79

1 Styrande dokument

Föreningens ändamål och grundläggande regelverk uttrycks i *stadgar* som beslutas av föreningsstämman. Stadgarna är det formella fundamentet för JAK Medlemsbank ([nedan ”Föreningen”](#)). Beslut om ändringar av föreningens stadgar ska ske i enlighet med [vid var tid](#) gällande [lagstiftning](#) ~~föreningslag, f.n. 7 kap. §§ 14–16 i lag (1995:1570) om medlemsbanker.~~

Reglementet uttrycker vad JAK är och står för, samt beskriver utöver stadgarna de viktigaste funktionerna och regelverken inom JAK. Grunden för verksamheten i JAK beskrivs i Identitet, Värdegrund, Etisk ekonomi och Verksamhetsinriktning. Dessa delar ska ses som styrande för den långsiktiga planeringen av ~~banken~~ [föreningens](#) arbete. Beslut om ändringar i kapitel 2–3 sker på ~~årsstämman~~ [ordinarie föreningsstämma](#) med stöd av minst ¾ majoritet.

~~Förutom~~ [Utöver](#) stadgar och reglemente, styrs ~~JAK Medlemsbank~~ [föreningen](#) av vid varje tid gällande ~~lagstiftningar och förordningar.~~

2 Vad är JAK?

2.1 IDENTITET

JAK Medlemsbank (JAK) startade 1965 som Jord Arbeta Kapital – riksförening för ekonomisk frigörelse, med danska J.A.K. som förebild och har sitt namn efter de tre faktorer vars samverkan ligger till grund för all produktion; Jord, Arbeta och Kapital. Sedan 1998 är JAK en medlemsbank med en rikstäckande verksamhet.

JAK är en öppen och demokratisk kooperativ bank som styrs av medlemmarna med föreningsstämman som högsta beslutande organ.

JAK vill vara en del av den folkrörelse som vill ändra villkoren i ekonomin, både lokalt och internationellt. JAKs bidrag är främst att genom ett praktiskt exempel visa att bankverksamhet kan bedrivas med samarbete som grund i stället för konkurrens. Inom JAK finns även utrymme för debatt och folkbildning inom räntefri, rättvis och uthållig ekonomi.

2.2 VÄRDEGRUND

Vi anser att

- ekonomisk frigörelse innebär att människor kan göra sina livsval utifrån intressen och förmågor, vilket bidrar till ett hållbart samhälle.
- respekt, solidaritet, mångfald och jämbördighet ska prägla mötet människor emellan, så att allas åsikter och meningar kan göra sig gällande med samma tyngd.
- hållbarhet och ett långsiktigt perspektiv är grundläggande för en god samhällsutveckling.
- solidaritet och gemensam nytta ska vara vägledande i alla ekonomiska relationer.
- räntefri finansiering främjar hållbara investeringar.
- det ekonomiska systemet ska präglas av rättvisa och hushållning och underlätta en jämnare fördelning av de ekonomiska resurserna.
- sunda lokala ekonomier är grunden för en sund global ekonomi.
- pengar ska vara ett bytesmedel för utbyte av varor och tjänster, inte ett medel för spekulation.

2.3 EN SUND EKONOMI

Vi anser att

- all verksamhet ska ske på ett hållbart sätt, med ökad rättvisa som mål och med hänsyn till både människors levnadssituation och naturens resurser. JAK hävdar att det finns ett starkt samband mellan ekologisk och ekonomisk hållbarhet.
- transaktioner mellan parter ska baseras på ömsesidig nytta.
- en långgivare inte ska utnyttja sin maktposition i utlåningen till att berika sig på en låntagare.
- i alla finansiella avtal ingår att risk för förlust delas av båda parter.
- spekulation och ocker (dvs en oskäligt hög ränta) motverkar en sund ekonomi.
- ~~all betalning för sparande och lån utöver vad som motsvarar de verkliga och skäliga kostnaderna som låneverksamheten medför för långivaren ska betraktas som ränta.~~

3 Verksamhet

3.1 FOLKBILDNING OCH LOKAL VERKSAMHET

Lokalt aktiva medlemmar verkar för att sprida idén om en sund, rättvis och hållbar ekonomi och vilken roll JAK spelar i en sådan. Lokalt anordnas även kurser, både ~~i mer~~ JAK-specifika och mer generellt hållna inom ramen för JAKs idéer och värdegrund.

Aktiva medlemmar är centrala för spridningen av JAKs idéer och därför kommer JAK att fortsätta arbeta för ökad öppenhet, större delaktighet och ett ökat engagemang bland medlemmarna.

JAK strävar efter att kunna påverka samhällets syn på ekonomi mot en mer hållbar, solidarisk och rättvis inriktning, genom debattartiklar och kurser för alla intresserade. JAK visar genom sin bankverksamhet att det inte är nödvändigt att tänka i banor av maximerad vinst, bonus och aktieutdelning för att driva en lönsam bankverksamhet.

Tidningen Grus&Guld ges ut av JAK och har som främsta uppgift att sätta in de värderingar som JAK står för i ett sammanhang, samt visa på positiva exempel på hållbar ekonomi.

3.2 BANKVERKSAMHET

~~JAKs Föreningens~~ bankverksamhet (~~banken~~) bygger på tanken om medlemsnytta och att ett annat ekonomiskt tänk än det nu rådande är möjligt. Det ska vara möjligt för den som är skuldsatt att bli skuldfri under sin livstid.

I JAK tar inte medlemmarna ränta av varandra. Detta innebär att ränta och avgifter, som inkluderar överskott för att garantera långsiktighet och täckning av kreditförluster, anpassas efter självkostnadsprincipen så att de inte medför omfördelning av ägande och vinst ges inte till ägarna.

Enligt Konsumentkreditlagen anges effektiv ränta för varje lån, där ränta och kostnader för lånet ingår.

Banken ägnar sig inte åt någon form av spekulation, delar inte ut ränta på sparade medel och inte heller bonusar till personal eller ledning.

Banken ska sträva efter att erbjuda banktjänster framför allt till projekt och företag vars verksamhet ligger i linje med JAKs värderingar om en hållbar ekonomi.

Banken äger rätt att öppna ett kostnadsfritt medlemskonto, enligt vid var tid gällande villkor som återfinns på ~~banken~~ [föreningens](#) hemsida, för medlems räkning samt att begära in information från medlem, enligt vid var tid gällande lag [stiftning](#), för att öppna bankkonto.

4 Medlemsdemokrati

4.1 ~~STÄMMA~~FÖRENINGSSTÄMMA

Regler för ~~stämma~~föreningsstämman genomförande finns i stadgarna ~~§§ 14–15~~. ~~Stämmohandlingar—dagordning, årsredovisning, revisionsberättelser, förslag från styrelsen, motioner samt valberedningens förslag—ska på begäran från medlem skickas till av medlemmen angiven e-postadress i samband med att kallelse sker.~~

4.2 NOMINERINGAR

Direkt efter att föreningsstämman är avslutad påbörjas nomineringsperioden. Alla medlemmar har rätt att nominera kandidater till nomineringskommitté, styrelse, valberedning, revisorer och etikråd. För att en nominering ska vara giltig måste följande kriterier vara uppfyllda:

1. Den nominerade måste vara medlem och vara myndig.
2. Den nominerade måste vara tillfrågad för det uppdrag hen nominerats till.
3. En presentation av den nominerade ska lämnas tillsammans med nomineringen.

Samtliga nomineringar utom nomineringar till nomineringskommitté ska lämnas senast den 1 februari för att behandlas innevarande år.

Nomineringar till valberedning och nomineringskommitté

Den som nominerats till valberedningen ska även uppfylla de krav som ställs på valberedningen, se kap. 5.5

Nomineringskommittén. Därför bör den nominerade ha tagit del av både uppdragsbeskrivning och arbetsordningen för valberedningen. Presentationen av den nominerade ska innehålla uppgifter som visar att hen uppfyller de krav som listas i ovannämnda stycke.

Nomineringar till valberedningen lämnas till nomineringskommittén.

Nomineringskommittén hanterar även nomineringar till nomineringskommittén i enlighet med kap. 5.5

Nomineringskommittén.

Nomineringar till styrelse, lekmannarevisor och etikråd

Nomineringar till styrelse, lekmannarevisor och etikråd lämnas till valberedningen som hanterar dem i enlighet med kap. 5.2 Valberedningen.

5 Uppdragsbeskrivningar

Alla förtroendevalda åtar sig att följa ~~banken~~föreningens stadgar, arbetsordning/reglemente och andra av ~~stämma~~föreningsstämman fastställda regler som rör uppdraget.

Vid behov kan förtroendevald erhålla anpassad utbildning för att säkerställa att denne kan fullgöra sitt åtagande på bästa sätt.

5.1 ~~JAK MEDLEMSBANKS~~STYRELSE

Ställning och syfte

Styrelsen är ~~medlemsbank~~föreningens högsta förvaltningsorgan under ~~stämma~~föreningsstämman. Den svarar för ~~medlemsbank~~föreningens organisation och förvaltning av dess angelägenheter. Styrelsen består av förtroendevalda som tillsätts av ~~stämma~~föreningsstämman, tillsammans med vd, i förekommande fall ställföreträdande vd, samt arbetstagarrepresentanter.

Grundläggande kompetenskrav för styrelsen och dess ledamöter anges i uppdragsbeskrivningen för **JAK Medlemsbankföreningens** valberedning nedan.

Styrelsen ska verkställa **stämmaföreningsstämman**s beslut och har till sitt förfogande ett kontor under ledning av den verkställande direktören. Huvudkontoret är förlagt till Skövde, men styrelsen kan även etablera ett eller flera regionkontor. Efter begäran från medlemmar kan styrelsen besluta att inrätta lokalavdelning.

Styrelsen och vd företräder **JAK Medlemsbankföreningen**. Styrelsen utses av föreningsstämman och vd av styrelsen. Föreningsstämman ska årligen granska styrelsens och vd:s förvaltning och ta ställning till beviljande av ansvarsfrihet.

Ett uppdrag som styrelseledamot upphör i förtid om ledamoten själv eller **stämmaföreningsstämman** begär det, liksom vd:s **uppdrag** om vd själv eller styrelsen begär det. Styrelsen uppträder aldrig själv verkställande, utan agerar genom uppdrag till vd.

Styrelsen ska ta hänsyn till vad som vid varje tid är möjligt att åstadkomma och vilka resurser som står till förfogande.

Styrelsen ska ta fram en egen arbetsordning där det ska beskrivas hur man planerar att genomföra sitt arbete under året. Styrelsen ska årligen göra arbetsordningen tillgänglig för medlemmarna, samt bereda möjlighet för övriga grupper av förtroendevalda att informera medlemmarna om sina arbetsordningar.

Ansvar och befogenheter

Styrelsen ska behandla övergripande och långsiktiga frågor av icke löpande natur samt frågor av ovanlig beskaffenhet eller av stor betydelse i övrigt, och således icke sådana som utgör löpande förvaltning och därmed enligt lag ingår i vd:s behörighet, eller som i övrigt tillhör vd:s ansvarsområde enligt **JAK Medlemsbankföreningens** stadgar, riktlinjer och instruktioner eller styrelsens delegeringsbeslut.

Väsentliga förändringar som avser verksamhet och administration beslutas av styrelsen. I övrigt är styrelsen skyldig att följa gällande regelverk.

Styrelsen ska fastställa mål och strategier för föreningens verksamhet och utvecklingsarbete, samt försäkra sig om att interna instruktioner för styrning och intern information fastställs för de viktigaste verksamhetsområdena. Detta ska göras i enlighet med vad som uttrycks om identitet, värdegrund och verksamhetsinriktning i detta reglemente.

Ledamöter

Inom sig utser styrelsen vice ordförande. Suppleanterna för arbetstagarrepresentanter och vd kallas till varje möte och ska hålla sig uppdaterade. Suppleanter som ej tjänstgör har yttranderätt, men ej rösträtt.

Styrelsen kan utse ett arbetsutskott (styrelsens AU) där styrelsens ordförande, vice ordförande, verkställande direktör och ställföreträdande verkställande direktör ingår. I AU kan även arbetstagarrepresentant ingå. Styrelsens AU ser till att alla frågor är förberedda och genomarbetade innan de skickas ut till övriga ledamöter i styrelsen tillsammans med kallelsen.

Den som av **stämmaföreningsstämman** är vald till styrelseuppdrag har en mandatperiod på maximalt tre år och kan sitta högst nio år i följd. Därefter kan omval till förnyat styrelseuppdrag ske efter ett uppehåll av sex år.

Om situation skulle uppstå då ordförande under pågående mandatperiod inte kan fullfölja uppdraget, träder i första hand vice ordförande in. Skulle vice ordförande inte kunna åta sig uppdraget som ordförande, ska av styrelsen utsedd person i styrelsen träda in som ordförande fram till nästkommande **årsstämmaordinarie föreningsstämma**. Person som träder in som ordförande, erhåller för resten av perioden ordförandes arvode.

Samarbete med andra delar av JAK

Styrelsen ska, i möjligaste mån, finnas representerad på föreningens riksarrangemang.

Styrelsen ska även ha löpande kontakter med extern revisor, valberedning, etikråd och lekmanrevisorer.

Förbereda och genomföra föreningsstämma

Styrelsen ansvarar för att förbereda och genomföra årlig föreningsstämma så att den tar de beslut som krävs av föreningen. På föreningsstämma ska styrelsen rapportera om händelser under det gångna verksamhetsåret samt avlägga rapport om uppdrag från tidigare års föreningsstämmor.

Styrelsen ska även ansvara för att motioner bereds och informera om planeringen för kommande års verksamhet och budget.

Styrelsens kompetens

I finansiella institut krävs att styrelsen ska kunna fatta välinformerade beslut. Följande erfarenhetskriterier och kompetensområden ska alltid beaktas vid framtagande av kravprofil för styrelseordförande och styrelseledamot i **JAK Medlemsbankföreningen**:

- JAKs ideologi
- Ledarskap
- Samarbetsförmåga
- Finansiella marknader
- Rättsliga ramar och krav (finansiella regelverk, lagar, föreskrifter)
- Strategisk planering och förståelse av en banks affärsstrategi eller affärsplan och hur den genomförs
- Riskhantering (att identifiera, bedöma, övervaka, kontrollera och mildra de huvudsakliga typer av risker som en bank utsätts eller kan komma att utsättas för)
- Bedömningar av bankers effektivitet och av förmågan att skapa effektiv styrning, övervakning och kontroll
- Tolkning av kreditinstituts finansiella information och identifiering av viktiga frågor på basis av denna information samt av lämpliga kontroller och åtgärder.

Utöver ovanstående kompetensområden kompletterar valberedningen kravprofilen med de specifika kompetensbehov som framkommit under valberedningens behovsanalys inför det aktuella valet.

5.2 VALBEREDNINGEN

Ställning och syfte

Enligt stadgarna (§§ 14–15) ska **JAK Medlemsbank ha en valberedning som utses av föreningsstämman.**

Valberedningen är **ett** förenings**organ**~~stämman~~~~organ~~ med uppgift att bereda **stämma**~~föreningsstämma~~ns beslut i val- och arvodesfrågor. Valberedningens ledamöter ska tillvarata medlemmarnas gemensamma intressen och får inte obehörigen röja vad som förekommit i valberedningsarbetet. Valberedningens arbete pågår under hela året från **stämma**~~föreningsstämma~~ till **stämma**~~föreningsstämma~~ i enlighet med sitt uppdrag enligt detta dokument. För själva arbetsprocessen utarbetar valberedningen en specifik arbetsordning.

Dokumentets beslutsordning

Uppdragsbeskrivningen ska fastställas, eller vid behov revideras, vid varje ordinarie föreningsstämma.

Valberedningens sammankallande ansvarar för att uppdragsbeskrivningen kommuniceras och tillämpas i valberedningens arbete.

Valberedningens sammansättning och beslutsförhet

Stämman~~Föreningsstämman~~ ska välja en valberedning bestående av 3–5 ledamöter, varav en väljs som sammankallande. Inom sig utser valberedningen en vice sammankallande. Ingen ersättare utses om ledamot i valberedningen lämnar sitt förtroendeuppdrag i förtid. Valberedningen måste dock bestå av minst tre ledamöter. Om

antalet ledamöter skulle understiga tre ska ersättare utses av föreningsstämma eller av den som föreningsstämman därtill förordnar.

Uppgifter om namnen på aktuella ledamöter i valberedningen ska finnas på [JAK Medlemsbankföreningens](#) hemsida.

Valberedningen ska sträva efter att fatta beslut i konsensus. Valberedningen är beslutsför då minst tre av ledamöterna är närvarande. För giltigt beslut krävs att det biträds av minst tre ledamöter. Vid lika röstetal har sammankallande ej utslagsröst.

Valberedningens uppdrag

Valberedningen ska till föreningsstämman lämna förslag till styrelseordförande, styrelseledamöter, etikråd samt externrevisorer och lekmannarevisorer.

Valberedningen ska till stämman även lämna förslag till arvoden inklusive arvodesregler för alla riksförtroendevalda.

Se även kap. 8 [Arvoden och kostnadsersättningar för riksförtroendevalda](#).

På [JAK Medlemsbankföreningens](#) webbplats ska uppgift lämnas om hur medlemmar kan lämna förslag på lämpliga kandidater till olika förtroendeposter.

Mångfaldspolicy

Vid nominering av styrelseledamöter ska valberedningen beakta en bred uppsättning egenskaper och kunskaper för att bland annat främja mångfald i styrelsen. Grundläggande kriterier är bland annat kön, utbildningsbakgrund och yrkeserfarenhet, geografisk spridning och ursprung. Vidare bör diskrimineringslagstiftningens grunder beaktas genom att mångfald ses som positivt i fråga om könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Ovanstående kriterier bör vara vägledande för nomineringar även till övriga organ.

Valberedningens kompetens

Följande erfarenhetskriterier och kompetensområden ska alltid beaktas vid framtagande av kandidater till valberedningen i [JAK Medlemsbankföreningen](#):

- JAKs ideologi
- Samarbetsförmåga
- Brett kontaktnät inom föreningen
- Personlig integritet
- Ej ha en pågående anställning, arvoderat uppdrag eller annat riksförtroendeuppdrag i [JAK Medlemsbankföreningen](#)
- Kunskap om JAKs bankverksamhet, affärsstrategi, riskhantering, rättsliga ramar och krav m.m.
- Kunskaper i rekrytering, för att kunna identifiera, rekrytera och bedöma kandidater

Presentation av valberedningens förslag

Valberedningens förslag på förtroendevalda och arvodesregler ska presenteras i stämmohandlingarna vid kallelse till föreningsstämma där sådana val ska äga rum.

Valberedningen ska närvara vid föreningsstämma för att presentera sitt samlade förslag till styrelse, etikråd, lekmannarevisorer och arvodesregler samt redogöra för sitt arbete under året.

Inför [stämmaföreningsstämman](#) i uppdragets slutskede genomförs en utvärdering och uppföljning av arbetet under året, samt vid behov en uppdatering av denna uppdragsbeskrivning. Slutsatser från detta delges [stämmaföreningsstämman](#) samt den nyvalda valberedningen.

5.3 ETIKRÅDET

Ställning och syfte

Etikrådet väljs av [stämmaföreningsstämman](#) för att, å medlemmarnas vägnar, ~~bevara JAKs verksamhet ur etisk synvinkel.~~ [belysa etiska och ideologiska frågeställningar med anknytning till JAK:s verksamhet. Etikrådet agerar på uppdrag av föreningsstämman i enlighet med denna uppdragsbeskrivning, och har en fristående och brobyggande funktion gentemot föreningens förtroendeorgan och intressenter. Etikrådet är aktivt i föreningens folkbildningsverksamhet för att främja god banketik.](#)

Uppgifter

Etikrådets arbete ska lyfta fram befintliga problemområden och förebygga uppkomsten av nya. Till skillnad från revisorerna bevakar etikrådet inte primärt formella och juridiska aspekter utan sysslar företrädesvis med principfrågor där man kan komma i konflikt med god etik.

Arbetet ska bedrivas utifrån den grundsyn på rättvisa och solidaritet som [JAK-föreningen](#) står för, som beskrivs i reglementet. [Basen är det goda samtalet om etik, kultur och ideologisk värdegrund.](#) Etikrådets arbetssätt är att [genom folkbildning, möten och praktiska initiativ](#) uppmärksamma och klargöra etiska dilemman, lämna råd och synpunkter samt främja samtal och reflektion [om god banketik för ett hållbart samhälle. Etikrådet bidrar till att bevara, utveckla och synliggöra föreningens etiska profil i verksamhetens utbud och inriktning. Arbetet bedrivs såväl internt som externt, i samråd med styrelse/medlemsutskott och andra berörda parter.](#)

Etikrådet ska ta fram en egen arbetsordning där det ska beskrivas hur man planerar att genomföra sitt arbete under året, [i samråd med medlemsutskottet när så är lämpligt.](#) Etikrådet ska årligen göra arbetsordningen tillgänglig för medlemmarna.

Ansvar och befogenheter

Etikrådet ansvarar för att identifiera och lyfta fram de etiska frågeställningar som är aktuella bland föreningens medlemmar, samt att initiera diskussions- och utbildningstillfällen kring dessa utifrån [JAKs-föreningens](#) värdegrund och riktlinjerna för etik. [Etikrådet är remissinstans inför stämmobeslut som rör ändring av stadgar, reglemente och hållbarhetspolicy samt i frågor med anknytning till etik, ideologi och värdegrund.](#)

Etikrådet underlättar kommunikation och förebygger tvister. Vid behov kan etikrådet hjälpa till och föreslå lösningar. Etikrådet kan självständigt ta upp ämnen att behandla.

Etikrådet förbinder sig till tystnadsplikt vad gäller information som kan skada enskild eller företag. De arbetsprotokoll som etikrådet för är inte offentliga, utan endast till för etikrådets interna bruk.

[I likhet med lokalavdelningar kan etikrådet äska medel för möten och annan verksamhet i enlighet med sitt uppdrag. Etikrådet kan samverka och föra dialog med externa aktörer vad gäller god banketik efter samråd med medlemsutskottet eller andra berörda parter.](#)

Etikrådets kompetens

Etikrådet är ett unikt organ som syftar till att stärka [JAKs-föreningens](#) etiska och ideologiska arbete. Följande erfarenhetskriterier och kompetensområden bör beaktas vid framtagande av nomineringar till etikrådet.

- JAK:s ideologi
- Engagemang i föreningsliv
- Samarbetsförmåga
- Strategisk kompetens
- Konfliktantering
- [Folkbildning](#)

- Förståelse för [JAKs-föreningens](#) bankverksamhet, affärsstrategi, riskhantering, rättsliga ramar och krav m.m.

Avgränsningar av etikrådets befogenheter

[Etikrådet behandlar inte primärt formella och juridiska aspekter av verksamheten.](#) Klagomål gentemot anställda i [bankenföreningen](#) eller missnöje i enskilda ärenden behandlas genom [bankenföreningens](#) sedvanliga klagomålshantering. Dessa kan etikrådet informeras om, och om och när de blivit en principiell etisk fråga kan etikrådet välja att ta upp dem. ~~Varje halvår tar etikrådet del av en översiktlig sammanställning av inkomna klagomålsärenden.~~ [Renodlade medlemsfrågor såsom medlemservice eller medlemsrepresentation, hanteras av andra lämpliga instanser inom föreningen.](#)

Antal ledamöter

Etikrådet består av 3–5 medlemmar som väljs av föreningsstämman. Varje ledamot har en mandatperiod på max tre år. Om en ledamot inte kan fullfölja sitt uppdrag kan de övriga ~~två~~ i samråd med valberedningen adjungera en ~~ny tredje~~ person för tiden fram till nästa ~~stämma~~ [föreningsstämma](#).

Samarbete med andra delar av JAK

Till etikrådet kan medlemmar vända sig med önskemål om att en fråga tas upp.

- Förtroendevalda, ideellt engagerade och anställda kan dessutom vända sig till etikrådet utifrån sin speciella funktion och efterfråga synpunkter från etikrådet.
- Frågor kan även väckas av lokalavdelning.
- ~~Stämman~~ [Föreningsstämman](#) kan ge etikrådet direkta uppdrag.
- Etikrådet nås via [JAKs-föreningens](#) hemsida, e-post, brev, telefon och fysiska möten. På [JAKs-föreningens](#) olika riksarrangemang medverkar ledamöterna i etikrådet så långt det är möjligt.

~~När så behövs för etikrådet frågor vidare till rätt instans, som kan vara t.ex. styrelsen, revisor, klagomålsansvarig, vd eller annan ansvarig.~~

Förberedelser inför föreningsstämma

Etikrådet sammanställer årligen en rapport om ~~sitt arbete~~ ~~sina ärenden~~ till ~~stämma~~ [föreningsstämman](#).

5.4 LEKMANNAREVISORN

~~Ställning och syfte~~ [Uppdrag](#)

~~Lekmannarevisor utses, i enlighet med möjligheten som ges i lagen om medlemsbanker, med uppgift att granska verksamheten på uppdrag av stämman. I enlighet med föreningens stadgar ska lekmannarevisor utses med uppdrag att granska att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Utöver det ska lekmannarevisorn följa och utföra uppdrag i enlighet med anvisningar som meddelas av föreningsstämman så länge de inte strider mot lag, stadgarna eller god sed. Lekmannarevisorn ska ta fram och arbeta efter en arbetsordning som beskriver hur arbetet ska genomföras under året. Arbetsordningen ska vid förfrågan göras tillgänglig för medlemmarna.~~

[Funktionen som lekmannarevisor får inte förväxlas med den uppgift som den auktoriserade revisorn har.](#)

~~Uppgifter~~

~~Lekmannarevisorns uppgift är att granska verksamheten så att den, ur ett medlemsperspektiv, bedrivs på ett ändamålsenligt och korrekt sätt. Funktionen som lekmannarevisor får inte förväxlas med den uppgift som den auktoriserade revisorn har. Den auktoriserade revisorn, som också väljs av stämman, har till uppgift att granska bankens årsredovisning jämte räkenskaper och förvaltning enligt god revisionsred, samt lämna förslag till stämman i frågan om styrelsens ansvar.~~

Lekmannarevisorn ska ta fram en egen arbetsordning där det ska beskrivas hur man planerar att genomföra sitt arbete under året. Lekmannarevisorn ska årligen göra arbetsordningen tillgänglig för medlemmarna.

Ansvar och befogenheter

Kraven och förväntningarna på en lekmannarevisor finns närmare specificerade genom

- ~~Medlemsbankens stadgar § 12 REVISION: "Stämman ska välja minst en och högst två ordinarie revisorer och med vardera en personlig suppleant. Mandattiden för samtliga är ett år. Dessa ska vara auktoriserade revisorer. Stämman ska vidare välja en lekmannarevisor med en personlig suppleant. Minst en auktoriserad revisor är skyldig att närvara vid stämman."~~
- ~~Lag om medlemsbanker (1995:1570), kap. 7 b §§ 1–20.~~

Enligt stadgarna ska lekmannarevisorn således ha insikt i och erfarenhet av redovisning samt ekonomi- och förvaltningsfrågor. Om en lekmannarevisor anser sig sakna vissa kunskaper kan JAK och den valda revisorn komma överens om någon utbildning för att säkerställa att den valda lekmannarevisorn kan fullgöra sitt åtagande på bästa sätt. I lag om medlemsbanker kapitel 7 b anges närmare förutsättningar beträffande behörighetsgrunder samt jävsfrågor som valberedningen måste beakta i samband med att den utarbetar sitt förslag till stämman om en kandidat till posten som lekmannarevisor.

En lekmannarevisor får, enligt lag om medlemsbanker, vid granskningen inte anlita någon som inte är behörig att vara revisor. Om medlemsbanken har anställda personer eller delegater med uppgift att uteslutande eller huvudsakligen sköta bankens interna revision får lekmannarevisorn anlita dessa personer i den utsträckning det är förenligt med god revisionssed.

Lekmannarevisorns kompetens Kompetenskrav

Lekmannarevisorns uppgift är att granska verksamheten så att den, ur ett medlemsperspektiv, bedrivs på ett ändamålsenligt och korrekt sätt. Följande erfarenhetskriterier och kompetensområden bör beaktas vid Vid framtagande av nomineringar till lekmannarevisorer bör följande kriterier gällande erfarenhet och kompetens tas i beaktande:

- Kunskap avseende JAKs förenings ideologi och stadgar
- ~~Förvaltnings~~ pråk
- Kunskap kring F föreningsformalia
- Noggrannhet, analysförmåga, integritet
- Redovisningskompetens
- Förståelse för JAKs förenings bankverksamhet, affärsstrategi, riskhantering, rättsliga ramar och krav m.m.

Jäv

Den som ska utses till lekmannarevisor får inte vara styrelseledamot i föreningen eller biträda vid föreningens bokföring eller medelsförvaltning eller föreningens kontroll av detta eller gift eller sambo med, syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till någon av dessa. Till lekmannarevisor får inte heller anställd i föreningen eller annan som har en underordnad eller beroendeställning till föreningen utses. Inte heller sådan som står i låneskuld till föreningen eller har förpliktelser som föreningen har ställt säkerhet för om förpliktelsen går utöver vad som normalt sammanhänger med medlemskap i föreningen.

Antal revisorer

Enligt JAK Medlemsbanks stadgar väljs en lekmannarevisor av stämman föreningsstämman, tillsammans med en ersättare om den ordinarie lekmannarevisorn inte kan fullfölja sitt arbete.

Samarbete med andra delar av JAK Tillhandahållande av upplysningar

Styrelsen ska ge lekmannarevisorn tillfälle att genomföra ~~granskningen sitt arbete~~ i den omfattning som lekmannarevisorn själv anser vara nödvändigt samt lämna de upplysningar ~~och det biträde~~ som lekmannarevisorn begär.

Tystnadsplikt

Lekmannarevisorn får inte lämna upplysningar till enskild medlem eller utomstående om sådana angelägenheter, som vederbörande har fått kännedom om när hen fullgör sitt uppdrag, om det kan vara till skada för ~~banken~~ föreningen.

Upplysningsplikt

En lekmannarevisor är skyldig att till ~~stämma~~ föreningsstämman lämna alla upplysningar som ~~stämma~~ föreningsstämman begär, om det inte skulle vara till väsentlig nackdel för ~~banken~~ föreningen eller till nämnvärd olägenhet för enskild ~~person/medlem~~. En lekmannarevisor är dessutom ~~enligt lag~~ skyldig att lämna yrkesrevisor och, om ~~banken~~ föreningen försatts i konkurs, konkursförvaltare de upplysningar som behövs om ~~banken~~ föreningens angelägenheter.

Förberedelser inför föreningsstämma Rapportering

~~Lekmannarevisorn ska till stämman ta fram en granskningsrapport enligt lag om medlemsbanker (1995:1570), kap. 7 b § 6.~~

~~Stämman kan också ge särskilda uppdrag till lekmannarevisorn som rapporterar resultatet till kommande stämma.~~

Lekmannarevisorn ska efter varje räkenskapsår lämna granskningsrapport till föreningsstämman.

Granskningsrapporten ska lämnas till föreningens styrelse senast två veckor före ordinarie föreningsstämma. I rapporten ska lekmannarevisorn uttala sig om de omständigheter som faller in i uppdraget samt kring eventuella anvisningar meddelade av föreningsstämman.

En lekmannarevisor som finner anledning till anmärkning mot någon styrelseledamot ska upplysa om detta i rapporten tillsammans med uppgift om anledningen till anmärkningen.

Utöver det bör lekmannarevisorn i granskningsrapporten även lämna andra upplysningar som denne anser att medlemmarna bör få kännedom om.

5.5 NOMINERINGSKOMMITTÉN**Nomineringar till valberedningen och nomineringskommittén**

Nomineringskommittén tar emot nomineringar till valberedning och nomineringskommitté från medlemmarna, och arbetar även aktivt för att hitta lämpliga kandidater. Nomineringskommittén ska se till att nomineringar till valberedningen uppfyller de krav som ställs på valberedningen (kap. 5.27.2 Valberedningen, stycket ”Valbarhet”) samt kontrollera att nomineringarna är korrekta enligt kap. 4.26.2 Nomineringar.

Nomineringskommittén ska sammanställa ett förslag på valberedning respektive nomineringskommitté som framläggs på föreningens ~~årsstämma~~ ordinarie föreningsstämma för beslut.

Utse ersättare i valberedningen

Om antalet ledamöter i valberedningen under en mandatperiod skulle understiga tre, ska nomineringskommittén utse ersättare fram till och med nästa ~~årsstämma~~ ordinarie föreningsstämma.

6 Sekretessbestämmelser

Styrelseledamöter inklusive eventuell stf. vd och arbetstagarrepresentanters suppleanter, revisorer med suppleanter, övriga förtroendevalda och lokalt aktiva samt anställda ska, då uppdrag påbörjas, underskriva en sekretess- och tystnadsförbindelse som även gäller efter det att uppdrag eller anställning upphört.

Förbindelsen innebär dels att enskilda förhållanden till [bankenföreningen](#) inte får obehörigen röjas, dels att inte [bankenföreningen](#)s interna angelägenheter får obehörigen röjas.

7 Bestämmelser om jäv och intressekonflikter

Medlem, revisor eller anställd, som är jävig i ett ärende får inte handlägga, närvara vid eller delta i beslut i sådant ärende. Blotta misstanken om att jäv föreligger ska leda till att berörd person avstår. Det åligger vederbörande att själv påtala jävssituationen och om hen inte gör det och någon annan känner till förhållandet, åligger det denne att begära en förklaring av den berörda personen. Om ett styrelsebeslut eller motsvarande var beroende av någon som var jävig, är beslutet ogiltigt.

Eventuella jävsregler utöver de som angivits i lag kan fastställas av föreningsstämma.

Om en person under sin period som förtroendevald på riksnivå eller lokalt i en lokalavdelning får en anställning i [JAK Medlemsbankföreningen](#) ska personen avsäga sig sitt uppdrag senast dagen före första anställningsdagen. Undantagna från denna regel är vd, och ställföreträdande vd (~~lag om medlemsbanker (1995:1570)~~) samt ~~de styrelsemedlemmar arbetstagarledamöter, som är anställda på JAK Medlemsbank och omfattas av lag om styrelserepresentation för de privatanställda (1987:1245).~~

Med *intressekonflikt* menas varje situation, där [JAK Medlemsbankföreningen](#) eller någon av dess medarbetare har ett annat intresse – ekonomiskt eller personligt – än medlemmens av resultatet av den tjänst som tillhandahålls medlemmen eller av den transaktion som genomförs för medlemmens räkning och att detta medför en väsentlig risk för att medlemmens intressen påverkas negativt.

[JAK Medlemsbankföreningen](#) ska upprätta ändamålsenliga rutiner för att alltid säkerställa att det görs en bedömning av vad som är bäst för medlemmen så att medlemmar, som använder våra tjänster, alltid behandlas korrekt.

8 ~~Regler för a~~Arvoden och kostnadsersättningar för riksförtroendevalda och ideellt engagerade medlemmar

8.1 REGLER FÖR KOSTNADSERSÄTTNINGAR FÖR AV STÄMMAFÖRENINGSSTÄMMAN UTSEDDA FÖRTROENDEVALDA

Resekostnadsersättning

Ersättning för utlägg för resa och eventuell parkering betalas ut mot kvitto, som bifogas reseräkningen. Mest praktiskt är dock att JAK faktureras direkt av biljettförsäljaren så att utlägg inte behöver göras. JAK anser att allmänna och miljövänliga kommunikationsmedel används i möjligaste mån. Vid användning av egen bil ersätts körd sträcka med av Skatteverket rekommenderad skattefri ersättning.

Dator och telefon, såväl mobil som stationär

Det arvode som föreslås av valberedningen inbegriper en schablonersättning om 200 kr per månad för användning av egen dator samt 100 kr per månad för användning av egen telefon. Kan man visa att man haft större kostnad för JAKs räkning, har man rätt till ersättning för det.

För den som inte har tillgång till egen dator eller telefon kan JAK tillhandhålla detta mot att av stämman fastställt arvode minskas med ovan nämnda belopp.

Kost

Kost betalas av JAK när den ingår i mötesarrangemanget. Mat, fika, dryck, o.s.v. före eller efter ett möte, till exempel under resa till och från ett styrelsemöte, bekostas inte av JAK.

Övriga kostnadsersättningar

Utlägg för logi, kontorsmateriel, kopiering, porto etcetera betalas ut mot kvitto på kostnaderna.

8.2 REGLER FÖR ARVODEN OCH KOSTNADSERSÄTTNINGAR VID LOKALT ARBETE

Ingen arvodering sker för lokalt arbete. Kostnadsersättning utgår i enlighet med lokalavdelningarnas respektive budget.

JAK

MEDLEMSBANK

JAK Medlemsbank, Vasagatan 14

Box 216, 541 25 Skövde

Tel: 0500-46 45 00

Fax: 0500-46 45 61

jak@jak.se

jak.se